

มาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมในการบำบัดรักษาเพื่อแก้ไขพฤติกรรม
ผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติ

ฉัตรารณ นียมธรรม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปริธี พนมยงค์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2564

**LEGAL MEASURES SUPPORTING REHABILITATION
TO CORRECT BEHAVIOR OF OFFENDERS OF RAPE DUE TO
HORMONAL IMBALANCE**

CHATTRAPORN NIYOMTHAM

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Pridi Banomyoung Faculty of Law, Dhurukij pudit University

2021

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

คณะศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ พนมยงค์ มหาวิทยาลัยบูรพาเขตจังหวัด
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์   มาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมในการปิดกั้นผลกระทบจากอุบัติเหตุที่
ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากออร์โธโมนผิดปกติ
เสนอ โดย   นางสาวจิตราภรณ์ นิชนธรรม
สาขาวิชา   นิติศาสตร์
หมวดวิชา   กฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์   รองศาสตราจารย์อัญญา ชูตินันทน์
ได้พิจารณาเห็นชอบ โดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปอง ศรีสินท์)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(รองศาสตราจารย์อัญญา ชูตินันทน์)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี รัตพันธ์)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.จิร ฐิติพันธ์)

คณะศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ พนมยงค์ รับรองแล้ว

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ พนมยงค์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมชาย รัตนเชื้อสกุล)

วันที่ ๒๕ เดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

หัวข้อวิทยานิพนธ์	มาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมในการบำบัดรักษาเพื่อแก้ไขพฤติกรรมผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติ
ชื่อผู้เขียน	ฉัตรภากรณ์ นิยมธรรม
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์อัจฉริยา ชูตินันท์
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2564

บทคัดย่อ

การแก้ไขพฤติกรรมของผู้กระทำความผิด เป็นภารกิจที่สำคัญของกรมราชทัณฑ์ เพื่อให้ผู้ที่เคยกระทำความผิดสามารถกลับไปดำรงชีวิตได้อย่างปกติและได้รับการยอมรับจากบุคคลรอบข้าง ในการแก้ไขพฤติกรรมดังกล่าวได้มีการแยกผู้กระทำความผิดตามฐานความผิดที่ถูกศาลพิพากษา จากนั้นได้จัดให้มีการทำกิจกรรมกลุ่มบำบัดและการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับฐานความผิดที่ได้กระทำ ซึ่งเป็นขั้นตอนการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่เพียงพอ เนื่องจากผู้กระทำความผิดแต่ละคนมีปัจจัยที่กระตุ้นให้กระทำความผิดที่แตกต่างกัน

ดังนั้น ในการแก้ไขพฤติกรรมของผู้กระทำความผิด จึงต้องนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้กระทำความผิดมาวิเคราะห์ประกอบการจัดทำโปรแกรมแก้ไขพฤติกรรมเป็นรายบุคคล จึงจะเป็นมาตรการทางกฎหมายสำหรับการพัฒนาผู้กระทำความผิดที่มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราที่มีฮอร์โมนเพศปกติ เพราะผู้กระทำความผิดในกลุ่มนี้มีสาเหตุในการกระทำความผิดที่ซับซ้อน มีความจำเป็นต้องใช้วิธีการทางจิตเวชประกอบกับการใช้ยาควบคุมฮอร์โมนในการบำบัดรักษา จึงจะทำให้พฤติกรรมที่เป็นอันตรายต่อสังคมลดน้อยลงจนกระทั่งไม่ปรากฏพฤติกรรมดังกล่าวอีก เมื่อพ้นโทษจำคุกแล้ว สามารถกลับไปดำรงชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างปกติ ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกรมราชทัณฑ์

Thesis Title	LEGAL MEASURES SUPPORTING REHABILITATION TO CORRECT BEHAVIOR OF OFFENDERS OF RAPE DUE TO HORMONAL IMBALANCE
Author	Chattraporn Niyomtham
Thesis Advisor	Associate professor Achariya Chutinun.
Department	Law
Academic Year	2021

ABSTRACT

Correcting the behavior of the offender It is an important mission of the Department of Corrections. so that those who have committed crimes can return to their normal lives and be accepted by the people around them to correct such behavior, offenders were classified according to the offenses convicted by the court. Then organized group therapy activities and training to educate about the crimes committed. This is a process to correct inadequate behavior. This is because each offender has different factors that provoke him to commit a crime.

Therefore, to correct the behavior of the offender Therefore, the information related to the offender must be analyzed for the preparation of individual behavior correction programs. Therefore, it would be a legal measure for the development of effective offenders. Especially rape offenders with normal sex hormones. Because the offenders in this group have complex causes of crimes. It is necessary to use a psychiatric approach in conjunction with the use of hormonal contraceptives for treatment. Therefore, behaviors that are harmful to society will be reduced until such behaviors no longer appear. After the prison sentence able to return to live with other people in society normally which is in accordance with the intention of the Department of Corrections.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ เนื่องด้วยรองศาสตราจารย์อัจฉริยา ชูตินันท์ ได้เมตตาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และกรุณาให้คำแนะนำโดยที่ไม่ปิดกั้นความคิดของผู้เขียน ตั้งแต่ขั้นตอนการวางเค้าโครง การปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ และขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ปกป้อง ศรีสนิท ที่ได้กรุณาได้รับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธาณี วรรณทร์ และ ดร.จิรวุฒิ ลิปิพันธ์ ที่ได้กรุณาได้รับเป็นกรรมการ ซึ่งในระหว่างการจัดทำและการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้เขียนได้รับคำแนะนำ เพื่อปรับปรุงในสิ่งที่ผู้เขียนบกพร่องจากท่านอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ผู้เขียนขอขอบพระคุณบิดามารดา ที่เป็นผู้ผลักดันและคอยให้การสนับสนุนผู้เขียนมาโดยตลอด ขอขอบพระคุณ ครู อาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แขนงต่าง ๆ จนผู้เขียนประสบความสำเร็จในวันนี้ ขอขอบพระคุณพี่น้อง และเพื่อนร่วมงานสำนักงานกิจการยุติธรรมทุกท่านที่ให้การประสพการณ์ที่มีค่าแก่ผู้เขียน ขอขอบคุณครอบครัวและกัลยาณมิตรทุกท่านที่คอยสนับสนุน และให้กำลังใจแก่ผู้เขียนจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ฉัตรากรณ์ นิยมธรรม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	จ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	7
1.4 วิธีการศึกษา.....	7
1.5 ขอบเขตของการศึกษา.....	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2. หลัก ทฤษฎี แนวความคิด และมาตรการบังคับทางอาญาอื่นที่นำมาบังคับใช้ กับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ.....	9
2.1 หลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวกับการบังคับโทษทางอาญา.....	9
2.2 แนวคิดและทฤษฎีในการบังคับโทษทางอาญาเพื่อแก้ไขพฤตินิสัยผู้กระทำความ ผิด.....	21
2.3 มาตรการบังคับทางอาญาตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เกี่ยวกับเพศ.....	24
2.4 มาตรการการแก้ไขพฤตินิสัยของผู้ต้องขังตามระเบียบกรมราชทัณฑ์.....	33
2.5 การทำงานของสอร์ โมนเพศและแนวทางการบำบัดผู้มีสอร์ โมนเพศผิดปกติตาม หลักจิตวิทยา.....	38

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
2.6 แนวทางการบำบัดผู้มีสอร์โมนเพศผิดปกติด้วยวิธีการใช้ยาควบคุมสอร์โมน.....	42
2.7 การใช้มาตรการทางกฎหมายอื่นเพื่อบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดฐานข่มขืน กระทำชำเราอันเนื่องมาจากสอร์โมนผิดปกติ.....	44
2.8 การให้ความยินยอมในการเข้ารับการบำบัดรักษา.....	48
3. การบังคับโทษอาญาตามกฎหมายต่างประเทศและมาตรการอื่นที่บังคับแก่ผู้กระทำ ความผิด เกี่ยวกับเพศอันเนื่องมาจากสอร์โมนผิดปกติ.....	51
3.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	51
3.2 ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี.....	65
3.3 ประเทศเอสโตเนีย.....	69
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมและ บำบัดรักษาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอันเนื่องมาจากสอร์โมนผิดปกติในประเทศ ไทยและในต่างประเทศ.....	85
4.1 วิเคราะห์ปัญหาการพัฒนาพฤตินิสัยผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา อันเนื่องมาจากสอร์โมนผิดปกติ.....	85
4.2 วิเคราะห์และเปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายของประเทศไทยกับต่างประเทศ..	90
4.3 แนวทางที่เหมาะสมในการใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อบำบัดรักษาผู้กระทำ ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากสอร์โมนผิดปกติ.....	94
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	98
5.1 บทสรุป.....	98
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	101
บรรณานุกรม.....	105
ประวัติผู้เขียน.....	109

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 สถิติการรับแจ้งความทั่วประเทศ ปี พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2562.....	2
1.2 สถิตินักโทษเด็ดขาดแยกตามลักษณะความผิด.....	4
2.1 การจำแนกพฤติกรรมโรคทางจิตเวชกลุ่มอาการกามวิปริต.....	40
3.1 การเปรียบเทียบการใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมและบำบัดรักษา ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศของแต่ละประเทศ.....	75

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
4.1 กระบวนการพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขังตามระเบียบกรมราชทัณฑ์.....	88
5.1 สรุปข้อเสนอแนะเพื่อนำมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมในการบำบัดรักษาเพื่อ แก้ไขพฤติกรรมนิสัยผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมน ผิดปกติมาบังคับใช้.....	104

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการลงโทษผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเป็นสิ่งที่ประชาชนให้ความสนใจอย่างมาก แม้ว่าในเชิงสถิติจะปรากฏปริมาณการแจ้งความเพื่อดำเนินคดีในจำนวนไม่มากนักเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับกรกระทำ ความผิดอาญาฐานอื่น ๆ แต่การกระทำ ความผิดดังกล่าวก็ยังคงปรากฏให้พบเห็นอยู่อย่างสม่ำเสมอ และมีลักษณะการกระทำ ความผิดที่รุนแรง ส่งผลร้ายต่อผู้เสียหายมากขึ้น แต่ในส่วนของข้อเท็จจริงแล้วการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับเพศ โดยเฉพาะความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรานั้นมีจำนวนมากกว่าที่ปรากฏ แต่เนื่องจากผู้เสียหายไม่กล้าที่จะร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน เพราะการถูกกระทำหรือถูกคุกคามทางเพศเป็นเรื่องที่กระทบต่อสภาพจิตใจ หากบุคคลอื่นทราบ ผู้เสียหายก็จะเกิดความอับอาย และด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ทำให้ประชาชนทั่วไปเกิดความหวาดกลัวผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือผู้ที่มีประวัติเคยกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ จึงนำไปสู่ข้อเสนอให้เพิ่มบทลงโทษสำหรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศให้หนักขึ้น เพื่อเป็นการสร้างความเกรงกลัวว่าจะถูกลงโทษและเมื่อผู้กระทำความผิดได้รับการลงโทษนั้นแล้ว ก็มีความคาดหวังว่าจะเป็นการสร้างความเข็ดหลาบให้แก่ผู้ที่กระทำความผิด ซึ่งตามประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับเพศไว้ 3 สถาน คือ โทษประหารชีวิต โทษจำคุก และโทษปรับ ซึ่งโทษที่ศาลนำมาบังคับใช้มากที่สุดคือ โทษจำคุก โดยไม่มีมาตรการบังคับทางอาญาอื่น ๆ ที่จะบังคับเพิ่มเติมแก่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศเพื่อเป็นการยับยั้งไม่ให้กระทำความผิด โดยศาลจะได้นำความร้ายแรงแห่งพฤติการณ์มาเป็นเครื่องกำหนดระยะเวลาในการบังคับโทษจำคุก ซึ่งผู้กระทำความผิดอาจถูกบังคับโทษจำคุกได้สูงสุดถึง 50 ปี¹ ซึ่งการจำคุกดังกล่าวเป็นเพียงการจำกัดเสรีภาพและตัดโอกาสในการกระทำความผิดเพียงชั่วคราว ยังไม่มีมาตรการเพื่อการแก้ไขพฤติกรรมที่ต้นเหตุ ทำให้ผู้ที่กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเนื่องจากฮอร์โมนผิดปกติไม่ได้รับการแก้ไขพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพ เมื่อพ้น

---

¹ คณิศ ฅ นคร, กฎหมายอาญาภาคทั่วไป, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2563), น. 456-457.

โทษแล้วจึงยังคงมีพฤติกรรมที่เป็นอันตรายต่อบุคคลรอบข้าง ดังนั้นการบังคับจำคุกเพียงอย่างเดียวจึงอาจมีลักษณะเป็น “การขังที่ไม่จำเป็น”²

สำหรับการบังคับโทษจำคุกนั้น โดยแท้แล้วมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการให้ผู้กระทำความผิดได้รับการอบรม แก้ไขพฤติกรรมเสียให้สามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ โดยที่บุคคลรอบข้างให้ความเชื่อถือนและไว้วางใจว่าจะไม่หวนกลับมากระทำความผิดอีก ซึ่งในปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ได้ใช้วิธีการจัดกิจกรรมในเชิงการแก้ไขพฤติกรรมเสีย เช่น การให้การศึกษาเพิ่มเติม การฝึกวิชาชีพ และการจัดสวัสดิการต่าง ๆ³ แต่เมื่อมีการบังคับโทษจำคุกมากขึ้นทำให้ประสิทธิภาพในการดูแลผู้กระทำความผิดลดลง

ตารางที่ 1.1 สถิติการรับแจ้งความทั่วประเทศ ปี พ.ศ.2560 - พ.ศ.2562

ฐานความผิด	ปี 2560			ปี 2561			ปี 2562		
	รับแจ้ง (คดี)	จับกุมได้ (คดี)	จำนวนผู้ต้องหา (คน)	รับแจ้ง (คดี)	จับกุมได้ (คดี)	จำนวนผู้ต้องหา (คน)	รับแจ้ง (คดี)	จับกุมได้ (คดี)	จำนวนผู้ต้องหา (คน)
ยาเสพติด	278893	-	288088	434886	-	449254	460575	-	475027
ร่างกาย	15,859	13,026	17,119	16,882	14,956	19,178	16,165	14,515	18,734
ทรัพย์สิน	55813	36436	45374	54768	40816	50077	51564	38722	47190
เพศ	2316	1880	2102	2288	2017	2236	1965	1704	1893

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศกลาง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

² ปกป้อง ศรีสนิท, กฎหมายอาญาชั้นสูง, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2563), น. 211.

³ นัทธี จิตสว่าง, หลักทัณฑ์โทษ : หลักการวิเคราะห์ระบบงานราชทัณฑ์, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิพิบูลสงเคราะห์, 2541), น. 43.

ปัจจุบันการบังคับโทษจำคุกจึงเป็นเพียงวิธีการแยกผู้กระทำความผิดออกจากสังคมเป็นการชั่วคราว เมื่อพ้นโทษแล้วผู้กระทำความผิดมิได้เป็นที่ยอมรับ ไม่สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติ การถูกบังคับโทษจำคุกจึงเป็นการสร้างตราบาปและเพิ่มความโกรธแค้นต่อสังคมมากขึ้น⁴ ในระหว่างบังคับโทษจำคุกนั้น กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่โดยตรง ในการจัดให้มีกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัยของผู้กระทำความผิด ซึ่งตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2560 ได้บัญญัติเรื่องการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิดไว้ใน หมวดที่ 4 ส่วนที่ 2 ว่าด้วย การจำแนกและการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นเพียงการกำหนดหลักการเบื้องต้น โดยบัญญัติไว้ในมาตรา 40 มาตรา 41 และมาตรา 42 เท่านั้น ส่วนในทางปฏิบัติกรมราชทัณฑ์ได้นำวิธีการบำบัดพฤตินิสัยที่เป็นอันตรายต่อสังคมมาใช้แก่ผู้ต้องขังที่กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา เพื่อเป็นการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดให้กลับตนเป็นคนดี เช่น การสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงตนเอง, การวิเคราะห์และการสร้างอาชีพ, การให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและบทลงโทษในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ, คนตรีบำบัด, ศิลปะบำบัด เป็นต้น โดยกระบวนการดังกล่าวเป็นการอบรมแบบกลุ่ม และใช้ระยะเวลาในการอบรมไม่นาน จึงมีผลในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ที่กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเนื่องจากฮอว์มอดินคิดได้เพียงเล็กน้อย เพราะมิได้เป็นการแก้ไขพฤติกรรมที่ต้นเหตุ นอกจากนี้ในบางคดีที่ศาลมีคำสั่งจำคุกในระยะเวลาไม่นานซึ่งเป็น “การจำคุกระยะสั้น” ทำให้ผู้กระทำความผิดไม่รู้สึกเกรงกลัว เช็ดหลาบ หรือไม่สำนึกในการกระทำความผิดของตน อีกทั้งยังส่งผลให้เกิดปัญหาเรื้อรังซ้ำแอดอีกด้วย

---

⁴ ธาณี วรรณภัทร, หลักกฎหมายว่าด้วยการบังคับโทษจำคุก, พิมพ์ครั้งที่ 3(กรุงเทพมหานคร : วิทยุชน, 2558), น. 38.

ตารางที่ 1.2 สถิตินักโทษเด็ดขาดแยกตามลักษณะความผิด⁵ (สำรวจ ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2564)

ลักษณะความผิด	ชาย	หญิง	รวม	ร้อยละ
ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน	13,449	2,917	16,366	6.56
ความผิดตาม พ.ร.บ.ยาเสพติด	179,245	26,148	205,393	82.30
ความผิดต่อชีวิต	11,689	375	12,064	4.83
ความผิดต่อร่างกาย	1,158	45	1,203	0.48
ความผิดเกี่ยวกับเพศ	8,230	246	8,476	3.40
ความผิดเกี่ยวกับภัยอันตรายต่อประชาชน	35	0	35	0.01
ความผิดอื่นๆ	5,293	723	6,016	2.41
รวมทั้งสิ้น	219,099	30,454	249,553	100.00

นอกจากนี้ ถึงแม้ว่าจะมีผู้กระทำความผิดที่มีฮอร์โมนผิดปกติมีความตั้งใจที่จะกลับตัวไม่หวนมากระทำความผิดซ้ำอีก แต่เมื่อพ้นโทษแล้วผู้กระทำความผิดเหล่านั้นก็ไม่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติ เนื่องจากบุคคลทั่วไปในสังคมยังคงมีความหวาดกลัวและคาดคะเนว่าบุคคลดังกล่าวจะกระทำความผิดอีก ทั้งนี้ เกิดจากประชาชนมีความรู้สึกไม่เชื่อมั่นว่า การบังโทษจำคุกแก่ผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราจะสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นอันตรายต่อสังคมได้

เมื่อพิจารณาไปถึงสาเหตุในการลงมือกระทำความผิดแล้ว จะพบว่าผู้ทำกระทำความผิดแต่ละคนมีมูลเหตุจูงใจที่แตกต่างกัน บางคนอาจกระทำความผิดเพราะมีสภาพแวดล้อมเป็นสิ่งที่กระตุ้น บางคนกระทำความผิดเพราะสภาวะจิตใจไม่ปกติซึ่งอาจเกิดจากการเลี้ยงดูหรือสภาพจิตที่ผิดปกติตั้งแต่เกิด ที่เรียกว่าเป็น “อาชญากรโดยกำเนิด” หรือมีความบกพร่องทางจิต⁶ ดังนั้น หากมีจิตใจมีขั้นตอนการวิเคราะห์สภาพจิต ลักษณะนิสัย สภาพแวดล้อมรอบตัวผู้กระทำความผิด ก็จะทราบถึงสาเหตุที่แท้จริงในการลงมือกระทำความผิด ซึ่งจะนำไปสู่วิธีการบำบัดรักษา หรือมาตรการอื่นที่สามารถใช้บังคับควบคุมคู่กับการบังคับโทษจำคุกได้ ทำให้เกิดกระบวนการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดที่มี

⁵ กรมราชทัณฑ์, “ตารางแสดงสถิตินักโทษเด็ดขาดแยกตามลักษณะความผิด,” สืบค้นเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2564, จาก http://www.correct.go.th/rt103pdf/report_result_rt103.php?date=01-05-2021

⁶ อัจฉริยา ชูตินันท์, อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2563), น. 137-138.

ประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังเป็นการกำหนดวิธีการลงโทษที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล และยังเป็นการลดจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำได้อีกด้วย

สาเหตุหนึ่งในการกระทำคามผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา คือ การที่ผู้กระทำคามผิดมีฮอร์โมนเพศชาย โดยเฉพาะฮอร์โมนเทสโทสเตอโรน (Testosterone) ในระดับที่ผิดปกติ ส่งผลให้มีความต้องการทางเพศที่มากเกินไปหรือทำให้เกิดภาวะเบี่ยงเบนทางเพศ (กามวิปริต) เช่น โรค Exhibitionism (การเกิดอารมณ์ทางเพศโดยการอวดอวัยวะเพศให้คนแปลกหน้าซึ่งเป็นเพศตรงข้าม) โรค Erectile dysfunction (การเกิดอารมณ์ทางเพศโดยการถูกล่อลวงด้วยเพศกับคนเพศตรงข้ามที่ยังสวมใส่เสื้อผ้าอยู่และไม่ได้ยินยอม) , โรค Voyeurism (การเกิดอารมณ์ทางเพศโดยการแอบดูผู้อื่นเปลือยกายหรือกำลังร่วมเพศ, โรค Pedophilia (การเกิดอารมณ์ทางเพศกับเด็กซึ่งอายุไม่เกิน 13 ปี) เป็นต้น จึงเกิดแนวคิดในการใช้ยาควบคุมฮอร์โมนเพศชาย (antiandrogens) มาใช้ในการบำบัดรักษาผู้ที่กระทำคามผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติ โดยยาเหล่านี้จะออกฤทธิ์ลดระดับของฮอร์โมนเทสโทสเตอโรนในร่างกาย เช่น ยา Medroxyprogesterone Acetate (MPA) ซึ่งเป็นยาที่ใช้ในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศสาธารณรัฐเกาหลี, ยา Cyproterone Acetate (CPA) เป็นยาที่ใช้ในประเทศแถบยุโรปและประเทศแคนาดา การใช้ยาในกลุ่มต้านฮอร์โมนเพศชายมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความต้องการทางเพศ เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดคามผิด ซึ่งต่อมาได้พัฒนามาเป็นโปรแกรมบำบัดรักษาผู้กระทำคามผิดทางเพศ (Sex Offender Treatment Program) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชน และผู้กระทำคามผิดสามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ⁷

การใช้โปรแกรมบำบัดรักษาผู้กระทำคามผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา เป็นขั้นตอนการแก้ไขพฤติกรรมผู้กระทำคามผิดเป็นรายบุคคล ขั้นตอนการบำบัดสามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ 1) การบำบัดรักษาจะด้วยการการใช้หลักจิตวิทยา เช่น กิจกรรมกลุ่มในครอบครัวของผู้กระทำคามผิด การให้คำปรึกษาจากจิตแพทย์ กิจกรรมเกี่ยวกับศาสนาที่ผู้กระทำคามผิดนับถือเพื่อนำหลักธรรมไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นต้น และ 2) การใช้ยาโดยเฉพาะยาต้านฮอร์โมนเพศชาย ซึ่งจะมักเกิดผลข้างเคียงกับร่างกายของผู้ที่ได้รับยาแตกต่างกันไปตามชนิดยานั้นๆ เช่น ยา MPA จะเกิดผลข้างเคียงคือ มีอาการอ่อนเพลีย ผมร่วง บวม น้ำ ชิมเส้ร่า ส่วนยา CPA พบว่ามีผลข้างเคียงที่กระทบกับร่างกายน้อยกว่ายา MPA คือ ผู้ที่ได้รับยาอาจมีอาการร้อนวูบวาบ เหงื่อออกมาก เท่านั้น นอกจากนี้การใช้ยาการ

⁷ เนตรนภิส ลายทิพย์, “มาตรการทางกฎหมายในการบำบัดรักษาผู้กระทำคามผิดเกี่ยวกับเพศ,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2560), น. 70-71.

ใช้ยา CPA ยังสามารถปรับขนาดยาให้มีผลข้างเคียงกับร่างกายน้อยได้ดีกว่ายา MPA ดังนั้น การใช้ยากลุ่มต้านฮอร์โมนเพศชายจึงต้องกระทำด้วยความระมัดระวังและต้องเหมาะสมกับบุคคลเป็นรายกรณี และเนื่องจากการที่ผลข้างเคียงของยาที่มีผลเป็นการกระทบต่อสิทธิมนุษยชน จึงต้องเพิ่มกระบวนการคัดกรองผู้กระทำความผิด และต้องได้รับความยินยอมจากตัวผู้กระทำความผิดด้วย ทั้งนี้ มีความจำเป็นที่จะต้องมีการดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการ เพื่อทบทวนขั้นตอนการบำบัดรักษาให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

ในกรณีที่เห็นว่าการจำคุกไม่เป็นประโยชน์ในการแก้ไขพฤติกรรมเสียแล้ว อาจพิจารณานำตัวผู้กระทำความผิดออกจากเรือนจำเพื่อเข้ารับการบำบัดภายนอกเรือนจำ แต่ยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องจำกัดเสรีภาพเนื่องจากผู้นั้นยังคงเป็นผู้กระทำความผิดอยู่ ดังนั้นจึงมีเหตุจำเป็นที่จะต้องใช้กำไลอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring: EM) เพื่อควบคุมและจำกัดเสรีภาพของผู้กระทำความผิดให้อยู่ภายในสถานที่ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น เช่น ที่พัก หรือ สถานพยาบาล เป็นต้น และเมื่อพบว่าผู้กระทำความผิดกระทำความผิดเงื่อนไขของการบำบัดฟื้นฟู ก็สามารถยกเลิกการบำบัดและควบคุมตัวกลับเข้าเรือนจำเพื่อรับโทษจำคุกต่อไป แต่หากผู้กระทำความผิดสามารถปฏิบัติตามขั้นตอนการบำบัดฟื้นฟูได้จนครบทุกขั้นตอนและผ่านการประเมินความเสี่ยงที่จะไม่กระทำความผิดซ้ำ ย่อมเป็นเหตุที่จะได้รับการพิจารณาลดโทษด้วย

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรการบังคับทางอาญาในการควบคุมและบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติ
2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายและกฎระเบียบ ในการควบคุมและบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ โดยมุ่งเน้นถึงการกระทำผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราของบุคคลที่มีฮอร์โมนผิดปกติ เพื่อนำไปสู่ขั้นตอนการบำบัดรักษาและพัฒนาพฤติกรรมของผู้กระทำความผิด ให้สามารถใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างปกติ
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายที่ใช้ในการบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราและฐานความผิดเกี่ยวกับเพศตามกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ ที่ใช้บังคับนอกเหนือจากการบังคับโทษจำคุกหรือโทษอื่น ๆ ตามกฎหมายอาญา

4. เพื่อเสนอแนวทางในการปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายและกฎระเบียบในการควบคุมและบำบัดรักษา หรือแก้ไขพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติที่โดยใช้ยาควบคุมฮอร์โมน

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

การบังคับโทษจำคุกสำหรับผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติที่เมื่อผู้กระทำความผิดได้เข้าสู่การบังคับโทษจำคุกภายในเรือนจำ กรมราชทัณฑ์จะจัด โปรแกรมการแก้ไขพฤติกรรมที่มีลักษณะเป็นการอบรมและทำกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ โดยไม่ได้วิเคราะห์ถึงสาเหตุที่แท้จริงในการกระทำความผิด ดังนั้น แม้ผ่านการอบรมแล้ว ผู้กระทำความผิดที่มีระดับฮอร์โมนที่ผิดปกติจึงยังไม่สามารถยับยั้งอารมณ์ทางเพศหรือจินตนาการทางเพศที่รุนแรงได้ ขั้นตอนการแก้ไขพฤติกรรมที่ได้กำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 จึงขาดประสิทธิภาพไม่ครอบคลุมผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติ

สำหรับการแก้ไขพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติ เป็นการให้การบำบัดทางจิตวิทยาประกอบกับการใช้ยาที่ออกฤทธิ์ในการควบคุมฮอร์โมน จึงเป็นการบำบัดรักษาที่อาจจะกระทบกระเทือนถึงสิทธิมนุษยชนของจำเลย จึงต้องเริ่มขั้นตอนการประเมินอาการทางจิตตั้งแต่ขั้นการพิจารณาคดีของศาล หากศาลเห็นว่าจำเลยควรได้รับการบำบัดรักษาโดยจำเลยให้ความยินยอม ศาลก็สามารถมีคำสั่งให้เข้ารับการบำบัดพร้อมกับการรับโทษจำคุกได้ เมื่อได้รับการบำบัดรักษาจนเสร็จสิ้นตามมาตรการดังกล่าวแล้ว จะได้รับการลดโทษจำคุกเนื่องจากผู้กระทำความผิดสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติปราศจากพฤติกรรมเป็นอันตรายแล้ว จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดกระบวนการที่มีความเชื่อมโยงไปสู่มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมและบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติ

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งเน้นที่จะศึกษาการบังคับโทษสำหรับผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติเพื่อค้นหาวิธีการบำบัดหรือวิธีการบังคับโทษผู้กระทำความผิดที่เหมาะสมเป็นรายบุคคล เพราะผู้กระทำความผิดแต่ละคนมีมูลเหตุจูงใจในการลงมือกระทำความผิดที่แตกต่างกันไป หากได้รับการบำบัดหรือการบังคับโทษที่เหมาะสมย่อมจะทำให้หยุดพฤติกรรม

นิสัยที่เป็นอันตรายต่อสังคม และยังเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้กระทำความผิดไม่ให้ถูกละเมิด เนื่องจากการบังคับโทษเกินจำเป็น

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

วิจัยเอกสาร รวบรวมเอกสาร กฎหมายต่างๆ เป็นส่วนสำคัญหรือเป็นส่วนหลักของการวิจัยครั้งนี้ โดยดำเนินการศึกษาค้นคว้าเอกสาร วารสารกฎหมาย บทความ รายงาน วิจัย และวิทยานิพนธ์ ตำราวิชาการต่างๆ ในทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ทั้งนี้ในส่วนของต่างประเทศ และในประเทศที่ได้ศึกษามาก่อนแล้วสำหรับเป็นแนวทางในการศึกษาของประเทศไทย

การวิเคราะห์ข้อมูล จะวิเคราะห์และนำเสนอให้เห็นว่า สิทธิของผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรากระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนที่ผิดปกติมีความสัมพันธ์กับการบำบัด หรือการบังคับโทษอย่างไร มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบธรรมในการนำมาบังคับใช้อย่างไร รวมทั้งวิธีการบังคับโทษในต่างประเทศเปรียบเทียบกัน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรการบังคับทางอาญาในการควบคุมและบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติ
2. ทำให้ทราบถึงสาเหตุในการกระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ลักษณะการกระทำความผิด สภาพจิตใจของผู้กระทำความผิด ขั้นตอนการแก้ไขพฤติกรรมนิสัยสำหรับผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ
3. ทำให้ทราบถึงมาตรการทางกฎหมายสำหรับผู้กระทำความผิดความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา และฐานความผิดเกี่ยวกับเพศตามกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ ที่ใช้บังคับนอกเหนือจากการบังคับโทษจำคุกหรือโทษอื่น ๆ ตามกฎหมายอาญา
4. ทำให้สามารถสร้างแนวทางในการปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายและกฎเกณฑ์ในการควบคุมและบำบัดรักษา หรือแก้ไขพฤติกรรมนิสัยของผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติที่ใช้ยาควบคุมฮอร์โมน

บทที่ 2

หลัก ทฤษฎี แนวความคิด และมาตรการบังคับทางอาญาอื่น ที่นำมาบังคับใช้กับผู้กระทำความผิดทางเพศ

เมื่อบุคคลผ่านการพิสูจน์ความผิดในชั้นศาลแล้ว ย่อมทำให้เกิดความรับผิดทางอาญาซึ่งผู้กระทำความผิดจะต้องเข้าสู่กระบวนการบังคับโทษทางอาญา ดังนั้น การบังคับโทษทางอาญาจึงเป็นกลไกในการป้องกันไม่ให้ผู้นั้นหวนกลับมากระทำความผิดอีก นอกจากนี้ จะต้องมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะยับยั้งมิให้บุคคลอื่นในสังคมเลียนแบบพฤติกรรมที่เป็นอันตรายนั้น การบังคับโทษที่ไม่มีประสิทธิภาพย่อมทำให้สังคมไม่สงบสุข และยังสะท้อนถึงความล้มเหลวในการบังคับใช้กฎหมายอาญาอีกด้วย⁸ ดังนั้น การกำหนดวัตถุประสงค์ในการลงโทษจึงต้องมีความชัดเจนและเด็ดขาด เพราะวัตถุประสงค์ในการลงโทษเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดทิศทางการป้องกันอาชญากรรมในอนาคตได้

2.1 หลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวกับการบังคับโทษทางอาญา

สิทธิมนุษยชน (Human Right) เป็นแนวคิดที่มีอิทธิพลในกระบวนการยุติธรรมและได้รับการพัฒนามาช้านาน เริ่มมีหลักฐานตั้งแต่สมัยกรีกและโรมัน ซึ่งในขณะนั้นบริบททางสังคมได้มีการริเริ่มการก่อตัวของรัฐ และทำให้เกิดชนชั้นปกครองโดยมีประชาชนเป็นผู้อยู่ภายใต้การปกครอง แต่ยังไม่มีความคิดในการแบ่งอำนาจตามระบอบประชาธิปไตย⁹ จึงเป็นการใช้อำนาจตามดุลยพินิจของชนชั้นปกครองโดยไม่มีขอบเขตจำกัด ทำให้เกิดการละเมิดสิทธิของประชาชนเกินสมควร ดังนั้น เพื่อจำกัดอำนาจรัฐและให้การคุ้มครองสิทธิของประชาชนทุกคนไม่ให้ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติ

⁸ ปกป้อง ศรีสนิท, *อ่าวแล้ว เจริญรอดที่ 2*, น. 187.

⁹ กุลพล พลวัน, *การบริหารกระบวนการยุติธรรม*, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, 2544), น. 245.

ตามที่เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน จึงเกิดแนวความคิดเรื่อง “กฎหมายธรรมชาติ” (Natural Law) ขึ้น ส่วนคำว่า “สิทธิมนุษยชน” นั้น มีการนำมาใช้อย่างแพร่หลายเมื่อศตวรรษที่ 20 ที่ผ่านมา¹⁰

หลักกฎหมายธรรมชาติดีลักษณะเป็นแนวคิดในเชิงอุดมคติซึ่งอาจจะไม่อาจบังคับใช้ได้ในทุกกรณี แต่ก็ยังเป็นแนวคิดหลักที่ทำให้เกิดการจำกัดอำนาจรัฐ โดยลักษณะของกฎหมายธรรมชาตินั้น จะต้องเป็นกฎหมายที่ใช้ได้โดยไม่จำกัดเวลา สามารถบังคับใช้ได้ในทุก ๆ สถานที่ไม่ว่าอยู่ในเขตรัฐใด และเป็นกฎหมายที่อยู่เหนือกฎหมายของรัฐทั้งปวง กฎหมายของรัฐฉบับใดที่ขัดแย้งกับกฎหมายธรรมชาติจะใช้บังคับไม่ได้¹¹ นอกจากนี้ กฎหมายธรรมชาติดังกล่าวยังทำให้เกิดแนวคิดที่ว่า “มนุษย์ทุกคนเกิดมาเท่าเทียมกัน และพระเจ้าสร้างมนุษย์ขึ้นมาโดยให้สิทธิบางอย่างแก่มนุษย์ สิทธิเหล่านี้ไม่อาจโอนให้กันได้และไม่มีใครจะล่วงละเมิดได้ ซึ่งได้แก่ สิทธิในชีวิต เสรีภาพ และสิทธิที่จะหาความสุข รัฐทั้งหลายจะต้องกระจายอำนาจเพื่อให้มนุษย์มีสิทธิเหล่านี้อย่างเต็มที่ วิธีการเช่นนี้ทำให้มนุษย์อยู่ในสังคมได้อย่างสันติและมีความสุข”¹²

การพัฒนาแนวคิดด้านสิทธิและเสรีภาพพัฒนาการที่เด่นชัดในสมัยยุคกลาง ซึ่งเป็นยุคที่ประชาชนถูกกดขี่จากรัฐหรือชนชั้นปกครอง โดยในปีค.ศ. 1215 ได้เกิดรัฐธรรมนูญฉบับแรกของโลกที่ประเทศอังกฤษมีชื่อว่า “Magna Carta” ซึ่งมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับหลักสิทธิมนุษยชนอยู่ตอนหนึ่ง บัญญัติไว้ใน มาตรา 39 กล่าวไว้ว่า “อิสระชนไม่อาจจะถูกจับกุม คမ်းขัง ถูกประหาร ถูกเนรเทศ หรือถูกกระทำโดยวิธีใดวิธีหนึ่ง เว้นแต่อาศัยพื้นฐานคำวินิจฉัยตามบทบัญญัติของกฎหมาย” แนวความคิดดังกล่าวได้มีวิวัฒนาการและตกทอดสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบันหลักสิทธิมนุษยชนได้แพร่หลายไปทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศที่ปกครองในระบอบประชาธิปไตยหรือในประเทศที่มีความเชื่อในเรื่องเสรีนิยมและทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เช่น กฎบัตรสหประชาชาติ และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ เป็นต้น

คำว่า “สิทธิ” นั้น ถือว่าเป็น “สิทธิตามกฎหมายมหาชน” (das subjective oeffentliche Recht) ซึ่งหมายถึง อำนาจตามรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายสูงสุดได้บัญญัติให้รับรอง คุ้มครองแก่ปัจเจกบุคคล

¹⁰ กุลพล พลวัน, พัฒนาการแห่งสิทธิมนุษยชน, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพมหานคร : วิทยุชน, 2538), น. 25.

¹¹ กุลพล พลวัน, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 9, น. 246.

¹² กุลพล พลวัน, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 9, น. 246.

ในการกระทำใด หรือไม่กระทำใด¹³ นอกจากนี้ ยังมีนักนิติศาสตร์ได้ให้ความเห็นไว้หลายท่าน เช่น Pieroth และ Schink ได้ให้ความเห็นไว้ว่า สิทธิขั้นพื้นฐาน (Grundrechte) มี 2 ความหมาย¹⁴

ความหมายที่หนึ่ง “สิทธิขั้นพื้นฐาน” หมายถึง สิทธิของปัจเจกบุคคลที่มีอยู่ก่อนที่จะมีรัฐ เสรีภาพและความเสมอภาคของปัจเจกบุคคล ถูกนำไปเป็นเงื่อนไขที่สำคัญในการก่อในเกิดรัฐ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาค จึงเป็นข้อผูกพันและเป็นข้อจำกัดในการใช้อำนาจรัฐ

ความหมายที่สอง “สิทธิขั้นพื้นฐาน” หมายถึง สิทธิทั้งหลายซึ่งตกแก่ปัจเจกบุคคล เพราะ สิทธินั้นเป็นส่วนหนึ่งของรัฐ หรือเพราะเป็นสมาชิกของรัฐ หากไม่มีรัฐปัจเจกบุคคลก็อาจมีสิทธิ เหล่านี้ได้

ความหมายของคำว่า “สิทธิขั้นพื้นฐาน” ข้างต้นมีความแตกต่างกัน แต่หากพิจารณาตาม หลักของทฤษฎีกฎหมายธรรมชาติแล้ว ย่อมเห็นได้อย่างชัดเจนว่า สิทธิเป็นสิ่งที่อยู่ก่อนที่จะเกิดสังคม และรัฐ รัฐจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีพันธะในการถูกจำกัดการใช้อำนาจ โดยรัฐต้องอธิบายและให้ เหตุผลในการจำกัดสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน ความหมายตามความหมายที่หนึ่ง ซึ่งเป็นความเห็น ที่ได้รับการยอมรับอย่างมากในประเทศเยอรมัน

คำว่า “เสรี” หมายถึง อำนาจหรืออิสระที่จะกระทำหรือไม่กระทำอย่างใดอย่าง หนึ่ง ตามความประสงค์ของตน

คำว่า “สิทธิ” กับคำว่า “เสรีภาพ” จึงมีความหมายที่แตกต่างกัน คำว่า “สิทธิ” หมายถึง สิทธิที่จะปกป้องตนเองจากอำนาจหรือการกระทำของรัฐหรือบุคคลอื่น ส่วนคำว่า “เสรีภาพ” หมายถึงความถึง อำนาจเหนือตนเองที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งตามความปรารถนาของตน

ในปัจจุบัน บทบาทของ “สิทธิและเสรีภาพ” มิใช่เป็นเพียงอาวุธสำหรับป้องกันปัจเจกบุคคล เท่านั้น แต่ยังมีกรนำมาใช้ในการคุ้มครองหรือเรียกร้องให้เกิดความคุ้มครองในแง่มุมต่างๆ¹⁵ เช่น สิทธิ และเสรีภาพในฐานะที่ทำหน้าที่ในการห้ามมิให้มีการเลือกปฏิบัติ (Nichtdiskriminierungsfunktion) , สิทธิ และเสรีภาพในฐานะที่ทำหน้าที่ในการเรียกร้องให้รัฐกระทำการ (Leistungsfunktion Oder Teilhaberecht) , สิทธิและเสรีภาพในฐานะที่ก่อให้เกิดหน้าที่แก่ฝ่ายนิติบัญญัติ (die Grundrechte als Verfassungsauftrag)

สำหรับในประเทศไทย ได้มีการให้ความหมายของคำว่า “สิทธิ” ดังนี้

¹³ บรรเจิด สิงคะเนติ, หลักพื้นฐานของสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร : วิทยุชน, 2547), น. 58.

¹⁴ บรรเจิด สิงคะเนติ, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 13, น. 59.

¹⁵ บรรเจิด สิงคะเนติ, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 13, น. 59-66.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 ได้ให้ความหมายของคำว่า “สิทธิ” ไว้ว่า “อำนาจอันชอบธรรม”

ศาลฎีกาได้ให้ความหมายของคำว่า “สิทธิ” ไว้ในคำพิพากษาฎีกาที่ 124/2487 ว่า “พูดถึงสิทธิ หากจะกล่าวโดยย่อและรวบรัดแล้วก็ได้แก่ ประโยชน์อันบุคคลมีอยู่ แต่ประโยชน์จะเป็นสิทธิหรือไม่ ถ้าบุคคลอื่นมีหน้าที่ต้องเคารพประโยชน์นั้นก็เป็สิทธิ กล่าวคือ ได้รับการรับรองและคุ้มครองตามกฎหมาย...”

นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีบทบาทสำคัญในการรับรองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน โดยจะเห็นได้ว่าการบัญญัติหลักเกณฑ์ที่เป็นมูลฐานในการรับรองให้ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท¹⁶ คือ

1. สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคลโดยแท้ อันได้แก่ สิทธิเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย สิทธิภาพในเคหสถาน สิทธิเสรีภาพในการสื่อสาร สิทธิเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่และสิทธิเสรีภาพในครอบครัว
2. สิทธิเสรีภาพทางเศรษฐกิจ อันได้แก่ สิทธิเสรีภาพในการประกอบอาชีพ สิทธิเสรีภาพในการใช้ทรัพย์สิน และสิทธิเสรีภาพในการทำสัญญา
3. สิทธิและเสรีภาพในการมีส่วนร่วมทางการเมือง อันได้แก่ สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นทางการเมือง และสิทธิเสรีภาพในการรวมตัวเป็นสมาคมหรือพรรคการเมือง และสิทธิเสรีภาพในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและการสมัครรับเลือกตั้ง

ส่วนคำว่า “สิทธิมนุษยชน” หมายถึง สิทธิที่คิดตัวมนุษย์ทุกคน ไม่ว่าจะมืเชื้อชาติ สัญชาติ เพศ สีผิว ศาสนา ภาษา หรือสถานะใด เราทุกคนล้วนเท่าเทียมกันและมีสิทธิมนุษยชน โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ สิทธิเหล่านี้มีความเกี่ยวพันกันพึ่งพาซึ่งกันและกัน และไม่อาจแบ่งแยกได้¹⁷ โดยในอดีตคำว่า “สิทธิมนุษยชน” ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย จนกระทั่งได้มีการก่อตั้งองค์การสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 24 ตุลาคม พ.ศ.2488 (ค.ศ.1945) ได้มีการกล่าวถึงสิทธิมนุษยชนมากขึ้น เช่น กฎบัตร

¹⁶ ธานี วรภัทร, *อ่างแล้ว เชิงอรรถที่ 4*, น. 70-71.

¹⁷ ปกป้อง ศรีสนิท, *สิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา*, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2563), น. 17.

สหประชาชาติ เป็นต้น¹⁸ ปัจจุบันองค์การสหประชาชาติได้มีการตราสนธิสัญญาที่เกี่ยวข้องกับหลักสิทธิมนุษยชนจำนวน 9 ฉบับ ได้แก่¹⁹

1. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights-ICCPR)

2. กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม (International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights หรือ ICESCR)

3. อนุสัญญาว่าด้วยการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women หรือ CEDAW)

4. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (Convention on the Rights of the Child หรือ CRC)

5. อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination หรือ CERD)

6. อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการทรมาน และการกระทำอื่นๆ ที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี (Convention Against Torture and other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment หรือ CAT)

7. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities หรือ CRPD)

8. อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหายสาบสูญโดยถูกบังคับ (International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance หรือ CED)

9. อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานและสมาชิกในครอบครัว (Convention on the Protection of the Rights of Migrants Workers and Member of their Families หรือ CMW)

ปัจจุบันประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคีตราสารระหว่างประเทศแล้วทั้งสิ้น 7 ฉบับ โดยประเทศไทยยังไม่ได้เข้าเป็นภาคี อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองบุคคลทุกคนจากการหาย

¹⁸ อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์, สิทธิมนุษยชน, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพมหานคร : วิทยุชน, 2561), น. 23.

¹⁹ “กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ,” สืบค้นเมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2563, จาก <http://humanrights.mfa.go.th/th/humanrights/obligation/international-human-rights-mechanism/>

สาบสูญโดยถูกบังคับ และอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองสิทธิของแรงงานโยกย้ายถิ่นฐานและสมาชิกในครอบครัว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ขององค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิก โดยทุก ๆ ประเทศมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การอยู่ร่วมกันได้โดยสันติ ดังนั้นเมื่อรัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพของประชาชนไว้แล้ว ยังได้มีการตรากฎหมายในลำดับรองเพื่อเป็นแนวทางให้รัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ได้โดยไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของประชาชนเกินความเหมาะสม

จากอนุสัญญาดังกล่าว ข้างต้น กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights) หรือ ICCPR เป็นอนุสัญญาฉบับสำคัญที่มีผลบังคับใช้ในประเทศไทยเมื่อวันที่ 30 มกราคม พ.ศ. 2540 ได้รับรองสิทธิมนุษยชนไว้ 22 ประการ ซึ่งแบ่งเป็น สิทธิมนุษยชนทั่วไปและสิทธิที่ไม่อาจถูกพักใช้ได้²⁰

สิทธิมนุษยชนทั่วไป หมายถึง สิทธิที่รัฐอาจพักหรือลดการคุ้มครองสิทธินั้นเป็นการชั่วคราวเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน หรือเกิดสถานการณ์ที่เป็นอันตรายต่อรัฐ ซึ่งประเทศนั้นจะต้องแจ้งไปยังองค์การสหประชาชาติด้วย ได้แก่

- 1) สิทธิในเสรีภาพและความมั่นคงส่วนบุคคล
- 2) สิทธิของผู้ถูกคุมขัง
- 3) เสรีภาพในการเคลื่อนย้ายและเลือกถิ่นฐาน
- 4) สิทธิของคนต่างด้าว
- 5) สิทธิที่จะได้รับความเสมอภาคต่อหน้าศาลและได้รับการดำเนินคดีที่เป็นธรรม
- 6) เสรีภาพในความเป็นส่วนตัว
- 7) เสรีภาพในการแสดงออก
- 8) การห้ามโฆษณาเชิญชวนให้ทำสงคราม
- 9) สิทธิในการชุมนุมอย่างสงบ
- 10) สิทธิในการรวมตัวเป็นสมาคมกับบุคคลอื่น
- 11) สิทธิในการสร้างครอบครัว
- 12) สิทธิเด็ก
- 13) สิทธิที่จะเข้าร่วมไรทางการเมือง

²⁰ ปกป้อง ศรีสนิท, *อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ 17*, น. 22-27.

14) ความเสมอภาคภายใต้กฎหมาย

15) การปกป้องชนกลุ่มน้อย

สิทธิที่ไม่อาจถูกפקำใช้ได้ หมายถึง สิทธิเด็ดขาดของมนุษย์ซึ่งรัฐจะต้องให้ความคุ้มครองตลอดไป ไม่ว่ารัฐจะอยู่ในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือไม่²¹ ซึ่งมีสิทธิที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมที่รัฐจะต้องให้ความคุ้มครองบุคคลทุกคนที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าผู้นั้นจะอยู่ในฐานะผู้กระทำความผิด หรือผู้เสียหายก็ตาม ดังนี้

- 1) สิทธิที่จะไม่ถูกฆ่านอกกฎหมาย
- 2) สิทธิที่จะไม่ถูกทรมานหรือการปฏิบัติหรือการลงโทษที่ไร้มนุษยธรรมหรือย่ำยีศักดิ์ศรี
- 3) สิทธิที่จะไม่ถูกบังคับให้สูญหาย
- 4) สิทธิที่จะไม่ถูกบังคับให้เป็นทาส
- 5) สิทธิที่จะไม่ถูกจำคุกเพียงเพราะไม่มีเงินชำระหนี้ในทางแพ่ง
- 6) สิทธิที่จะไม่ถูกกฎหมายอาญาย้อนหลังมาลงโทษ

นอกจากนี้ องค์การสหประชาชาติยังได้มีข้อกำหนดที่มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ความคุ้มครองกับผู้ต้องขัง คือ “ข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง” (United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners) (ข้อกำหนดแมนเดลา - Mandela Rules) ซึ่งมีข้อกำหนดทั้งหมด จำนวน 122 ข้อ เป็นการวางมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง โดยจะนำมาใช้กับผู้ต้องขังระหว่างการพิจารณาคดีและผู้ต้องขังคดีเสร็จเด็ดขาด ซึ่งในข้อกำหนดที่ 1-5 เป็นการกำหนดหลักพื้นฐานที่ผู้ต้องขังทุกคนควรได้รับ ดังนี้

ข้อกำหนดที่ 1 ผู้ต้องขังทุกคนพึงได้รับการปฏิบัติด้วยความเคารพต่อศักดิ์ศรีอันติดตัวมาแต่กำเนิดและคุณค่าของความเป็นมนุษย์

ข้อกำหนดที่ 2 ห้ามมีการทรมานหรือการปฏิบัติอื่น ๆ ที่ทารุณโหดร้าย

ข้อกำหนดที่ 3 การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังต้องคำนึงถึงหลักพื้นฐานของผู้ต้องขังนั้น โดยไม่เลือกปฏิบัติ

ข้อกำหนดที่ 4 วัตถุประสงค์ของเรือนจำ คือ การคุ้มครองสังคมให้ปลอดภัยและลดการกระทำผิดซ้ำ

²¹ International Covenant on Civil and Political Rights. Article 4

ข้อกำหนดที่ 5 ผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่ ผู้ให้บริการด้านต่างๆ ในเรือนจำ และผู้เข้าเยี่ยมจะต้องได้รับความปลอดภัยตลอดเวลา

ทั้งนี้ จากหลักพื้นฐานตามข้อกำหนดที่ 1-5 นั้น ทำให้สามารถจำแนกเป็นหัวข้อเพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารเรือนจำ ดังนี้

1. ด้านการรับตัวผู้ต้องขังเข้าสู่เรือนจำ²² เพื่อให้ทราบถึงความต้องการพื้นฐานของผู้ต้องขัง เรือนจำจะต้องมีขั้นตอนการลงทะเบียนเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลด้านครอบครัว สุขภาพ ทรัพย์สินที่ติดตัว มาขณะเข้าสู่เรือนจำ ตลอดจนร่องรอยตามเนื้อตัวร่างกายก่อนเข้าสู่เรือนจำ

2. ด้านการจำแนกผู้ต้องขังตามความต้องการเฉพาะด้าน²³ ขั้นตอนการจำแนกผู้ต้องขังเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญในการบังคับโทษ เพราะผู้ต้องขังแต่ละคนต้องการการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ดังนั้น หากสามารถจำแนกผู้ต้องขังตามความต้องการพื้นฐานของผู้ต้องขังแต่ละบุคคลได้ ก็จะสามารถกำหนดมาตรการการบำบัดฟื้นฟูตามความต้องการของผู้ต้องหาแต่ละกลุ่มได้

3. ด้านการพัฒนาบุคลากร²⁴ เนื่องจากการปฏิบัติงานภายในเรือนจำเป็นงานที่ต้องการบุคลากรที่ซื่อสัตย์ มีมนุษยธรรม มีความอดทน และมีความรู้ความเชี่ยวชาญเพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องจัดให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้ในดูแลผู้ต้องขัง มีค่าตอบแทน สวัสดิการที่เหมาะสมและมีตำแหน่งหน้าที่ที่มั่นคง นอกจากนี้ ควรมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น แพทย์ จิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ครู อาจารย์ ตลอดจนพระสงฆ์หรือนักบวชตามศาสนาที่ผู้ต้องขังนับถือ เป็นต้น เพื่อเป็นการสนับสนุนงานด้านต่าง ๆ ของเรือนจำ

²² ดู “ข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง” (United Nations Standard Minimum Rules for the

Treatment of Prisoners) ข้อกำหนดที่ 7,8,30,34,54,55,59,67

²³ ดู “ข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง” (United Nations Standard Minimum Rules for the

Treatment of Prisoners) ข้อกำหนดที่ 2,5,11,89,93,94

²⁴ ดู “ข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง” (United Nations Standard Minimum Rules for the

Treatment of Prisoners) ข้อกำหนดที่ 1,74,75,76,78,79,80,81

4. การจัดทำทะเบียนประวัติ²⁵ (ข้อกำหนดที่ 6,7-9,10,26,92) การเก็บรักษาข้อมูลของผู้ต้องขังเป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากเป็นข้อมูลส่วนบุคคลรวมถึงข้อมูลสถานะทางคดี เวชระเบียน รายงานการจำแนกผู้ต้องขัง การลงโทษทางวินัย เป็นต้น ซึ่งควรจัดให้มีระบบรักษาความปลอดภัยเพื่อป้องกันไม่ให้ถูกแก้ไขหรือเข้าถึงโดยไม่ได้รับอนุญาต ทั้งนี้ เรือนจำสามารถนำข้อมูลจากระบบทะเบียนประวัติมาวิเคราะห์อัตราความหนาแน่นของแต่ละเรือนจำได้อีกด้วย

5. การดูแลสุขภาพอนามัยทั่วไปของผู้ต้องขัง²⁶ ในการดำรงชีวิตภายในเรือนจำนั้น ผู้ต้องขังจะต้องได้รับอาหารและน้ำดื่มที่สะอาดและเพียงพอ และห้ามมิให้ลงโทษทางวินัยด้วยวิธีการอดอาหาร นอกจากนี้ ควรจัดให้มีระบบห้องนอนเดี่ยว หากใช้ระบบเรือนนอน ควรแยกผู้ต้องขังที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาออกเดี่ยว โดยทั้งระบบห้องนอนเดี่ยวและระบบเรือนนอน ควรมีการปรับอุณหภูมิและระบายอากาศที่เหมาะสม พร้อมทั้งมีแสงสว่างและพื้นที่ส่วนตัวที่เพียงพอ

6. การควบคุมด้านวินัยและการลงโทษผู้ต้องขัง²⁷ ในการควบคุมและการลงโทษผู้ต้องขัง เรือนจำจะต้องใช้ความระมัดระวัง โดยคำนึงถึงหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความได้สัดส่วนของความผิดและโทษที่จะได้รับ โดยที่ขั้นตอนการควบคุมหรือการลงโทษที่จะนำมาบังคับแก่ผู้ต้องขัง เช่น การกัก การขังเดี่ยว ขั้นตอนการพิจารณาความผิดทางวินัย เป็นต้น ควรตราเป็นกฎหมายหรือระเบียบไว้อย่างชัดเจน และเรือนจำมีหน้าที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ และระเบียบข้อบังคับซึ่งอยู่ภายในเรือนจำ ซึ่งในการอธิบายข้อปฏิบัติดังกล่าว ควรใช้ภาษาที่ผู้ต้องขังเข้าใจได้ง่าย

7. การมีโอกาสดูติดต่อกับโลกภายนอก²⁸ ผู้ต้องขังทุกคนต้องได้รับโอกาสในการพบและปรึกษาทนายความ และย่อมมีสิทธิในการติดต่อครอบครัวผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยไม่ให้ลงโทษทาง

²⁵ ดู “ข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง” (United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners) ข้อกำหนดที่ 6,7-9,10,26,92

²⁶ ดู “ข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง” (United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners) ข้อกำหนดที่ 12-16,18-21,22,28,29,35,42,43,113

²⁷ ดู “ข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง” (United Nations Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners) ข้อกำหนดที่ 36-43,46,47-49,50-55,60,82

²⁸ ดู “ข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง” (United Nations Standard Minimum Rules for the

วินัยด้วยการห้ามเยี่ยม ควรให้สิทธิรับการเยี่ยมเพื่อใช้ชีวิตคู่ เมื่อบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วยร้ายแรงหรือเสียชีวิต ควรอนุญาตให้ผู้ต้องขังเดินทางไปเยี่ยมหรือร่วมพิธีศพ ในกรณีที่ผู้ต้องขังเป็นชาวต่างประเทศ ควรได้รับสิทธิในการติดต่อกับผู้แทนทางการทูตด้วย

8. การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาผู้ต้องขัง²⁹ ในการพัฒนาผู้ต้องขังนั้น เรือนจำจะต้องจัดให้มีกิจกรรมหรือกระบวนการการบำบัดฟื้นฟู เช่น จัดให้มีช่วงเวลาออกกำลังกาย สนับสนุนให้ผู้ต้องขังประกอบศาสนกิจตามศาสนาที่ตนนับถือ เพื่อเพิ่มการขัดเกลาทางสังคม และลดโอกาสที่จะกระทำ ความผิดซ้ำ นอกจากนี้ เรือนจำอาจจัดให้ผู้ต้องขังทำงานที่เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพหลังจาก พ้นโทษแล้ว หรือได้รับค่าตอบแทน เพื่อนำไปใช้เมื่อพ้นโทษ โดยกิจกรรมทั้งหมดมีวัตถุประสงค์ให้ ผู้ต้องขังสามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างปกติเมื่อพ้นโทษแล้ว

9. การดูแลสุขภาพของผู้ต้องขัง³⁰ (ข้อกำหนดที่ 24-35) เนื่องจากรัฐมีหน้าที่ดูแลบุคคลที่ถูก ริดรอนเสรีภาพ รัฐจึงต้องจัดให้มีบริการทางการแพทย์อย่างทั่วถึง และต้องครอบคลุมถึงบุตรของ ผู้ต้องขังซึ่งอาศัยอยู่ในเรือนจำด้วย เช่น การจัดให้มีหน่วยงานสาธารณสุขเข้ามาตรวจสอบสุขภาพ และสภาพแวดล้อมภายในเรือนจำอย่างสม่ำเสมอ เมื่อผู้ต้องขังป่วย ผู้ต้องขังผู้นั้นจะได้รับการปฏิบัติ ตามมาตรฐานเดียวกันกับผู้ป่วยภายนอกเรือนจำ และเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ยังมีหน้าที่รายงานเมื่อพบ ร่องรอยหรืออาการที่เกิดจากการถูกทำร้ายหรือการปฏิบัติที่ไร่มนุษยธรรม

10. การปล่อยตัวผู้ต้องขัง³¹ ในช่วงเวลาก่อนพ้นโทษ ควรมีกระบวนการเตรียมความพร้อม ก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขัง เพื่อให้ผู้ต้องขังได้ปรับตัวก่อนพ้นโทษ และเมื่อพ้นโทษแล้ว ผู้ต้องขังจะต้อง

Treatment of Prisoners) ข้อกำหนดที่ 41,43,53,58-62,70,119,120

²⁹ ดู “ข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง” (United Nations Standard Minimum Rules for the

Treatment of Prisoners) ข้อกำหนดที่ 4,23,64-66,88,89,91-94,96-108

³⁰ ดู “ข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง” (United Nations Standard Minimum Rules for the

Treatment of Prisoners) ข้อกำหนดที่ 24-35

³¹ ดู “ข้อกำหนดขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง” (United Nations Standard Minimum Rules for the

Treatment of Prisoners) ข้อกำหนดที่ 67,88,90

ได้รับทรัพย์สินที่ถูกยึดไว้เมื่อแรกเข้า ซึ่งทรัพย์สินดังกล่าวต้องอยู่ในภาพดี และควรจัดให้มีการดูแลผู้ต้องขังภายหลังจากพ้นโทษด้วย

2.1.1 แนวคิดว่าด้วยศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity)

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ เป็นแนวคิดที่ได้รับการพัฒนามาจากสงครามโลกครั้งที่ 2 (ค.ศ. 1944 - 1945) ในประเทศเยอรมันภายใต้การปกครองของอดอล์ฟ ไฮทแมน³² คดีวิธีการทรมานร่างกายนักโทษชาวยิว โดยการใช้ร่างกายของนักโทษเป็นเครื่องทดลองยาหรือสารต่าง ๆ และโดยเฉพาะนักโทษที่เป็นฝาแฝดเพราะมีความเชื่อว่าร่างกายของฝาแฝดมีคุณสมบัติที่แตกต่างจากร่างกายมนุษย์ทั่วไป แต่การทดลองดังกล่าวกลับส่งผลร้ายแก่นักโทษ เช่น การนำนักโทษเข้าห้องรมควันด้วยก๊าซพิษซึ่งเป็นการฆ่าด้วยการทารุณ เป็นต้น ในสงครามครั้งนั้นคาดว่ามีนักโทษชาวยิวเสียชีวิตจากการถูกทรมานประมาณ 6 ล้านคน ด้วยเหตุนี้เอง ทำให้รัฐธรรมนูญของประเทศเยอรมันในปัจจุบันในความเคารพและคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ด้วยการบัญญัติแนวคิดนี้ไว้ในรัฐธรรมนูญว่า “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นสิ่งที่ไม่อาจล่วงละเมิดได้ เป็นภาระหน้าที่ของรัฐที่จะต้องให้ความเคารพและให้ความคุ้มครองต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” ซึ่งในเวลาต่อมารัฐธรรมนูญของหลาย ๆ ประเทศก็ได้บัญญัติการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ไว้เช่นกัน การคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ จึงเป็นการให้หลักประกันแก่ประชาชนในรัฐ ไม่ว่าผู้นั้นจะมีเชื้อชาติ ศาสนา สีผิวใด หรือเป็นผู้กระทำความผิดหรือไม่

2.1.2 ความหมายและขอบเขตการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

“ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์” หมายถึง คุณค่าของมนุษย์ที่มีลักษณะเฉพาะ โดยในฐานะมนุษย์ทุกคนต้องได้รับคุณค่าความเป็นมนุษย์โดยไม่ต้องคำนึงถึงเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัย ฐานะ หรือตำแหน่งทางสังคม และเป็นสิ่งที่ไม่อาจถูกละเมิดได้ซึ่งรัฐจะต้องให้ความคุ้มครอง

ด้วยศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เป็นสิ่งที่ไม่อาจถูกละเมิดได้ ดังนั้น จึงเกิดสิทธิเรียกร้องเพื่อให้รัฐคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพื่อให้รัฐกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง สิทธิดังกล่าวมิได้ผูกพันเฉพาะรัฐเท่านั้นหากยังรวมถึงบุคคลอื่นที่ไม่ใช่รัฐด้วย เช่น บังเจกบุคคล กลุ่มคนในสังคมใดสังคมหนึ่งหรือรัฐต่างประเทศ ซึ่งอาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า “มนุษย์ทุกคนต้องเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของมนุษย์คนอื่น” ในการคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ทำให้รัฐมีภาระหน้าที่ 2 ประการ

³² บรรเจิด สิงคะเนติ, *อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 13*, น. 102.

(1) รัฐจะต้องไม่กระทำการใดๆ อันเป็นการก่อให้เกิดความเสียหายต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ อันเป็นการป้องกันไม่ให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ถูกละเมิด

(2) รัฐจะต้องป้องกันขัดขวางความทุกข์ทรมานของมนุษย์ เช่น การบังคับโทษที่ทำให้ผู้กระทำความผิดได้รับความทุกข์ทรมาน ถือเป็น การลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ซึ่งรัฐมีหน้าที่ต้องขัดขวางไม่ให้เกิดขึ้น

ในการรับรองและคุ้มครองศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ นั้น ได้ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ซึ่งได้บัญญัติไว้ในมาตรา 4 กำหนดไว้ว่า

“ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน”

บทกฎหมายดังกล่าวเป็นหลักประกันว่า ประชาชนทุกคนมีสิทธิขั้นพื้นฐานที่พึงได้รับจากรัฐ โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ ไม่ว่าประชาชนผู้นั้นจะมีสัญชาติ เชื้อชาติ เพศ หรือนับถือศาสนาใด ก็เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะให้ความคุ้มครองโดยเสมอภาคกัน ไม่มีการแบ่งแยก³³ ซึ่งในบางกรณี รัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจจะต้องละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของประชาชน เพื่อประโยชน์สาธารณะ วิธีการปฏิบัติต่อประชาชนในกรณีดังกล่าวก็ต้องบัญญัติไว้เป็นกฎหมายโดยชัดแจ้ง เพื่อให้ประชาชนได้ทราบและหลีกเลี่ยงเหตุที่ตนจะต้องถูกกระทบสิทธินั้น แต่หากเป็นกรณีที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ รัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐก็ยังคงถูกจำกัดอำนาจในการกระทำละเมิดต่อสิทธิของประชาชน และประชาชนก็สามารถตรวจสอบสิทธิ หรือวิธีการที่รัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้หรือปฏิบัติต่อตนได้จากกฎหมายที่รัฐประกาศ

ในกระบวนการยุติธรรมจึงต้องใช้ความระมัดระวังในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อไม่ให้กระทบสิทธิของประชาชนมากเกินไป โดยเฉพาะการลงโทษที่มีลักษณะเป็นการทารุณโหดร้าย ย่อมเป็นการก่อให้เกิดความทุกข์ทรมานที่เกินความจำเป็น และยังเป็น การไม่ยอมรับเกียรติภูมิของความเป็นมนุษย์³⁴ ในทางกลับกัน การที่ผู้กระทำความผิดได้รับโทษที่รุนแรง จะทำให้เป็นการส่งเสริมพฤติกรรมที่ก้าวร้าว ไม่เจ็ดหลาบ เกิดพฤติกรรมต่อต้านสังคม หากแก่การกลับตัวเป็นคนดี ดังนั้น การบังคับใช้บทลงโทษที่มีความรุนแรง ก่อให้เกิดความทรมานแก่ผู้กระทำความผิดย่อมส่งผลเสียหายต่อสังคม ด้วยเหตุนี้จึงเกิดแนวคิดในการลงโทษให้เหมาะสมกับผู้กระทำความผิด (Individualization) เป็น

³³ ธาณี วรภัทร, *อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 4*, น. 70-71.

³⁴ อัจฉริยา ชูตินันท์, *อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 6*, น. 213.

การลงโทษที่คำนึงถึงตัวผู้กระทำความผิดเป็นสำคัญ เน้นการแก้ไขและบำบัดฟื้นฟูให้ผู้กระทำความผิดกลับตัวเป็นคนดี โดยไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการทรมาน ทารุณ โหดร้าย และยังเป็นกรคุ้มครองศักดิ์ความเป็นมนุษย์ของผู้กระทำความผิดได้อีกทางหนึ่ง

โทษจำคุกเป็นมาตรการบังคับทางอาญาที่ถูกนำมาบังคับใช้มากที่สุด ซึ่งการบังคับโทษจำคุกมีวัตถุประสงค์ให้ผู้กระทำความผิดกลับตัวเป็นคนดี เป็นการตัดโอกาสในการกระทำความผิด และปรับปรุงแก้ไขจนสามารถกลับมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติ โดยเจ้าหน้าที่เรือนจำเป็นผู้รับผิดชอบกระบวนการแก้ไขพฤติกรรมนิสัยของผู้กระทำความผิด ซึ่งโดยทฤษฎีแล้ว การจำคุกไม่ว่าใช้เวลานานเท่าใดก็ไม่เป็นการขัดต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ แม้ว่าจะมีผลกระทบต่อบุคลิกภาพของผู้กระทำความผิด³⁵ หากการจำคุกนั้น สามารถแก้ไขพฤติกรรมนิสัยที่เป็นอันตรายได้ ย่อมเป็นผลดีต่อสังคมโดยรวมที่จะได้รับทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพกลับสู่สังคมอีกครั้ง³⁶ แต่ในทางกลับกันหากเจ้าหน้าที่เรือนจำไม่สามารถจัดให้มีกระบวนการการแก้ไขพฤติกรรมนิสัยที่มีประสิทธิภาพ ไม่มีการดูแลสวัสดิภาพ ตลอดจนสุขอนามัยของผู้กระทำความผิด การจำคุกก็จะเป็นการละเมิดต่อศักดิ์ความเป็นมนุษย์ของผู้กระทำความผิดและจะเป็นการเพิ่มการก่ออาชญากรรมในสังคมได้

2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับการบังคับโทษทางอาญา

การบังคับโทษทางอาญาหรือที่เรียกว่า “การลงโทษ” นั้น คือการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ผู้กระทำความผิดทางอาญาได้รับผลร้ายจากการที่ตนได้กระทำการฝ่าฝืนกฎหมาย หรือที่ตนได้ฝ่าฝืนแนวปฏิบัติอันเป็นกติกาของสังคมนั้นๆ ซึ่งในประเทศไทยได้กำหนดวิธีการบังคับโทษทางอาญาไว้ใน มาตรา 18 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ได้แก่ ประหารชีวิต จำคุก กักขัง ปรับ ริบทรัพย์สิน ซึ่งโทษทั้ง 5 สถาน่นี้มีความหนักเบาหรือความรุนแรงที่แตกต่างกัน โดยศาลจะเป็นผู้พิจารณาตามความร้ายแรงของพฤติการณ์เป็นรายคดี ซึ่งในการบังคับโทษทางอาญามีทฤษฎีหรือปรัชญาในการบังคับโทษ ดังนี้³⁷

- 1) การลงโทษเพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทน
- 2) การโทษเพื่อเป็นการข่มขู่
- 3) การลงโทษเพื่อเป็นการปรับปรุงแก้ไข

³⁵ ชานี วรภัทร์, หลักกฎหมายมาตรการบังคับทางอาญา, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพมหานคร : วิญญูชน, 2557), น. 85.

³⁶ ชานี วรภัทร์, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 25, น. 100.

³⁷ ชานี วรภัทร์, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 4, น. 34.

4) การลงโทษเพื่อเป็นการตัดโอกาสการกระทำความผิด

2.2.1 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน (Retributive Theory)

ทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่เก่าแก่ มีวิวัฒนาการมาจากความคิดที่ว่า เมื่อผู้ใดกระทำความผิดหรือทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนย่อมต้องได้รับผลร้ายจากการกระทำของตนเป็นการตอบแทนอย่างสาสม ตามหลัก "ตาต่อตา ฟันต่อฟัน" (An eye for an eye, a tooth for a tooth)³⁸ กล่าวคือ เป็นการลงโทษที่ไม่มีหลักเกณฑ์และแบบแผน วิธีการและความรุนแรงในการลงโทษขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อหรือบุคคลทั่วไปในสังคม ที่จะเลือกให้ผู้กระทำความผิดได้รับผลร้ายในแบบใด ซึ่งโดยมากจะเป็นวิธีการที่รุนแรง ปราศจากหลักมนุษยธรรมเพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้รับความเจ็บปวดทรมานอย่างสาสม ซึ่งการลงโทษตามทฤษฎีนี้มีจุดบกพร่องหลายประการ ดังนี้

1. การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน ไม่มีผลเป็นการป้องกันการก่ออาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นอนาคต เพราะไม่มีขั้นตอนการขัดเกลาผู้กระทำความผิดใจให้กลับตัวกลับใจ แม้ถูกลงโทษแล้วผู้กระทำความผิดจะไม่เกิดความเจ็บทรมานแต่กลับเกิดความเลียดแค้นสังคมมากขึ้น และจะหวนกลับมากระทำความผิดอีก

2. การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน ไม่ได้คำนึงถึงภาระทางสังคมที่จะต้องดูแลผู้กระทำความผิดที่ได้ผ่านการลงโทษ กล่าวคือ ในการลงโทษตามทฤษฎีแก้แค้นทดแทนมักจะเป็นการลงโทษด้วยวิธีการทรมาน เช่น การตัดนิ้ว ตัดมือ เป็นต้น ภายหลังจากที่ได้รับการลงโทษแล้ว ก็มีได้มีขั้นตอนในการดูแลผู้กระทำความผิดเหล่านี้ จึงตกเป็นภาระของสังคมในการจัดหาที่อยู่รวมถึงการประกอบอาชีพที่เหมาะสม

3. การลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทนนั้น ไม่มีการกำหนดความเหมาะสมของบทลงโทษที่ได้สัดส่วนกับการกระทำความผิดได้ การลงโทษดังกล่าว จึงเป็นการใช้ความรู้สึกหรือความพึงพอใจของผู้ถูกระทำหรือผู้มีอำนาจในการลงโทษ จึงไม่เป็นธรรมแก่ผู้กระทำความผิด เพราะโดยมากมักจะเป็นการลงโทษที่เกินความเหมาะสมจึงเป็นการกระทบสิทธิของผู้กระทำความผิด

ในเวลาต่อมา รัฐจึงต้องเข้ามามีบทบาทในการบังคับโทษเพื่อไม่ให้เกิดการลงโทษตามอำเภอใจ ซึ่งจะเกิดความวุ่นวายในสังคมและเป็นการคุ้มครองสิทธิให้กับผู้ถูกระทำรวมถึงผู้กระทำความผิดด้วย

³⁸ อัจฉริยา ชูตินันท์, *อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 6*, น. 207.

2.2.2 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อเป็นการข่มขู่ (Deterrence Theory)

เป็นทฤษฎีการลงโทษที่คำนึงถึงประโยชน์ของสังคมเป็นสำคัญ³⁹ เพราะเป็นทฤษฎีที่มีความสอดคล้องกับหลัก “อรรถประโยชน์นิยม” (Utilitarianism) ซึ่งมีแนวความคิดในการป้องกันไม่ให้ผู้กระทำความผิดหวนกลับมากระทำความผิดซ้ำและเพื่อข่มขู่ไม่ให้บุคคลทั่วไปในสังคมเลียนแบบพฤติกรรมของอาชญากร

ดังนั้น การลงโทษที่จะถึงขนาดทำให้ผู้กระทำความผิดรู้สึกเจ็บปวดและไม่กล้ากระทำความผิดอีก จะต้องมีการยุติธรรมที่รวดเร็ว แน่นนอน เสมอภาคและใช้วิธีการลงโทษที่เหมาะสมกับการกระทำความผิด⁴⁰ กล่าวคือ เมื่อมีการกระทำความผิดแล้ว จะต้องมีการที่รัดกุมและเข้มงวด เพื่อให้ผู้กระทำความผิดไม่มีโอกาสในการหลุดรอดจากการลงโทษ ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลทั่วไปเกิดความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิด ทั้งนี้ ขั้นตอนดังกล่าวจะต้องดำเนินด้วยความรวดเร็ว เพื่อเป็นตัวอย่งแก่สังคม ถ้าหากขั้นตอนการดำเนินคดีหนึ่ง ๆ ใช้เวลานานบุคคลทั่วไปย่อมจะค่อย ๆ ลืมเลือนและเกิดความเข้าใจว่า เมื่อกระทำความผิดแล้วไม่ต้องรับโทษเพราะมีโอกาสในการหลบหนีได้ง่าย นอกจากนี้ ในการลงโทษผู้กระทำความผิดนั้น จะต้องมีความเสมอภาคโดยไม่มีข้อยกเว้น เพื่อให้การบังคับโทษคงความศักดิ์สิทธิ์ ในขณะที่เขวกันบทลงโทษในแต่ละคดีจะต้องมีความเหมาะสมกับความผิด เพราะหากมีการกำหนดบทลงโทษที่หนักเกินไปจะทำให้ผู้กระทำความผิดพยายามปกปิดการกระทำความผิดของตน โดยการทำร้ายเหยื่อด้วยความรุนแรงมากขึ้น

2.2.3 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อปรับปรุงแก้ไข (Rehabilitation Theory)

ในการบังคับโทษในปัจจุบันได้มีการคำนึงถึงแนวคิดตามทฤษฎีการลงโทษเพื่อปรับปรุงแก้ไขมากขึ้น เพราะเห็นว่าการลงโทษด้วยความรุนแรงเป็นการละเมิดศีลธรรมและหลักสิทธิมนุษยชน และยังเป็นการปลุกฝังความรุนแรงให้แก่บุคคลทั่วไปในสังคม การลงโทษเพื่อปรับปรุงแก้ไขผู้กระทำความผิดเป็นการกำหนดบทลงโทษที่แบ่งกระบวนการจัดการความประพฤติและทัศนคติของผู้กระทำความผิด เช่น การบังคับให้ผู้กระทำความผิดเข้ารับการอบรมความรู้ด้านกฎหมาย, การฝึกอาชีพ, การอบรมเกี่ยวกับหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เป็นต้น โดยกระบวนการทั้งหมดมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้กระทำความผิดกลับตัวกลับใจเป็นพลเมืองดี เมื่อพ้นโทษไปแล้ว สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติ ไม่หวนกลับไปกระทำความผิดซ้ำ และรัฐก็จะได้รับทรัพยากรบุคคลที่มีคุณกลับสู่สังคม

³⁹ ปกป้อง ศรีสนิท, *อ้างแล้ว เจริญธรรม* ที่ 2, น. 190.

⁴⁰ ธาณี วรภัทร, *อ้างแล้ว เจริญธรรม* ที่ 4, น. 36-37.

2.2.4 ทฤษฎีการลงโทษเพื่อเป็นการตัดโอกาสกระทำความผิด (Incapacitation Theory)

เป็นทฤษฎีที่ต้องการที่จะป้องกันสังคม โดยการจำแนกผู้กระทำความผิดออกจากสังคม เพื่อไม่ให้มีโอกาสที่จะกระทำความผิดอีก เช่น การประหารชีวิต การจำคุกที่มีกำหนดเวลา การจำคุกตลอดชีวิต เป็นต้น การบังคับโทษตามทฤษฎีนี้จะทำให้บุคคลทั่วไปในสังคมวางใจ ไม่เกิดความหวาดแวงในตัวผู้กระทำความผิด เนื่องจากผู้กระทำความผิดถูกตัดออกจากสังคมแล้ว

2.3 มาตรการบังคับทางอาญาตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ

2.3.1 ประมวลกฎหมายอาญา ความผิดทางเพศตามประมวลกฎหมายอาญา ได้แก่

(ก) มาตรา 276 “ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้อื่นนั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้อื่นนั้นเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดหมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยทำให้ผู้ถูกระทำเข้าใจว่าผู้กระทำมีอาวุธปืน หรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการ โทรมหญิงหรือกระทำกับชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำความผิดระหว่างคู่สมรส และคู่สมรสนั้น ยังประสงค์จะอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยา ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้ หรือ จะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุ้มครองความประพฤติแทนการลงโทษก็ได้ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก และคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ประสงค์จะอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาต่อไป และประสงค์จะหย่า ให้คู่สมรส ฝ่ายนั้นแจ้งให้ศาลทราบและให้ศาลแจ้งพนักงานอัยการให้ดำเนินการฟ้องหย่าให้”

(ข) มาตรา 277 “ผู้ใดกระทำชำเราเด็กอายุยังไม่เกินสิบห้าปีซึ่งมิใช่ภริยาหรือสามีของตน โดยเด็กนั้น จะยินยอมหรือไม่ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนบาทถึงสี่แสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำแก่เด็กอายุยังไม่เกินสิบสามปี ต้องระวางโทษ จำคุกตั้งแต่เจ็ดปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งแสนสี่หมื่นบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ได้กระทำโดยทำให้ผู้ถูกกระทำเข้าใจว่า ผู้กระทำมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาท ถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ได้กระทำโดยมีอาวุธปืนหรือวัตถุระเบิด หรือโดยใช้อาวุธ หรือโดยร่วมกระทำความผิดด้วยกันอันมีลักษณะเป็นการโทรมเด็กหญิงหรือกระทำกับเด็กชายในลักษณะเดียวกัน ต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต

ความผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำโดยบุคคลอายุไม่เกินสิบแปดปี กระทำต่อเด็ก ซึ่งมีอายุกว่าสิบสามปีแต่ยังไม่เกินสิบห้าปี โดยเด็กนั้นยินยอม ศาลที่มีอำนาจพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว จะพิจารณาให้มีการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กผู้ถูกกระทำหรือผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย ว่าด้วยการคุ้มครองเด็กแทนการลงโทษก็ได้ ในการพิจารณาของศาล ให้คำนึงถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัย อาชีพ สิ่งแวดล้อมของผู้กระทำความผิดและเด็กผู้ถูกกระทำความสัมพันธ์ระหว่างผู้กระทำความผิดกับเด็กผู้ถูกกระทำหรือเหตุอื่นอันควรเพื่อประโยชน์ของเด็กผู้ถูกกระทำด้วย

ในกรณีที่ได้มีการดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพของเด็กผู้ถูกกระทำหรือผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็กแล้ว ผู้กระทำความผิดไม่ต้องรับโทษ แต่ถ้าการคุ้มครองสวัสดิภาพดังกล่าวไม่สำเร็จ ศาลจะลงโทษผู้กระทำความผิดน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ในการพิจารณาของศาล ให้คำนึงถึงเหตุตามวรรคห้าด้วย”

(ค) มาตรา 277 ทวิ “ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 277 วรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ

(1) รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงสี่แสนบาท หรือจำคุกตลอดชีวิต

(2) ถึงแก่ความตาย ผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต”

(ง) มาตรา 277 ตรี “ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 276 วรรคสาม หรือมาตรา 277 วรรคสี่ เป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำ

(1) รับอันตรายสาหัสผู้กระทำต้องระวางโทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต

(2) ถึงแก่ความตายผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษประหารชีวิต ”

(จ) การเพิ่มโทษเมื่อผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดอีก

(1) มาตรา 92 “ผู้ใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ถ้าและได้กระทำความผิดใด ๆ อีกในระหว่างที่ยังจะต้องรับโทษอยู่ก็ดี ภายในเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นโทษก็ดี หากศาลจะพิพากษาลงโทษครั้งหลังถึงจำคุก ก็ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นหนึ่งในสามของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดครั้งหลัง”

(2) มาตรา 93 “ผู้ใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก ถ้าและได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดที่จำแนกไว้ในอนุมาตราต่อไปนี้ซ้ำในอนุมาตราเดียวกันอีกในระหว่างที่ยังจะต้องรับโทษอยู่ก็ดี ภายในเวลาสามปีนับแต่วันพ้นโทษก็ดี ถ้าความผิดครั้งแรกเป็นความผิดซึ่งศาลพิพากษาลงโทษจำคุกไม่น้อยกว่าหกเดือน หากศาลจะพิพากษาลงโทษครั้งหลังถึงจำคุก ก็ให้เพิ่มโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นกึ่งหนึ่งของโทษที่ศาลกำหนดสำหรับความผิดครั้งหลัง...

(10) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 276 ถึงมาตรา 285”

(3) มาตรา 94 ความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ความผิดลหุโทษ และความผิดซึ่งผู้กระทำความผิดได้กระทำในขณะที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีนั้น ไม่ว่าจะได้กระทำในครั้งก่อนหรือครั้งหลัง ไม่ถือว่าเป็นความผิดเพื่อการเพิ่มโทษตามความในหมวดนี้

ประมวลกฎหมายอาญา ได้บัญญัติบทลงโทษสำหรับความผิดเกี่ยวกับเพศเป็นครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2500 ซึ่งกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท และในเวลาต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทลงโทษ เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2525 เป็นให้ระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่พันบาท⁴¹ นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. 2562 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามและบทลงโทษสำหรับความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา โดยเพิ่มนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” ให้หมายความถึงการกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำ โดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น และเพิ่มเติมโทษโดยเฉพาะผู้กระทำความผิดในบทฉกรรจ์ ตามมาตรา 277 ทวิ มาตรา 277 ตริ และมาตรา 280 ได้มีการเพิ่มเติมโทษประหารชีวิต หากผู้ถูกกระทำถึงแก่ความ

⁴¹ ดู พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2525

ตายจากการกระทำความผิดของจำเลย เพื่อเป็นการคุ้มครองผู้ถูกระทำ และเพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะการกระทำชำเราตามธรรมชาติ⁴²

การแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวทำให้ความหมายของคำว่า “กระทำชำเรา” แตกต่างไปจากเดิม กล่าวคือ ก่อนแก้ไขเพิ่มในปี พ.ศ. 2562 จากเดิมที่บัญญัติไว้ใน มาตรา 276 โดยระบุว่า “การกระทำชำเราตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า การกระทำเพื่อสนองความใคร่ของผู้กระทำโดยการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำกระทำกับอวัยวะเพศ ทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น หรือการใช้สิ่งอื่นใดกระทำกับอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่น” คำว่า “กระทำกับ” สามารถตีความได้หลายอย่าง เช่น การถูไถอวัยวะเพศของตนกับเพศตรงข้าม เช่นนี้ก็เข้าลักษณะความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราตามกฎหมายเดิมแล้ว แต่ปัจจุบันได้กำหนดบทนิยามคำว่า “กระทำชำเรา” ใหม่ โดยใช้คำว่า “ล่วงล้ำ” จึงทำให้มีความหมายแคบลง โดยจะต้องเป็นการใช้อวัยวะเพศของผู้กระทำล่วงล้ำเข้าไปในอวัยวะเพศ หรือทวารหนัก หรือช่องปากของผู้อื่น เท่านั้น จึงจะเข้าลักษณะความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราตามมาตรา 276 ซึ่งการกระทำกับอวัยวะเพศในลักษณะอื่น ๆ จึงเป็นเพียงการกระทำความผิดฐานอนาจารเท่านั้น

การกระทำที่จะเข้าลักษณะความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราจะต้องกระทำโดยปราศจากความยินยอมจากผู้ถูกระทำ ซึ่งจะพิจารณาได้จากการข่มขู่ การใช้กำลังประทุษร้าย การทำให้เข้าใจผิดว่าเป็นบุคคลอื่น หรือการทำให้อยู่ในภาวะที่ไม่อาจขัดขืนได้ หรือพฤติการณ์ใด ๆ ที่เป็นการแสดงเจตนาว่าผู้ถูกระทำไม่สมควรใจที่จะมีเพศสัมพันธ์ด้วย

นอกจากมาตรการการบังคับโทษทางอาญาข้างต้นแล้ว ประมวลกฎหมายอาญายังมีการบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการเพื่อความปลอดภัย เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิด ซึ่งโดยทั่วไปแล้วจะกำหนดขึ้นตามสภาพพฤติการณ์ที่เป็นอันตรายของแต่ละบุคคล เพราะในสังคมอาจจะมีบุคคลบางรายที่มีอาจกีดกันการกระทำความผิดได้⁴³ หรือการบังคับโทษทางอาญามีอาจเปลี่ยนแปลงพฤตินิสัยของบุคคลผู้นั้นได้ จึงต้องนำวิธีการเพื่อความปลอดภัยมาบังคับใช้เพื่อยับยั้งมิให้เกิดการกระทำความผิดในอนาคต ดังนั้น จึงเป็นความแตกต่างระหว่างการบังคับโทษทางอาญาซึ่งมีลักษณะเป็นเพียงมาตรการในการปราบปรามอาชญากรรมภายหลังการที่มีการกระทำความผิด แต่วิธีการเพื่อความปลอดภัยเป็นมาตรการการป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิด ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติวิธีการเพื่อความปลอดภัยไว้ในมาตรา 39 ประกอบด้วยวิธีการเพื่อความปลอดภัย จำนวน 5 ประเภท ได้แก่ การกักกัน

⁴² ดู พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ 27) พ.ศ. 2562

⁴³ แคมป์เลีย วิเศษรัตน์, “การนำวิธีการเพื่อความปลอดภัยมาใช้ในคดีอาญา: ศึกษาการแสวงหาข้อเท็จจริงประกอบการดำเนินคดี,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2551), น. 19 - 20.

การห้ามเข้าเขตกำหนด การเรียกประกันทัณฑ์บน การคุมตัวในสถานพยาบาล และการห้ามประกอบอาชีพบางอย่าง ในการพิจารณาบังคับใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยย่อมเป็นอำนาจของศาลที่จะใช้ดุลยพินิจเลือกวิธีการใดวิธีการหนึ่งตามความเหมาะสมเป็นรายกรณีควบคู่กับการบังคับโทษทางอาญา

2.3.2 พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551

ในการตราพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 ก็เพื่อคุ้มครองข้าราชการพลเรือนให้ปฏิบัติราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่แสวงหาประโยชน์ในทางอื่น อันเป็นการรักษาภาพลักษณ์และชื่อเสียงของราชการไทย พระราชบัญญัติฉบับนี้จึงได้กำหนดข้อปฏิบัติ และข้อห้ามเพื่อมิให้ข้าราชการประพฤติเสื่อมเสียไว้ รวมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับการคุกคามทางเพศด้วย ดังนี้

- (ก) มาตรา 83 “ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้าม ดังต่อไปนี้
- (8) ต้องไม่กระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.”
- (ข) “กฎ ก.พ. ว่าด้วยการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ พ.ศ. 2553 กำหนดให้ข้าราชการพลเรือน ถือว่าเป็นการกระทำการอันเป็นการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ ตามมาตรา 83 (8)
- (1) กระทำการด้วยการสัมผัสทางกายที่มีลักษณะต่อไปนี้ในทางเพศ เช่น การจูบ การโอบกอด การจับอวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง
- (2) กระทำการด้วยวาจาที่สื่อไปในทางเพศ เช่น วิพากษ์วิจารณ์ร่างกาย พุดหยอกล้อ พุดหยาบคาย
- (3) กระทำการด้วยอากัปกริยาที่สื่อไปในทางเพศ เช่น การใช้สายตาลวนลาม การทำสัญญาณ หรือสัญลักษณ์ใด ๆ
- (4) การแสดงหรือสื่อสารด้วยวิธีการใด ๆ ที่สื่อไปในทางเพศ เช่น แสดงรูปลามกอนาจาร ส่งจดหมาย ข้อความ หรือการสื่อสารรูปแบบอื่น
- (5) การแสดงพฤติกรรมอื่นใดที่สื่อไปในทางเพศ ซึ่งผู้ถูกกระทำไม่พึงประสงค์หรือเดือดร้อนรำคาญ”
- (ค) บทกำหนดโทษ
- มาตรา 84 “ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติตามมาตรา 81 และมาตรา 82 หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา 83 ผู้นั้นเป็นผู้กระทำผิดวินัย
- มาตรา 85 “การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
- (7) ละเว้นการกระทำหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามมาตรา 82 หรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามมาตรา 83 อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง”

มาตรา 97 “ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี”

เนื่องจากวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2551 เป็นการคุ้มครองข้าราชการให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อย่างเต็มกำลังและมีประสิทธิภาพ ดังนั้น แม้ว่าจะได้มีการกำหนดความผิดในลักษณะที่เป็นการคุกคามทางเพศไว้ แต่ก็ไม่ได้กำหนดบทลงโทษที่เป็นการกระทำต่อสิทธิเสรีภาพ หรือทรัพย์สินของผู้กระทำความผิด ดังเช่นประมวลกฎหมายอาญา แต่เป็นการลงโทษทางวินัย คือ ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดเงินเดือน ปลดออก และไล่ออก เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้เท่านั้น แต่ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิของผู้เสียหายที่จะนำคดีไปฟ้องร้องต่อศาลเพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษทางอาญา

2.3.3 พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2560⁴⁴

(ก) การจำแนก

มาตรา 31 “การจำแนกประเภทหรือชั้นของเรือนจำ ให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยอาศัยเกณฑ์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (1) เพศของผู้ต้องขัง
- (2) สถานะของผู้ต้องขัง
- (3) ความประสงค์ในการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง
- (4) ความมั่นคงของเรือนจำ
- (5) ลักษณะเฉพาะทางของเรือนจำ

เพื่อประโยชน์ในการอบรม พัฒนาพฤตินิสัย และควบคุมผู้ต้องขัง อธิบดีจะสั่งให้จัดแบ่งอาณาเขตภายในเรือนจำออกเป็นส่วน ๆ โดยคำนึงถึงประเภทหรือชั้นของเรือนจำที่ได้จำแนกไว้และความเหมาะสมกับผู้ต้องขังแต่ละประเภทก็ได้

การจัดแบ่งอาณาเขตภายในเรือนจำตามวรรคสอง จะจัดโดยให้มีสิ่งกีดกั้นหรือขอบเขตที่แน่นอนและจัดแยกผู้ต้องขังแต่ละประเภทไว้ในส่วนต่าง ๆ ที่ได้จัดแบ่งนั้นก็ได้ ในกรณีที่เรือนจำใดโดยสภาพไม่อาจดำเนินการดังกล่าวได้ ให้แยกการควบคุมให้ใกล้เคียงกับแนวทางดังกล่าว”

มาตรา 40 “เพื่อประโยชน์ในการจัดชั้น จัดกลุ่ม ควบคุม แยกกลุ่มขัง แก้ไข บำบัด ฟันฟูและพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดี และการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขัง ให้

⁴⁴ ดู พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2560

อธิบดีจัดให้มีระบบการจำแนกลักษณะของผู้ต้องขัง โดยให้คำนึงถึงโทษและพฤติการณ์ในการกระทำ ความผิด ลักษณะความผิด ความรุนแรงของคดี การกระทำความผิดที่ได้กระทำมาแล้ว และความ ประพฤติและวินัยในระหว่างคุมขัง ตลอดจนระยะเวลาที่กำหนดโทษคุมขังที่เหลืออยู่ของผู้ต้องขัง ดังกล่าว และให้อธิบดีมีอำนาจย้ายผู้ต้องขังตามระบบการจำแนกและการแยกคุมขังดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

ระบบการจำแนกลักษณะของผู้ต้องขังเกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำความผิด ลักษณะ ความผิด และความรุนแรงของคดีตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องกำหนดถึงเรื่องการกระทำความผิด โดย บันดาลโทษ โดยไตร่ตรองไว้ก่อน หรือความเป็นอาชญากรโดยสันดาน”

มาตรา 41 “ภายใต้บังคับมาตรา 40 เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการผู้ต้องขังภายใน เรือนจำ ให้อธิบดีจัดให้มีระบบการจัดชั้น การจัดกลุ่มผู้ต้องขัง และการแยกคุมขัง โดยต้องคำนึงถึง ประเภทหรือชั้นของเรือนจำที่ได้จำแนกไว้ตามมาตรา 31 และความเหมาะสมกับผู้ต้องขัง แต่ละประเภท แต่ละชั้นการควบคุม แก้ไข บำบัด พื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ตลอดจนการเตรียมความพร้อม ก่อนปล่อย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ”

มาตรา 42 “เพื่อประโยชน์ในการแก้ไข บำบัด พื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ให้กลับ ตนเป็นคนดี ให้อธิบดีจัดให้มีระบบการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังด้วยวิธีการและแนวทางที่เหมาะสม เกี่ยวกับการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษา การอบรมทั้งด้านคุณธรรมและ จริยธรรม การทำงาน การฝึกวิชาชีพ การปฏิบัติศาสนกิจ การเรียนรู้วัฒนธรรมอันดีงาม กิจกรรม สันทนาการ กีฬา รวมทั้งจะต้องมีโอกาสได้รับการติดต่อกับครอบครัว ญาติมิตร องค์กรเอกชนที่มี ภารกิจเพื่อการแก้ไข บำบัด พื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังและรับรู้ถึงข่าวสารและความ เปลี่ยนแปลงของโลกภายนอก ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกรมราชทัณฑ์โดยได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการ”

มาตรา 48 “ผู้ต้องขังมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานเรือนจำ ข้อบังคับเรือนจำ และระเบียบกรมราชทัณฑ์

เจ้าพนักงานเรือนจำมีอำนาจสั่งให้ผู้ต้องขังทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดในเรือนจำ ดังต่อไปนี้

- (1) ทำงานสาธารณะ
- (2) ทำงานรักษาความสะอาดหรืองานสุขาภิบาลของเรือนจำ
- (3) ทำงานบำรุงรักษาเรือนจำ
- (4) ทำงานอื่นใดเพื่อประโยชน์ของทางราชการ

การทำงานของผู้ต้องขังตามวรรคสองต้องสอดคล้องกับการจำแนกลักษณะและการจัดแยก
 คุมขังผู้ต้องขังตามมาตรา 31 โดยให้เรือนจำจัดงานให้เหมาะสมกับความพร้อมด้านร่างกายและจิตใจ
 กำหนดเวลาทำงานและวันหยุดประจำสัปดาห์ กำหนดมาตรการเพื่อคุ้มครองรักษาความปลอดภัยและ
 สุขภาพให้แก่ผู้ต้องขัง และลักษณะของงานสาธารณะ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ
 เงื่อนไขตามที่กำหนดในระเบียบกรมราชทัณฑ์”

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 เป็นกฎหมายที่กำหนดวิธีการรับโทษจำคุก ตั้งแต่การ
 แรกรับผู้ต้องขัง ไปจนถึงขั้นตอนการปล่อยตัวผู้ต้องขัง และได้กำหนดให้มีการแก้ไขพฤติกรรมนิสัยของ
 ผู้ต้องขังเพื่อเป็นการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ต้องขังให้กลับตัวเป็นคนดี และใช้ชีวิตได้อย่างปกติเป็นที่
 ยอมรับของสังคม ดังนั้น พระราชบัญญัตินี้ จึงได้กำหนดให้มีการจำแนกผู้ต้องขังก่อนเข้ารับการแก้ไข
 พฤติกรรม โดยมิวัดอุปสรรคเพื่อจัดกลุ่มผู้ต้องขังที่มีปัจจัยในการกระทำความผิดที่คล้ายกันให้อยู่ใน
 กลุ่มเดียวกัน เข้ารับการแก้ไขพฤติกรรมนิสัยตามโปรแกรมที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้ต้องขังนั้น ๆ ซึ่งจะทำให้การ
 แก้ไขพฤติกรรมนิสัยเกิดประสิทธิภาพสูงสุด สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขังให้กลับตัวเป็นคนดีได้

(ข) การบำบัด

มาตรา 34 “เพื่อให้การบริหารงานเรือนจำและสถานที่คุมขังตามมาตรา 33 ทุกแห่งเป็นไป
 ในแนวทางและมาตรฐานเดียวกัน ให้อธิบดีวางระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานในเรือนจำและสถานที่
 คุมขัง การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานเรือนจำและเจ้าหน้าที่ การแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัย
 ผู้ต้องขัง การปฏิบัติตัวของผู้ต้องขังแต่ละประเภท และการอื่นอันจำเป็นตามที่กำหนดใน
 พระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้กรมราชทัณฑ์นำเทคโนโลยี
 สารสนเทศ รวมทั้งระบบและเครื่องมืออุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการบริหารจัดการ
 เรือนจำให้มีประสิทธิภาพ”

มาตรา 40 “เพื่อประโยชน์ในการจัดชั้น จัดกลุ่ม ควบคุม แยกคุมขัง แก้ไข บำบัด ฟื้นฟูและ
 พัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดี และการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขัง ให้
 อธิบดีจัดให้มีระบบการจำแนกลักษณะของผู้ต้องขัง โดยให้คำนึงถึงโทษและพฤติการณ์ในการกระทำ
 ความผิด ลักษณะความผิด ความรุนแรงของคดี การกระทำความผิดที่ได้กระทำมาแล้ว และความ
 ประพฤติและวินัยในระหว่างคุมขัง ตลอดจนระยะเวลากำหนดโทษคุมขังที่เหลืออยู่ของผู้ต้องขัง
 ดังกล่าว และให้อธิบดีมีอำนาจย้ายผู้ต้องขังตามระบบการจำแนกและการแยกคุมขังดังกล่าวด้วย ทั้งนี้
 ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ”

มาตรา 41 “ภายใต้บังคับมาตรา 40 เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการผู้ต้องขังภายในเรือนจำ ให้อธิบดีจัดให้มีระบบการจัดชั้น การจัดกลุ่มผู้ต้องขัง และการแยกคุมขัง โดยต้องคำนึงถึงประเภทหรือชั้นของเรือนจำที่ได้จำแนกไว้ตามมาตรา 31 และความเหมาะสมกับผู้ต้องขัง แต่ละประเภท แต่ละชั้นการควบคุม แก้ไข บำบัด พื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ตลอดจนการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงโดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ”

มาตรา 42 “เพื่อประโยชน์ในการแก้ไข บำบัด พื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง ให้กลับตนเป็นคนดี ให้อธิบดีจัดให้มีระบบการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังด้วยวิธีการและแนวทางที่เหมาะสมเกี่ยวกับการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง โดยให้ผู้ต้องขังได้รับการศึกษา การอบรมทั้งด้านคุณธรรมและจริยธรรม การทำงาน การฝึกวิชาชีพ การปฏิบัติศาสนกิจ การเรียนรู้วัฒนธรรมอันดีงาม กิจกรรมสันทนาการ กีฬา รวมทั้งจะต้องมีโอกาสได้รับการติดต่อกับครอบครัวญาติมิตร องค์กรเอกชนที่มีภารกิจเพื่อการแก้ไข บำบัด พื้นฟู และพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังและรับรู้ถึงข่าวสารและความเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอก ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกรมราชทัณฑ์โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ”

ในการบำบัดรักษาเพื่อแก้ไขพฤตินิสัยของผู้กระทำความผิด เมื่อได้มีการจำแนกผู้กระทำความผิดแล้ว พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2560 ได้กำหนดให้เรือนจำดำเนินการจัดให้มีโปรแกรมการบำบัดรักษา และแก้ไขพฤตินิสัยของผู้กระทำความผิด โดยแยกตามกลุ่มผู้ต้องขังข้างต้น ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้กำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการราชทัณฑ์ในการกำกับดูแล โปรแกรมหรือหลักสูตรการอบรมเพื่อแก้ไขพฤตินิสัย โดยออกข้อกำหนดเป็นกฎกระทรวงหรือระเบียบกรมราชทัณฑ์

(ค) การติดตามหลังปล่อย

มาตรา 12 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(4) กำหนดหรือเสนอแนะแนวทาง กลยุทธ์ และมาตรการในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานราชทัณฑ์ หรือการดำเนินการตามแผนการบริหารงานราชทัณฑ์ให้เป็นไป โดยมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล รวมทั้งแนวทางในการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังให้กลับตนเป็นคนดี การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยผู้ต้องขัง และการดูแลช่วยเหลือผู้ต้องขังหลังปล่อยเพื่อมิให้กลับไปกระทำความผิดซ้ำอีก และเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังและการดูแลช่วยเหลือผู้ต้องขังหลังปล่อยเพื่อพิจารณา

(5) กำหนดมาตรฐานการดำเนินการด้านต่าง ๆ ของเรือนจำให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้

(6) ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

มาตรา 16 “ให้กรมราชทัณฑ์รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยผู้ต้องขัง และการดูแลช่วยเหลือผู้ต้องขังหลังปล่อย รวมทั้งปฏิบัติงานอื่นใดตามที่คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการมอบหมาย”

มาตรา 64 “ให้เรือนจำเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย โดยริเริ่มเตรียมการตั้งแต่ได้รับตัวผู้ต้องขังไว้ในเรือนจำ เพื่อให้มีกระบวนการในการส่งเสริมและช่วยเหลือผู้ต้องขังได้อย่างถูกวิธีและเหมาะสม เพื่อให้ผู้ต้องขังแต่ละคนกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้ รวมทั้งต้องให้คำแนะนำเกี่ยวกับการจัดการเรื่องส่วนตัว เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและชุมชน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบกรมราชทัณฑ์”

ในการติดตามผู้ต้องขังภายหลังจากที่ถูกปล่อยตัวแล้ว เป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่ง เพราะมีลักษณะเป็นการประเมินผลการแก้ไขพฤตินิสัยของผู้ต้องขัง ซึ่งเป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการราชทัณฑ์ ที่จะต้องวางกรอบการดำเนินงาน โดยออกเป็นระเบียบกรมราชทัณฑ์

2.4 มาตรการการแก้ไขพฤตินิสัยของผู้ต้องขังตามระเบียบกรมราชทัณฑ์

สำหรับการบำบัดและเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย เป็นอำนาจและหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์โดยตรง ทั้งนี้เป็นไปตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2560 ข้างต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า มีการบัญญัติหลักการจำแนกและการบำบัดไว้ในส่วนเดียวกัน จึงทำให้เกิดความไม่ชัดเจนถึงวิธีการดำเนินการเพราะการจำแนกและการบำบัดย่อมต้องมีความแตกต่างกัน รวมถึงการกำหนดให้มีการออกระเบียบต่างๆ เกี่ยวกับการจำแนก บำบัดหรือการติดตามหลังปล่อยอาจทำให้กฎหมายขาดความชัดเจนในการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพได้

2.4.1 ระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขัง พ.ศ. 2561

ข้อ.4 เมื่อเรือนจำได้รับตัวผู้ต้องขังที่คดีถึงที่สุดแล้ว ให้จัดเตรียมความพร้อมสำหรับผู้ต้องขังนั้นเพื่อการปล่อยตัวกลับไปใช้ชีวิตในสังคมภายหลังพ้นโทษตามความเหมาะสม เช่น การจัดกิจกรรมหรือการอบรม เพื่อให้คำแนะนำแก่ผู้ต้องขังและครอบครัว เพื่อให้ความช่วยเหลือในชั้นการปรับตัวสู่สังคม หรือให้ความช่วยเหลือด้านสังคมสงเคราะห์แก่ผู้ต้องขังตามสภาพปัญหาและความจำเป็น

ข้อ.5 เรือนจำพึงจัดให้นักโทษเด็ดขาดที่เหลือโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงหนึ่งปีหรือกำหนดระยะเวลาตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนด เข้าโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว

ข้อ 6 ผู้ต้องขังที่เข้าร่วมโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวจะได้รับยกเว้นการทำงานตามหน้าที่ปกติ เว้นแต่ งานสุขภิบาลเรือนจำหรือที่เกี่ยวกับอนามัยของตนเอง

ข้อ.7 การจัดโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว ต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ต้องขังได้เป็นทรัพยากรบุคคลที่ดี มีคุณค่าต่อสังคม และเตรียมตัวเพื่อออกไปใช้ชีวิตร่วมกับครอบครัวและสังคมได้อย่างปกติสุข โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยกิจกรรม 4 ด้าน ดังต่อไปนี้

- (1) การพัฒนาด้านร่างกาย การฝึกและเสริมสร้างระเบียบวินัย
- (2) การพัฒนาด้านจิตใจ ความคิด และทักษะการใช้ชีวิต
- (3) การส่งเสริมความสัมพันธในครอบครัวและการเตรียมตัวกลับเข้าสู่สังคม
- (4) การเตรียมความพร้อมด้านการประกอบอาชีพ

ข้อ.8 การจัดอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ให้ดำเนินกิจกรรมในเรือนจำเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย หรือศูนย์เตรียมความพร้อมก่อนปล่อย หรือเรือนจำ หรือสถานที่อื่นใดที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

ข้อ.9 ให้นักโทษเด็ดขาดมีโอกาสพบนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา หรือเจ้าพนักงานเรือนจำที่มีความรู้หรือผ่านการอบรมด้านสุขภาพจิต เพื่อตรวจสอบหรือสอบถามเกี่ยวกับสุขภาพจิต ทักษะคิด ความคิดเห็นรวมถึงความประสงค์ที่จะได้รับการช่วยเหลือให้เรือนจำรวบรวมข้อมูลที่ได้รับจากการดำเนินการตามความในวรรคหนึ่งไว้ในทะเบียนประวัติของผู้ต้องขังรายนั้น

ข้อ.10 นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้ต้องขังที่พ้นโทษ รวมถึงเจ้าพนักงานเรือนจำ พึงให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ต้องขังถึงการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น การสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจ การควบคุมตนเอง ความตระหนักในคุณค่าของตัวเองและคุณค่าของผู้อื่น ความมีจิตสาธารณะ การแก้ไขปัญหา ทักษะการปฏิเสธ การวางแผนอนาคตภายหลังการพ้นโทษและอื่น ๆ ที่เห็นสมควร

ข้อ.11 เพื่อประโยชน์ในการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยให้แก่ผู้ต้องขัง ให้เรือนจำจัดให้มีอาสาสมัครหรือวิทยากรด้านต่างๆ เช่น นักจิตวิทยา ผู้มีความรู้ทางกฎหมาย ผู้ทำงานด้านสังคมสงเคราะห์ หรือผู้มีความรู้เฉพาะทางอื่นๆ เพื่อการแนะนำ ให้ความช่วยเหลือผู้ต้องขัง โดยอาสาสมัครหรือวิทยากรดังกล่าวให้ขึ้นทะเบียนไว้กับเรือนจำ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาถึงประโยชน์ที่ผู้ต้องขังจะได้รับและความมั่นคงปลอดภัยหรือความสงบเรียบร้อยของเรือนจำประกอบกัน

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้พิจารณาถึงประโยชน์ที่ผู้ต้องขังจะได้รับและความมั่นคงปลอดภัยหรือความสงบเรียบร้อยของเรือนจำประกอบกัน

การดำเนินการตามข้อนี้สามารถทำได้กับผู้ต้องขังเฉพาะรายหรือเป็นกลุ่มก็ได้ตามความเหมาะสมของเวลา สถานที่ และจำนวนผู้เข้าร่วม โดยให้ผู้บัญชาการเรือนจำเป็นผู้พิจารณาอนุญาต

ข้อ.12 เมื่อผู้ต้องขังร้องขอหรือเรือนจำเห็นสมควร เรือนจำอาจให้ผู้ต้องขังได้พบกับบุคคลในครอบครัว พระภิกษุ ผู้นำทางศาสนาที่ผู้ต้องขังเคารพนับถือ บุคคลอื่นใดในชุมชนที่ผู้ต้องขังเคยอาศัยหรือใช้ชีวิตอยู่ หรือบุคคลหรือองค์การอื่นใดที่มีความน่าเชื่อถือเป็นที่ประจักษ์ในสังคม เพื่อให้ผู้ต้องขังได้รับการแก้ไข พัฒนาพฤติกรรม การบำบัดฟื้นฟูทางร่างกายหรือจิตใจที่ดีขึ้น หรือมีผลต่อการใช้ชีวิต ร่วมกับชุมชนอย่างปกติสุขภายหลังพ้นโทษ

ข้อ.13 เพื่อประโยชน์ในการให้ผู้ต้องขังได้ประกอบอาชีพที่สุจริตภายหลังพ้นโทษแล้ว ให้เรือนจำจัดให้ผู้ต้องขังได้รับความรู้เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศ อาทิ ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม การใช้ชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ และพัฒนาการของสังคมตามโอกาสและความเหมาะสม

ข้อ.14 เพื่อให้ผู้ต้องขังออกไปใช้ชีวิตร่วมกับครอบครัวและสังคมได้อย่างปกติสุข ให้เรือนจำประสานงานร่วมกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือผู้ต้องขังที่พ้นโทษ เพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถดูแลตนเองและกลับถึงภูมิลำเนาของตนได้ทันทีภายหลังได้รับการปล่อยตัว

ข้อ. 15 ในการดำเนินการตามระเบียบนี้ อาจให้ชุมชนหรือเอกชนหรือหน่วยงานอื่นใดเข้ามามีส่วนร่วมหรือดำเนินกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดในโครงการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขังได้

ระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวผู้ต้องขัง พ.ศ. 2561 เป็นกฎหมายที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการราชทัณฑ์ เป็นการกำหนดวิธีการ ขั้นตอน และเป้าประสงค์ในการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

2.4.2 ระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขัง พ.ศ. 2561

ข้อ.5 หลักสูตรการพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังประกอบด้วยหลักสูตรดังต่อไปนี้

(1) หลักสูตรภาคบังคับ คือ หลักสูตรที่ผู้ต้องขังทุกคนต้องเข้ารับการอบรม เช่น หลักสูตรปฐมนิเทศ หลักสูตรเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย

(2) หลักสูตรภาคบังคับตามลักษณะแห่งคดี คือ หลักสูตรการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังรายบุคคลตามลักษณะแห่งคดีและพฤติการณ์การแห่งการกระทำความผิด เช่น โปรแกรมการแก้ไขผู้กระทำความผิดทางเพศ โปรแกรมการปรับพฤติกรรมผู้กระทำความผิดที่ใช้ความรุนแรง โปรแกรมการแก้ไขผู้กระทำ

ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย โปรแกรมการแก้ไขผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน โปรแกรมการแก้ไขผู้กระทำความผิดที่ใช้ความรุนแรงในครอบครัว โปรแกรมการปรับพฤติกรรมผู้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากการดื่มสุรา โปรแกรมยุติธรรมนำสันติสุข โปรแกรมการแก้ไขผู้กระทำความผิดซ้ำ หลักสูตรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับผู้ต้องขังเสพยาเสพติดและผู้ค้ารายย่อยในเรือนจำ โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบชุมชนบำบัด โครงการบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ต้องขังติดยาเสพติดในรูปแบบวิวัฒน์ผลเมืองราชทัณฑ์

(3) หลักสูตรภาคบังคับเลือก คือ หลักสูตรที่ผู้ต้องขังต้องเลือกเพื่อเข้ารับการอบรมตามแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคล เช่น หลักสูตรพัฒนาจิตใจ หลักสูตรการศึกษา หลักสูตรการศึกษา หลักสูตรการฝึกวิชาชีพ หลักสูตรการฝึกทักษะการทำงาน หลักสูตรการพัฒนาทักษะชีวิต

(4) หลักสูตรอื่นๆ ที่กรมราชทัณฑ์กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพัฒนาพุดินิสัยผู้ต้องขังตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

ข้อ.6 ให้เรือนจำจัดให้ผู้ต้องขังทุกคนได้รับการอบรมหลักสูตรปฐมนิเทศก่อน จากนั้นจึงจัดให้เข้ารับการอบรมในหลักสูตร รวมถึงกิจกรรมต่างๆ ตามที่เรือนจำกำหนด เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาพุดินิสัย ทั้งนี้ โดยให้คำนึงถึงแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคลด้วย

ข้อ.7 ผู้ต้องขังที่จะถือว่าเป็นผู้ผ่านการฝึกอบรมในแต่ละหลักสูตรนั้น ต้องผ่านการประเมินผลตามเกณฑ์ที่กรมราชทัณฑ์กำหนด

ข้อ.8 ให้เรือนจำจัดให้ผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการฝึกอบรมได้รับโอกาสในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(1) เข้าร่วมในการปฏิบัติศาสนกิจหรือกิจกรรมทางศาสนาตามที่ตนเองนับถือหรือการเรียนรู้วัฒนธรรมอันดีงาม

(2) ได้รับการเยี่ยม ติดต่อกับครอบครัว ญาติมิตร หรือองค์กรเอกชนที่มีภารกิจเพื่อการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู และพัฒนาพุดินิสัยผู้ต้องขัง

(3) ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารและความเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอกเท่าที่ไม่เป็นอันตรายต่อความมั่นคงหรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(4) เข้าร่วมกิจกรรมอื่น ๆ ที่เรือนจำจัดขึ้น

การดำเนินการตามข้อนี้ หากมีระเบียบกำหนดไว้แล้ว ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนั้น

จากกฎหมายฉบับดังกล่าว กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดหลักสูตรการจัดโปรแกรมแก้ไขผู้กระทำผิดทางเพศ 60 ชั่วโมง โดยแบ่งเป็นการอบรมวิชาพื้นฐาน 30 ชั่วโมง ได้แก่

1. การรู้จักและเข้าใจตนเอง	3 ชั่วโมง
2. การสร้างแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงตนเอง	3 ชั่วโมง
3. การดำเนินชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง	3 ชั่วโมง
4. การวิเคราะห์และการสร้างอาชีพตนเอง	3 ชั่วโมง
5. การสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบ	3 ชั่วโมง
6. กฎหมายเบื้องต้นที่ประชาชนควรรู้	3 ชั่วโมง
7. ทักษะการป้องกันการกระทำผิดซ้ำ	3 ชั่วโมง
8. การสานสายใยครอบครัว (การให้คำปรึกษาในครอบครัว)	3 ชั่วโมง
9. ทักษะชีวิต life skill	3 – 6 ชั่วโมง
10. ทักษะการจัดการกับอารมณ์	3 ชั่วโมง

วิชาบังคับตามลักษณะแห่งคดี 30 ชั่วโมง

1. การให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและบทลงโทษในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศ	3 ชั่วโมง
2. การทำความเข้าใจกับพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดของตนเอง	3 ชั่วโมง
3. เพศศึกษาและการมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพศตรงข้าม	6 ชั่วโมง
4. การจัดการกับปัจจัยที่เป็นสิ่งเร้า	6 ชั่วโมง
5. กิจกรรมสมานฉันท์และการพัฒนาความผูกพันทางสังคม (การสมานฉันท์ระหว่างผู้ต้องขังกับเหยื่อ,ผู้ต้องขังกับสังคม,ผู้ต้องขังกับครอบครัว)	6 ชั่วโมง
6. กลุ่มบำบัด เช่น คนตรีบำบัด ศิลปะบำบัด ละครบำบัด กีฬาบำบัด สติบำบัด ฯ	6 – 15 ชั่วโมง

โดยในระยะแรก ให้เริ่มการอบรมให้แก่ผู้ต้องขังที่ใกล้พ้นโทษในช่วงเดือนนั้น ๆ ก่อนและดำเนินการอบรมเป็นรุ่น ๆ ไป ซึ่งการอบรมดังกล่าวได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ.2562 เป็นต้นมา ระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง พ.ศ. 2561 เป็นกฎหมายที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการราชทัณฑ์ เพื่อเป็นการกำหนดวิธีการ ขั้นตอน และเป้าประสงค์ในการแก้ไขพฤตินิสัยผู้ต้องขัง

2.5 การทำงานของฮอร์โมนเพศและแนวทางการบำบัดผู้มีฮอร์โมนเพศผิดปกติตามหลักจิตวิทยา

ฮอร์โมนเป็นสารอินทรีย์ชนิดหนึ่งที่ถูกสร้างขึ้นโดยกอลไลของร่างกาย⁴⁵ เพื่อเสริมสร้างให้ร่างกายสามารถเจริญเติบโตได้ตามพัฒนาการ โดยในช่วงวัยเด็กเข้าสู่วัยหนุ่มสาวจะเป็นเวลาที่ร่างกายเริ่มมีการหลั่งฮอร์โมนเพศ⁴⁶ ซึ่งจะทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างเพศหญิงกับเพศชายทั้งทางด้านกายภาพและด้านอารมณ์ความรู้สึก ฮอร์โมนเพศเป็นฮอร์โมนที่สำคัญกับร่างกาย เป็นฮอร์โมนที่ช่วยสร้างกล้ามเนื้อ เม็ดเลือด รักษาความหนาแน่นของมวลกระดูก ทำให้เกิดขนตามใบหน้าและร่างกายและทำให้เกิดความต้องการทางเพศ เป็นต้น

สำหรับฮอร์โมนที่กำหนดและสร้างลักษณะความเป็นเพศชาย คือ กลุ่มฮอร์โมนแอนโดรเจน (Androgen) เป็นฮอร์โมนชนิดสเตียรอยด์ (Steroid Hormone) ที่มีบทบาทในการกระตุ้นการควบคุมการเจริญเติบโตของอวัยวะเพศชายและลักษณะความเป็นชาย เช่น การมีเสียงทุ้ม การมีมัดกล้ามเนื้อ มือ เท้า และร่างกายที่แข็งแรงกว่าผู้หญิง เป็นต้น กลุ่มฮอร์โมนแอนโดรเจนมีหลายชนิด ชนิดที่รู้จักกันโดยทั่วไป ประกอบไปด้วย 3 ชนิดหลัก คือ

- (1). ฮอร์โมนเทสโทสเตอโรน (Testosterone)
- (2). ฮอร์โมนไดไฮโดรเทสโทสเตอโรน (Dihydrotestosterone)
- (3). ฮอร์โมนแอนโดรสเตนไดโอน (Androstenedione)

นอกจากการควบคุมลักษณะความเป็นชายแล้ว ฮอร์โมนในกลุ่มแอนโดรเจนนี้ ยังมีบทบาทในการควบคุมการเจริญเติบโตของต่อมลูกหมาก รวมถึงการควบคุมความต้องการทางเพศอีกด้วย สำหรับฮอร์โมนเทสโทสเตอโรนเป็นฮอร์โมนที่มีผลกับความต้องการทางเพศโดยตรง ในกลุ่มที่มีภาวะฮอร์โมนเทสโทสเตอโรนสูงผิดปกติจึงมักจะไม่สามารถควบคุมอารมณ์ทางเพศได้ จนทำให้มีการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เรียกว่า “กามวิปริต” ทั้งนี้ ในทางการวินิจฉัยของจิตแพทย์ ได้มีการใช้คู่มือการวินิจฉัยและสถิติสำหรับความผิดปกติทางจิต (DSM : The Diagnostic and Statistical Manual) มาเป็นเครื่องมือสำคัญในการวินิจฉัยและประเมินพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลสำหรับกลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมที่จัดอยู่ในกลุ่มอาการกามวิปริตนั้น หมายถึง “มีความผิดปกติทางเพศที่ผู้ป่วยมักจะกระทำซ้ำ ไร้ความรุนแรง มีการกระตุ้นให้มีความเพ้อฝันทางเพศ มีการกระตุ้นอารมณ์ทางเพศหรือมีพฤติกรรมดังกล่าว

⁴⁵ วารุณี เกียรติคุณกุล, ฮอร์โมนเพศ, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพมหานคร : ศุภวันวิชาการพิมพ์, 2540), น. 1.

⁴⁶ วารุณี เกียรติคุณกุล, อ้าวแล้ว เชิงอรรถที่ 4, น. 4.

เกิดขึ้นซ้ำในช่วงระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน” แต่พฤติกรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของกลุ่มอาการกามวิปริตโดยแท้ จะไม่มีรูปแบบที่ตายตัว ซึ่งจะต้องวินิจฉัยพฤติกรรมประกอบกับลักษณะของการกระทำความผิด ถ้าหากเป็นพฤติกรรมกามวิปริตโดยแท้ นักบำบัดหรือนักจิตวิทยาสามารถนำยาควบคุมฮอร์โมนเพศมาใช้ในการบำบัดรักษาได้⁴⁷ ซึ่งการวินิจฉัยตามระบบ DSM-IV ได้จำแนกพฤติกรรมกามวิปริตออกเป็น 8 ประเภท ดังนี้

---

⁴⁷ SAMANTHA VAILLANCOURT, CHEMICAL CASTRATION: HOW A MEDICAL THERAPY BECAME PUNISHMENT AND THE BIOETHICAL IMPERATIVE TO RETURN TO A REHABILITATIVE MODEL FOR SEX OFFENDER .by United state of America copyright 2012, (Waks Forest University, 2012), น. 5 - 6.

ตารางที่ 2.1 จำแนกพฤติกรรมโรคทางจิตเวชกลุ่มอาการกามวิปริต⁴⁸

ชื่อโรค	ลักษณะอาการ
Exhibitionism	การเกิดอารมณ์ทางเพศโดยการอวดอวัยวะเพศให้คนแปลกหน้า หรือเพศตรงข้าม หรือมีการกระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศอยู่เรื่อยๆ ภายในระยะเวลา 6 เดือน และจินตนาการความต้องการทางเพศ หรือพฤติกรรม ดังกล่าว ทำให้ผู้ป่วยมีความทุกข์ทรมานอย่างมีนัยสำคัญทางการแพทย์ หรือกิจกรรมด้านสังคม การงาน หรือด้านอื่นๆ บกพร่องลง
Frotteurism	การเกิดอารมณ์ทางเพศโดยการถูไถอวัยวะเพศกับผู้อื่นซึ่งเป็นเพศตรงข้ามที่ยังสวมใส่เสื้อผ้าอยู่และไม่ได้ยินยอม หรือมีการกระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศอยู่เรื่อยๆ ภายในระยะเวลา 6 เดือน และจินตนาการความต้องการทางเพศหรือพฤติกรรม ดังกล่าว ทำให้ผู้ป่วยมีความทุกข์ทรมานอย่างมีนัยสำคัญทางการแพทย์ หรือกิจกรรมด้านสังคม การงาน หรือด้านอื่นๆ บกพร่องลง
Voyeurism	การเกิดอารมณ์ทางเพศโดยการแอบดูผู้อื่น การเปลือยกายหรือร่วมเพศ หรือมีการกระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศอยู่เรื่อยๆ ภายในระยะเวลา 6 เดือน และจินตนาการความต้องการทางเพศหรือ

⁴⁸ สเปญญ อุ๋นอองงค้, “Articles from Ramamental ความผิดปกติทางเพศ (Sexual Disorders),” สืบค้นเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2564, จาก <https://med.mahidol.ac.th/ramamental/sites/default/files/public/pdf>

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ชื่อโรค	ลักษณะอาการ
	พฤติกรรม ดังกล่าว ทำให้ผู้ป่วยมีความทุกข์ทรมานอย่างมีนัยสำคัญทางการแพทย์ หรือกิจกรรมด้านสังคม การงาน หรือด้านอื่นๆบกร่องลง
Fetishism	การเกิดอารมณ์ทางเพศกับวัตถุที่ไม่ได้ใช้เพื่อกิจกรรมทางเพศ ซึ่งเป็นสิ่งของทั่วไป เช่น ชุดชั้นในของผู้หญิง หรือมีการกระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศอยู่เรื่อยๆ ภายในระยะเวลา 6 เดือน และจินตนาการ ความต้องการทางเพศหรือพฤติกรรม ดังกล่าว ทำให้ผู้ป่วยมีความทุกข์ทรมานอย่างมีนัยสำคัญทางการแพทย์ หรือกิจกรรมด้านสังคม การงาน หรือด้านอื่นๆบกร่องลง
Transvestic fetishism	การเกิดอารมณ์ทางเพศโดยการสวมใส่เครื่องแต่งกายของเพศตรงข้าม หรือมีการกระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศอยู่เรื่อยๆ ภายในระยะเวลา 6 เดือน และจินตนาการความต้องการทางเพศ หรือพฤติกรรม ดังกล่าว ทำให้ผู้ป่วยมีความทุกข์ทรมานอย่างมีนัยสำคัญทางการแพทย์ หรือกิจกรรมด้านสังคม การงาน หรือด้านอื่นๆบกร่องลง
Pedophilia	การเกิดอารมณ์ทางเพศกับเด็ก (อายุไม่เกิน 13 ปี) หรือมีการกระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศอยู่เรื่อยๆ ภายในระยะเวลา 6 เดือน โดยบุคคลนั้นต้องมีอายุอย่างน้อย 16 ปี และต้องอายุมากกว่าเหยื่อ 5 ปี และจินตนาการความต้องการทางเพศหรือพฤติกรรม ดังกล่าว ทำให้ผู้ป่วยมีความทุกข์ทรมานอย่างมีนัยสำคัญทางการแพทย์ หรือกิจกรรมด้านสังคม การงาน หรือด้านอื่นๆบกร่องลง
Sexual masochism	การเกิดอารมณ์ทางเพศเมื่อตนเองเจ็บปวด หรือเกิดความทุกข์ทรมาน เช่น การโบยตี หรือมีการกระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศอยู่เรื่อยๆ ภายในระยะเวลา 6 เดือน และจินตนาการความต้องการทางเพศหรือพฤติกรรม

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

ชื่อโรค	ลักษณะอาการ
	ดังกล่าว ทำให้ผู้ป่วยมีความทุกข์ทรมานอย่างมีนัยสำคัญทางการแพทย์ หรือกิจกรรมด้านสังคม การงาน หรือด้านอื่นๆกพร่องลง
Sexual sadism	การเกิดอารมณ์ทางเพศโดยการทำให้ผู้อื่นเจ็บปวดหรือเกิดความทุกข์ทรมานทางร่างกายหรือจิตใจ รวมถึงการดูถูก ซึ่งจะทำให้บุคคลนั้นมีความตื่นเต้นทางเพศหรือมีการกระตุ้นให้เกิดอารมณ์เพศอยู่เรื่อยๆ ภายในระยะเวลา 6 เดือน และจินตนาการความต้องการทางเพศหรือพฤติกรรม ดังกล่าว ทำให้ผู้ป่วยมีความทุกข์ทรมานอย่างมีนัยสำคัญทางการแพทย์ หรือกิจกรรมด้านสังคม การงาน หรือด้านอื่นๆกพร่องลง

2.6 แนวทางการบำบัดผู้มีสอร์โมนเพศผิดปกติด้วยวิธีการใช้ยาควบคุมสอร์โมน

ในการบำบัดทางจิตวิทยานั้น นักบำบัดหรือจิตแพทย์จะต้องเป็นผู้มีความรู้เฉพาะทางหรือได้รับการฝึกอบรมสำหรับการบำบัดผู้กระทำความผิดทางเพศโดยเฉพาะ และจะต้องได้รับข้อมูลเกี่ยวกับผู้กระทำความผิด ทั้งด้านชีวิตส่วนตัว, ความประพฤติ, อาชีพ, การศึกษา โดยเฉพาะบันทึกและรายละเอียดตามพฤติกรรมการกระทำความผิดผู้ที่เข้ารับการบำบัด เพื่อทำการวิเคราะห์พฤติกรรมเบื้องต้น

หลังจากนั้น นักบำบัดหรือจิตแพทย์ทำการประเมินผู้เข้ารับการบำบัด ซึ่งในขั้นตอนนี้จะใช้วิธีจิตบำบัดหรือจิตวิเคราะห์ร่วมด้วย⁴⁹ ซึ่งนักบำบัดหรือจิตแพทย์จะต้องแจ้งให้ผู้เข้ารับการบำบัดได้ทราบและเข้าใจในเรื่องดังต่อไปนี้⁵⁰

⁴⁹ สุวัทนา อารีพรพรค, กามวิปริต, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528), น. 92.

⁵⁰ Charles A. Flinton, "Guidelines and Best Practices: Adult Male Sexual Offender Treatment 2010," สืบค้นเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2564, จาก

[https://www.researchgate.net/publication/236159377_Guidelines_and_Best_Practices_Adult_Male_Sexual_Offender_Treatment.](https://www.researchgate.net/publication/236159377_Guidelines_and_Best_Practices_Adult_Male_Sexual_Offender_Treatment)

- (1) นักบำบัดหรือจิตแพทย์จะต้องแจ้งรายละเอียด วัตถุประสงค์ และกระบวนการในการบำบัดรักษา
- (2) ผู้เข้ารับการบำบัดจะต้องให้ความยินยอมในการเข้าร่วมการบำบัดรักษาโดยสมัครใจ
- (3) นักบำบัดหรือจิตแพทย์จะต้องเก็บรักษาประวัติ ข้อมูลการบำบัดรักษาตั้งแต่แรกเริ่มจนกระทั่งสิ้นสุดการบำบัดเป็นความลับ
- (4) นักบำบัดหรือจิตแพทย์ต้องอธิบายแนวทางการรักษา และต้องให้โอกาสแก่ผู้รับการบำบัดได้ซักถามข้อสงสัย
- (5) นักบำบัดหรือจิตแพทย์ต้องให้โอกาสผู้เข้ารับการบำบัด ให้การมีส่วนร่วมในการวางแผนการรักษา
- (6) นักบำบัดหรือจิตแพทย์ต้องหยุดการบำบัดรักษา เมื่อผู้เข้ารับการบำบัดแจ้งถึงความต้องการยุติการบำบัด

เมื่อผู้เข้ารับการบำบัดเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ และวิธีการบำบัดแล้ว นักบำบัดหรือจิตแพทย์จะเริ่มดำเนินการบำบัดรักษาซึ่งจะต้องควบคุมเหตุปัจจัยที่อาจแทรกแซงในระหว่างที่ทำการบำบัดรักษา จนทำให้ผู้กระทำความผิดทางเพศขอยุติการบำบัดหรือก่อเหตุซ้ำอีก โดยนักบำบัดหรือจิตแพทย์จะต้องปลูกฝังความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคหรืออาการที่ผู้เข้ารับการบำบัดเป็นอยู่ และวิธีการหลีกเลี่ยงสิ่งเร้าเพื่อป้องกันมิให้การอาการกำเริบ ซึ่งผู้เข้ารับการบำบัดจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ที่จะทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศ และเพิ่มทักษะการควบคุมตนเอง ตลอดจนเรียนรู้เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ที่เหมาะสม ทั้งนี้ นักบำบัดหรือจิตแพทย์อาจกระตุ้นให้ผู้เข้ารับการบำบัดเกิดความตระหนักในผลเสียของการกระทำที่เป็นอันตรายต่อบุคคลอื่น เช่น การเล่าถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับเหยื่อ ครอบครัวของเหยื่อ หรือครอบครัวของตัวเองผู้เข้ารับการบำบัดเองก็ได้

ในระหว่างการบำบัดรักษานักบำบัดหรือจิตแพทย์ต้องจัดให้มีการประเมินผลความก้าวหน้าโดยใช้มาตรฐานในเชิงประจักษ์ เช่น การตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เข้ารับการบำบัดจากผู้ใกล้ชิด การรับอารมณ์ความโกรธหรืออารมณ์ทางเพศจากสิ่งเร้า เป็นต้น ซึ่งมักจะกำหนดให้มีการประเมินผลความก้าวหน้าทุกๆ 6 เดือนเป็นอย่างน้อย โดยนักบำบัดหรือจิตแพทย์จะต้องนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อปรับแผนและเป้าหมายของการบำบัดรักษาให้ตอบสนองต่อสถานะของผู้กระทำความผิดในขณะนั้น⁵¹ เนื่องจากในการบำบัดอาจมีการใช้ยาควบคุมฮอร์โมน ซึ่งจะมีผลกระทบต่อร่างกายที่

⁵¹ Charles A. Flinton, *อ้างแล้ว* เจริญธรรมที่ 36, น. 14.

แตกต่างกันไป นักบำบัดหรือจิตแพทย์จะต้องควบคุมและปรับปริมาณการใช้ยาให้เกิดความสมดุล และไม่ทำให้ร่างกายของผู้กระทำความผิดทางเพศได้รับผลกระทบเกินความจำเป็นเป้าหมายสำคัญของการบำบัดรักษานี้ ย่อมต้องการให้ผู้กระทำความผิดทางเพศสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างคนปกติ มีความสามารถในการยับยั้งอารมณ์ทางเพศได้ ซึ่งจะทำให้ครอบครัวและสังคมรอบข้างเกิดความไว้วางใจ

นอกจากการบำบัดตัวผู้กระทำความผิดทางเพศแล้ว ควรนำวิธีการบำบัดแบบกลุ่มร่วมกับบุคคลในครอบครัว จะเป็นการเสริมสร้างความเข้าใจและความผูกพันระหว่างเครือญาติ ลดปัญหาการแยกตัว เพิ่มทักษะทางสังคม และทักษะการสื่อสารการเชื่อมต่อทางอารมณ์ในเชิงบวกของผู้กระทำความผิดทางเพศ⁵²

2.7 การใช้มาตรการทางกฎหมายอื่นเพื่อบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา อันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติ

การบังคับโทษผู้กระทำความผิดทางเพศนั้น โดยมากมักจะใช้วิธีการจำคุก ซึ่งเป็นการจำกัดเสรีภาพและตัดโอกาสในการกระทำความผิดเท่านั้น ซึ่งการบังคับโทษจำคุกสำหรับผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ส่วนใหญ่มักจะเป็นการจำคุกระยะสั้น ไม่ได้มีผลต่อการแก้ไขเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนิสัยของผู้กระทำความผิดได้ เมื่อพ้นโทษแล้วบุคคลรอบข้างยังคงมีความไม่ไว้วางใจและหวั่นเกรงว่าผู้ที่เคยกระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราว่าจะก่อเหตุซ้ำ หรือยังคงมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ซึ่งเป็นอันตรายต่อสังคม ผู้ที่เคยกระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรามาก่อนจึงไม่ได้รับโอกาสที่จะใช้ชีวิตปกติ และหากการกระทำความผิดนั้นเกิดจากความผิดปกติของฮอร์โมนเพศ บุคคลดังกล่าวย่อมไม่สามารถควบคุมความต้องการทางเพศของตนได้ การบังคับโทษจำคุกเพียงอย่างเดียวจึงไม่อาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนิสัยของผู้กระทำความผิดได้

การบำบัดรักษาด้วยวิธีการทางชีววิทยา⁵³ เป็นวิธีการหนึ่งที่อาศัยการวิเคราะห์ถึงสาเหตุของการกระทำความผิด กล่าวคือ เมื่อเกิดการกระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา จะต้องนำผู้ตัวกระทำความผิดเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ทางจิตวิทยา หากพบว่าเกิดจากสภาวะฮอร์โมนที่ผิดปกติ ทำให้

⁵² Charles A. Flinton, *อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 36*, น. 17.

⁵³ Friedrich Lösel and Martin Schmucke, *Treatment of sex offenders Oxford Handbook*, (Oxford University, 2017), น. 7-8.

ส่งผลถึงอารมณ์ ความรู้สึกจนเกิดเป็นอารมณ์ทางเพศและทำให้บุคคลนั้นไม่สามารถยับยั้งไม่ให้ตนเองกระทำความผิดได้ การบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติจึงเกิดขึ้น โดยมุ่งเน้นการควบคุมฮอร์โมนให้อยู่ในระดับปกติและปลูกฝังให้ผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราทราบถึงวิธีการหลีกเลี่ยงสิ่งเร้าและวิธีการจัดการอารมณ์ทางเพศของตนได้ ดังนั้นการบำบัดรักษาด้วยวิธีการทางชีววิทยาจึงเป็นวิธีการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติที่เหมาะสมและสามารถยุติพฤติกรรมที่เป็นอันตรายต่อสังคมได้

การผ่าตัดอวัยวะ เนื่องจากอวัยวะเป็นอวัยวะที่ผลิตฮอร์โมนเพศชาย เมื่อทำการผ่าตัดอวัยวะออกย่อมทำให้ร่างกายผลิตฮอร์โมนเพศชายได้น้อยลง แต่การผ่าตัดดังกล่าวมีลักษณะเป็นการทำลายระบบสืบพันธุ์อย่างถาวร ถือเป็น การกระทำต่อเนื่องต่อเนื้อตัวร่างกายของผู้กระทำความผิดอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน จึงเกิดแนวคิด “การตัดอวัยวะทางเคมี” ขึ้น ซึ่งเป็นการให้ยาที่ออกฤทธิ์ควบคุมฮอร์โมนเพศให้อยู่ในระดับปกติ หรือระดับที่นักบำบัดหรือจิตแพทย์ต้องการ ซึ่งจะให้อวัยวะผลิตฮอร์โมนกลุ่มแอนโดรเจนน้อยลง และจะมีผลทำให้อารมณ์ทางเพศลดลงไปด้วย การให้ยาเพื่อควบคุมฮอร์โมนเพศเป็นวิธีการบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศที่หลายประเทศเลือกใช้ ส่วนใหญ่แล้วแพทย์จะใช้เลือกตัวยาที่มีผลทำให้ปริมาณฮอร์โมนเพศลดลงประกอบกับการบำบัดตามหลักจิตวิทยา โดยแพทย์จะทำการประเมินผู้เข้ารับการบำบัดแต่ละคน จากประวัติส่วนตัว ประวัติการรักษาพยาบาล อาชีพ การเลี้ยงดู เป็นต้น เมื่อได้ข้อมูลของผู้เข้ารับการบำบัดแล้ว แพทย์จะจัดทำแผนการรักษาเป็นรายบุคคล ส่วนยาที่จะนำมาใช้จะเป็นยาที่มีผลเป็นการลดฮอร์โมนเพศ ซึ่งจะมีการให้ยา 2 ประเภท⁵⁴

ประเภทที่ 1 เป็นกลุ่มยา anti-libidinals ได้แก่ medroxyprogesterone acetate (MPA), cyproterone acetate (CPA), luteinizing hormone-releasing hormone (LHRH) inhibitors และ long-acting gonadotrophin-releasing hormones (GnRH) agonists

ประเภทที่ 2 คือ การให้ยาออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท เช่น selective serotonin reuptake inhibitors (SSRIs)

โดยขั้นตอนเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะแก้ไขให้ผู้กระทำความผิดทางเพศสามารถกลับมาใช้ชีวิตปกติ ในสังคมได้ ด้วยวิธีการลดความต้องการทางเพศลง เพราะวิธีการดังกล่าวส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนและหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์น้อยที่สุด

⁵⁴ เนตรนภิส ลายทิพย์, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 2, น. 69.

ทั้งนี้จากการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างยา Medroxyprogesterone acetate (MPA) กับ ยา Cyproterone acetate (CPA) ซึ่งเป็นยาที่แพทย์นำมาใช้มากที่สุด พบว่า ยา Medroxyprogesterone acetate (MPA)⁵⁵ ได้มีการนำมาใช้สำหรับการบำบัดรักษาผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ ตั้งแต่ช่วงปลายปี ค.ศ. 1950 และได้รับความนิยมในประเทศสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1960 ซึ่งได้รับอนุญาตจากองค์การอาหารและยาประเทศสหรัฐอเมริกา⁵⁶ ส่วนในประเทศไทยได้รับการขึ้นทะเบียนในบัญชียาหลักแห่งชาติ ในกลุ่มยาฮอร์โมนเพศหญิง (Female sex hormones)⁵⁷ ผลหลักของยา โดยได้รับการสังเกตหลังจาก 3-4 อาทิตย์ มีการลดขนาดลูกอัณฑะ ลดการผลิตอสุจิ สูญเสียความสมบูรณ์ทางเพศและเป็นการยากในการผลิตอสุจิผ่านการสำเร็จความใคร่ ความต้องการทางเพศจะกลับมาภายใน 2 สัปดาห์หลังหยุดการให้ยา ผู้เข้ารับการบำบัดจะกลับมาเป็นปกติ 6 สัปดาห์ต่อมา

ในขณะที่การใช้ยา MPA กับผู้กระทำความผิดบางคน อาจมีผลข้างเคียงในทางลบ⁵⁸ เช่น หนาวสั่น ความดันโลหิตสูง มีอาการคล้ายโรคทางเดินอาหาร โรคนี้่ว และโรคเบาหวาน นอกจากนี้ยังพบว่า ยา MPA ยังเป็นสาเหตุของความเฉื่อยชา กล้ามเนื้อขาดความแข็งแรง น้ำหนักลด ภาวะซึมเศร้ารวมทั้งมีแนวโน้มว่าคิดจะฆ่าตัวตาย นอนไม่หลับ หายใจยากลำบาก หลอดเลือดดำอักเสบ หลอดเลือดในปอดอุดตัน เกิดการหดตัวของท่อในต่อมลูกหมาก ดังนั้น แพทย์ผู้รักษาจำเป็นต้องดูแลผู้เข้ารับการบำบัดที่มีประวัติการเป็นโรคลมบ้าหมู ไมเกรน โรคหอบหืด โรคหัวใจและโรคไต

ส่วนยา Cyproterone acetate (CPA) ทำงานในทางเดียวกับ ยา MPA คือ เป็นการยับยั้งการผลิตฮอร์โมนเพศชาย (testosterone) ภายใต้ชื่อการค้าว่า Cyprostat, Siterone และ Androcur ซึ่งเป็นยาที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ประเทศไทย ให้ใช้เป็นส่วนผสมในตำรับยาหลายตำรับ⁵⁹ เช่น ยารักษาเมเร็งต่อมลูกหมาก ยารักษาอาการสำหรับผู้เข้าสู่วัยหมดประจำเดือน หรือผู้

⁵⁵ เนตรนภิส ลายทิพย์, *อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 2*, น. 70-71.

⁵⁶ Elizabeth Pitula, *Chemical Castration of Sex Offenders An Ethical Analysis of the Use of Medroxyprogesterone Acetate and Cyproterone Acetate to treat Repeat Sex Offenders*, (Barnard College, 2010), น. 12-13.

⁵⁷ “กลุ่มนโยบายแห่งชาติด้านยา,” สืบค้นเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564, จาก http://ndi.fda.moph.go.th/drug_national/search.

⁵⁸ Elizabeth Pitula, *อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 55*, น. 12.

⁵⁹ “สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา,” สืบค้นเมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2564, จาก https://porta.fda.moph.go.th/fda_search_all/main/search_center_main.aspx.

ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ เป็นต้น CPA เป็นที่นิยมใช้ในการบำบัดผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศที่มีฮอร์โมนผิดปกติในประเทศอังกฤษและเวลส์ มีรูปแบบยาแผนปัจจุบันเป็นยารับประทานและยาฉีด โดยแพทย์มักจะให้รับประทานในปริมาณตั้งแต่ 50-200 มิลลิกรัม/วัน แต่ยังใช้ได้โดยการฉีดเข้าไปในกล้ามเนื้อในปริมาณ 300-600 มิลลิกรัมซึ่งได้รับทุก ๆ 1-2 สัปดาห์ มีการรายงานการใช้ ยา CPA กับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศในประเทศเยอรมนีในปี ค.ศ. 1966 ผลกับผู้เข้ารับการบำบัดจำนวน 110 คน โดยประมาณร้อยละ 50 เป็นผู้ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ทำให้การเกิดอารมณ์ทางเพศ การแข็งตัวของอวัยวะเพศและความสามารถถึงจุดสุดยอดในเพศสัมพันธ์ลดลง โดยผลดังกล่าวเกิดจากการได้รับยา CPA จำนวน 100 มิลลิกรัม/วัน ในระยะเวลา 12 สัปดาห์ ผู้เข้ารับการบำบัดคนหนึ่ง มีปริมาณฮอร์โมนเพศชายลดลงร้อยละ 50 และไม่ปรากฏการแข็งตัวของอวัยวะเพศในตอนเช้า รวมทั้งไม่สามารถสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง ทั้งนี้ พบว่าตัวยา CPA นั้น จะทำให้ความต้องการทางเพศลดลงภายใน 2 สัปดาห์ และจะก่อให้เกิดผลข้างเคียงในเชิงลบ เช่น อ่อนเพลีย เชื่องซึม ขนตามร่างกายลดลงเฉื่อยชา ผมนบนหนังศีรษะเพิ่มขึ้น น้ำหนักเพิ่มขึ้น ทำลายตับ สูญเสียแร่ธาตุในกระดูก คลื่นไส้ อาหารไม่ย่อย เกิดผื่นบนผิวหนัง มีน้ำนมไหล การผลิตน้ำมันจากต่อมไขมันในผิวหนังลดลง

ดังนั้น การควบคุมฮอร์โมนเพศชายโดยการให้ยาที่ออกฤทธิ์ต้านฮอร์โมนเพียงอย่างเดียวจึงยังไม่เพียงพอ เนื่องจากตัวยาดังกล่าว จะออกฤทธิ์ในช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้น เมื่อยาหมดฤทธิ์แล้วอาการทางจิตก็จะปรากฏขึ้นอีกครั้ง ซึ่งแพทย์ก็ไม่สามารถให้ยาควบคุมฮอร์โมนแก่ผู้กระทำความผิดทางเพศได้ตลอดไป เนื่องจากยาควบคุมฮอร์โมนมีผลข้างเคียงที่เป็นผลร้ายต่อร่างกาย ดังนั้น จึงมีการพัฒนามาตรการการบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ซึ่งถูกพัฒนาขึ้นภายใต้วัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ที่มีความต้องการทางเพศที่ผิดปกติ สามารถควบคุมตนเองและปรับตัวจนสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติ แม้ว่ามาตรการดังกล่าวจะนำยาในกลุ่มควบคุมฮอร์โมนมาใช้ แต่ผลการรักษาทางเภสัชวิทยาเป็นเพียงกลไกหนึ่งเท่านั้น การบำบัดตามหลักจิตวิทยาเป็นอีกกลไกหนึ่งที่มีความสำคัญ โดยผู้กระทำความผิดแต่ละคนจะต้องเข้ารับการประเมินความเสี่ยงที่จะกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งจะได้รับผลการประเมินจะแบ่งเป็นระดับความเสี่ยงสูง ระดับความเสี่ยงปานกลาง และระดับความเสี่ยงต่ำ โดยระดับความเสี่ยงทั้งสามระดับจะนำมากำหนดระยะเวลาและขั้นตอนในการบำบัดรักษา ซึ่งในแต่ละประเทศมีการกำหนดระยะเวลาที่แตกต่างกัน⁶⁰ เช่น สหราชอาณาจักร กำหนดระยะเวลาการรักษาโดยเฉลี่ย 80 ชั่วโมง

⁶⁰ R. Karl Hanson & Pamela M. Yates, *Psychological Treatment of Sex Offenders*, (INTERNATIONAL JOURNAL OF BEHAVIORAL CONSULTATION AND THERAPY, 2013), p. 89.

ประเทศแคนาดา กำหนดให้ผู้กระทำความผิดที่มีความเสี่ยงสูง ต้องเข้ารับการบำบัดรักษาเป็นเวลา 300 ชั่วโมง และผู้กระทำความผิดที่มีความเสี่ยงระดับปานกลางต้องเข้ารับการบำบัดรักษาเป็นเวลา 160 ถึง 195 ชั่วโมง แต่อย่างไรก็ดี ในขณะนี้ไม่มีข้อสรุปจากงานวิจัยหลายฉบับ⁶¹ เห็นว่า ควรกำหนดให้ผู้กระทำความผิดที่มีความเสี่ยงระดับสูงเข้ารับการบำบัดรักษาเป็นเวลายาวน้อย 300 ชั่วโมง สำหรับผู้กระทำความผิดที่มีความเสี่ยงระดับปานกลางต้องเข้ารับการบำบัดรักษาเป็นเวลา 100 ถึง 200 ชั่วโมง ส่วนผู้กระทำความผิดที่มีระดับความเสี่ยงต่ำสามารถเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมดีร่วมกับผู้กระทำความผิดทั่วไปได้ โดยไม่ต้องการการรักษาเฉพาะทางเลย

เมื่อได้ทราบถึงความเสี่ยงในการกระทำความผิดแล้ว ผู้กระทำความผิดจะได้รับการรักษาโดยใช้ยาควบคุมฮอร์โมนและยาอื่น ๆ ที่จำเป็นเพื่อทุเลาอาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งเป็นการคำนวณสัดส่วนยาตามความสมบูรณ์ของร่างกายแต่ละคน นอกจากนี้ ผู้กระทำความผิดจะต้องเข้ารับการบำบัดพฤติกรรมที่เป็นอันตราย ซึ่งเป็นการบำบัดเชิงจิตวิทยา เช่น

1) การให้คำปรึกษาเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดสามารถหลีกเลี่ยงสิ่งเร้าที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นอันตราย

2) กิจกรรมจิตวิทยาบำบัดร่วมกับครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิด เพื่อให้บุคคลในครอบครัว เพื่อนร่วมงาน หรือผู้ใกล้ชิด ได้เข้าใจถึงความผิดปกติในร่างกายของผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็นสาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นอันตราย และสามารถหลีกเลี่ยงสิ่งเร้าต่าง ๆ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติ

3) กิจกรรมเกี่ยวกับศาสนาที่ผู้กระทำความผิดนับถือ และกิจกรรมการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในชุมชน เป็นการให้ศาสนามาจูงใจและยึดเหนี่ยวให้ผู้กระทำความผิดรู้สึกว่าคุณค่า เป็นที่พึงของบุคคลผู้ใกล้ชิดและชุมชน เพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจในการเข้ารับการบำบัดรักษาจนเสร็จสิ้นกระบวนการ

2.8 การให้ความยินยอมในการเข้ารับการบำบัดรักษา

ความยินยอม หมายถึง การที่ผู้เสียหายจงใจปล่อยให้เหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น แม้สามารถขัดขวางมิให้เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นได้ แต่ก็มีได้ขัดขวาง⁶² ดังนั้น หากเกิดความเสียหายแก่

⁶¹ R. Karl Hanson & Pamela M. Yates, *อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 56*, น. 48.

⁶² กมลชัย รัตนสกววงศ์, “ความยินยอมในกฎหมายอาญา,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523), น. 25.

ผู้ให้ความยินยอม ผู้นั้นย่อมไม่อาจใช้สิทธิเรียกร้องให้ผู้กระทำรับผิดชอบในความเสียหายนั้นได้ เนื่องจากการให้ความยินยอมแก่บุคคลอื่นกระทำการใด ๆ แก่ตน ย่อมเป็นการยอมรับผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นด้วย ไม่ว่าจะเป็ผลดีหรือผลร้ายแก่ผู้ถูกกระทำก็ตาม ซึ่งการให้ความยินยอมมีต้นกำเนิดจากหลักภาษิตกฎหมายโรมันที่ว่า “Volenti non fit injuria” และเป็นหลักได้รับการยอมรับมาจนถึงปัจจุบัน⁶³ ในการให้ความยินยอมนั้น ไม่ได้มีการกำหนดแบบหรือวิธีการแน่ชัดไว้ ผู้เสียหายหรือผู้ที่เป็นฝ่ายถูกกระทำอาจให้ความยินยอมโดยปริยายหรือให้ความยินยอมโดยชัดแจ้งได้ ตามแต่ความเหมาะสมของแต่ละกรณี

การให้ความยินยอมที่แจ้งชัด เป็นการแสดงออกด้วยท่าทางหรือกริยาอย่างหนึ่งอย่างใด ที่แสดงถึงการอนุญาตให้ผู้บุคคลอื่นกระทำให้เกิดเหตุการณ์อย่างใดต่อตนได้⁶⁴ ส่วนการให้ความยินยอมโดยปริยาย คือ การนิ่ง หรือไม่แสดงกริยาขัดขวางเพื่อไม่ให้เหตุการณ์บางอย่างเกิดขึ้น ซึ่งในส่วนของการเข้ารับการบำบัดรักษาตามหลักวิชาชีพเวชกรรม จะนิยมใช้หลักความยินยอมที่ได้รับการบอกกล่าว (Informed Consent)⁶⁵ โดยแพทย์หรือผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม จะต้องบอกกล่าวข้อมูลการรักษา เช่น ผลการวินิจฉัยโรค วิธีการรักษาที่แพทย์เลือกใช้ ผลข้างเคียงจากการรักษา และหากไม่ได้รับการรักษาจะส่งผลอย่างไรต่อร่างกาย หากผู้ป่วยหรือญาติตกลงให้ความยินยอมเข้ารับการรักษาก็จะต้องทำหลักฐานเป็นหนังสือ หรือลงนามในแบบฟอร์มเพื่อเป็นหลักฐาน หากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมมิได้แจ้งข้อมูลการรักษา แจ้งไม่ครบถ้วน หรือปกปิดข้อมูลบางอย่าง การให้ความยินยอมดังกล่าวย่อมไม่สมบูรณ์และไม่อาจใช้เป็นข้ออ้างเพื่อจำกัดความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมได้ นอกจากนี้ในการให้ความยินยอมของผู้ป่วยหรือผู้เข้ารับการบำบัด

การให้ความยินยอมในการเข้ารับการบำบัดรักษาเป็นสิ่งที่สำคัญ เนื่องจากการบำบัดรักษาส่วนใหญ่มัจะมีผลกระทบต่อเนื้อตัวร่างกายอันเป็นการกระทบถึงสิทธิของผู้ป่วยหรือผู้ที่เข้ารับการบำบัด ดังนั้นผู้ที่เข้ารับการบำบัดรักษาจะต้องทราบข้อมูลการรักษาและให้ความยินยอมก่อนเข้ารับการบำบัดรักษา โดยแพทยสภาเคยได้จัดทำแบบฟอร์มความยินยอม⁶⁶ มาแล้ว แต่มิได้ถูกนำมาใช้ในการให้

⁶³ วิชาญ อึ้งประพันธ์, ทัศน พึ่งไพบุลย์, “ความยินยอมที่ได้รับการบอกกล่าวในเวชปฏิบัติ,” บทบัญญัติ, เล่มที่ 42, ตอน 1, น. 76 (มีนาคม 2529).

⁶⁴ กมลชัย รัตนสากวาศ์, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 62, น. 25.

⁶⁵ ดวงกมล ภู่อาย, “ความรับผิดชอบทางอาญาของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2549), น. 85-86.

⁶⁶ ดวงกมล ภู่อาย, อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 65, น. 87.

ความยินยอมในปัจจุบันจึงไม่มีแบบฟอร์มอย่างเป็นทางการ แพทย์ผู้ทำการรักษาจะทำการอธิบายข้อมูลการรักษาและให้ผู้ป่วยหรือญาติให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นรายกรณี

บทที่ 3

การบังคับโทษอาญาตามกฎหมายต่างประเทศและมาตรการอื่น ที่บังคับแก่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอันเนื่องมาจากฮาร์โมนผิดปกติ

3.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา

3.1.1 มลรัฐลุยเซียน่า

มลรัฐลุยเซียน่าได้บัญญัติการบังคับโทษทางอาญาไว้ในประมวลกฎหมายอาญาแห่งรัฐลุยเซียน่า โดยแบ่งการระดับตามความรุนแรงของการข่มขืนกระทำชำเราออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ การข่มขืนกระทำชำเราระดับที่หนึ่ง การข่มขืนกระทำชำเราระดับที่สอง และการข่มขืนกระทำชำเราระดับที่สาม ส่วนการกระทำความผิดฐานอนาจารถูกบัญญัติรวมไว้ในมาตราเดียวกันทั้งหมด

**องค์ประกอบความผิดและบทลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามกฎหมายอาญาของ
รัฐลุยเซียน่า**

ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราระดับที่หนึ่ง⁶⁷ คือ การข่มขืนกระทำชำเราบุคคลอื่น ซึ่งผู้กระทำมีอายุ 65 ปี หรือมากกว่า 65 ปีขึ้นไป เป็นการมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก ทางปากหรือ

⁶⁷ Louisiana's criminal law TITLE 14:42 : First degree rape

A. First degree rape is a rape committed upon a person sixty-five years of age or older or where the anal, oral, or vaginal sexual intercourse is deemed to be without lawful consent of the victim because it is committed under any one or more of the following circumstances:

(1) When the victim resists the act to the utmost, but whose resistance is overcome by force.
(2) When the victim is prevented from resisting the act by threats of great and immediate bodily harm, accompanied by apparent power of execution.
(3) When the victim is prevented from resisting the act because the offender is armed with a dangerous weapon.
(4) When the victim is under the age of thirteen years. Lack of knowledge of the victim's age shall not be a defense.

(5) When two or more offenders participated in the act.

(6) When the victim is prevented from resisting the act because the victim suffers from a physical or mental infirmity preventing such resistance.

B. For purposes of Paragraph (5), "participate" shall mean:

(1) Commit the act of rape.

(2) Physically assist in the commission of such act.

C. For purposes of this Section, the following words have the following meanings:

(1) "Physical infirmity" means a person who is a quadriplegic or paraplegic.

(2) "Mental infirmity" means a person with an intelligence quotient of seventy or lower.

D.(1) Whoever commits the crime of first degree rape shall be punished by life imprisonment at hard labor without benefit of parole, probation, or suspension of sentence.

(2) However, if the victim was under the age of thirteen years, as provided by Paragraph (A)(4) of this Section:

(a) And if the district attorney seeks a capital verdict, the offender shall be punished by death or life imprisonment at hard labor without benefit of parole, probation, or suspension of sentence, in accordance with the

ทางช่องคลอดที่เป็นการกระทำโดยไม่ได้รับความยินยอมโดยชอบด้วยกฎหมายจากผู้ถูกระทำ ถ้าหากได้กระทำในสถานการณ์ต่อไปนี้

- (1) เมื่อผู้เสียหายต่อสู้ขัดขืนอย่างถึงที่สุด แต่ถูกผู้กระทำใช้กำลังประทุษร้าย
- (2) เมื่อผู้เสียหายถูกขัดขวางไม่ให้ป้องกันตัวจากการข่มขืนกระทำชำเราโดยการข่มขู่ว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายต่อร่างกายอย่างรุนแรงและทันที โดยอาจเป็นอันตรายแก่ชีวิต
- (3) เมื่อผู้เสียหายถูกขัดขวางไม่ให้ต่อสู้ขัดขืนโดยผู้กระทำความผิดใช้อาวุธอันตราย
- (4) เมื่อผู้เสียหายมีอายุต่ำกว่าสิบสามปี ไม่ว่าผู้กระทำความผิดจะทราบถึงอายุของผู้ถูกระทำหรือไม่ก็ตาม
- (5) เมื่อเป็นการร่วมกันกระทำความผิดตั้งแต่สองคนขึ้นไป ทั้งนี้ การ "เข้าร่วม" หมายถึง การร่วมกันกระทำการข่มขืนกระทำชำเรา หรือ ให้ความช่วยเหลือผู้กระทำความผิดในการข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น

(6) เมื่อผู้เสียหายได้รับความทุกข์ทรมานทางร่างกายหรือจิตใจ เพราะการป้องกันตัวจากการต่อสู้ขัดขวางมิให้ตนถูกข่มขืนกระทำชำเรา

บทบังคับโทษทางอาญาสำหรับผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราระดับที่หนึ่ง

- (1) ผู้ใดกระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่ได้รับทัณฑ์บน ภาคทัณฑ์ หรือพักการลงโทษ
- (2) หากผู้เสียหายอายุต่ำกว่าสิบสามปีตามที่บัญญัติไว้ในวรรคแรก (4) ของมาตรานี้
- (ก) หากอัยการเขตแสวงหาคำตัดสินของศาล ผู้กระทำความผิดจะต้องได้รับโทษประหารชีวิตหรือจำคุกตลอดชีวิตพร้อมทั้งการใช้แรงงานอย่างหนักโดยไม่ได้รับการรอลงอาญา การคุมประพฤติ หรือการพักโทษตามที่คณะลูกขุนกำหนด บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา 782
- (ข) หากอัยการเขตไม่ขอคำตัดสินของศาล ผู้กระทำความผิดจะต้องรับโทษจำคุกตลอดชีวิตพร้อมทั้งการใช้แรงงานอย่างหนักโดยไม่ได้รับการรอลงอาญา การคุมประพฤติ หรือการพักโทษ บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา 782

determination of the jury. The provisions of Code of Criminal Procedure Art. 782 relative to cases in which punishment may be capital shall apply.

(b) And if the district attorney does not seek a capital verdict, the offender shall be punished by life imprisonment at hard labor without benefit of parole, probation, or suspension of sentence. The provisions of Code of Criminal Procedure Art. 782 relative to cases in which punishment is necessarily confinement at hard labor shall apply.

ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราระดับที่สอง⁶⁸

ก. การข่มขืนกระทำชำเราในระดับที่สองคือการข่มขืนกระทำชำเรา ด้วยการมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก ทางปาก หรือทางช่องคลอด และเป็นการกระทำโดยไม่ได้รับความยินยอมโดยชอบด้วยกฎหมายจากผู้เสียหายเนื่องจากการกระทำภายใต้กรณีดังต่อไปนี้

(1) เมื่อผู้เสียหายถูกขังขวางไม่ให้ต่อสู้ขัดขืนการกระทำ โดยการบังคับหรือข่มขู่ว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายอย่างรุนแรง โดยทำให้ผู้เสียหายเชื่อว่า การต่อสู้ดังกล่าวจะไม่สามารถป้องกันการข่มขืนกระทำชำเราได้

(2) เมื่อผู้เสียหายไม่สามารถต่อสู้ขัดขืน หรือไม่เข้าใจธรรมชาติของการกระทำเนื่องจากมีอาการมึนงง หรือมีสภาพผิดปกติของจิตใจที่เกิดจากสารเสพติด หรือยาชา หรือวัตถุอันตรายอื่น ๆ ที่ผู้กระทำความผิดเป็นผู้จัดหา

บทบังคับโทษทางอาญาสำหรับผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราระดับที่สอง

ผู้ใดกระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราระดับที่สอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่น้อยกว่าห้าปีแต่ไม่เกินสี่สิบปี และจะต้องปราศจากการภาคทัณฑ์ การรอลงอาญา หรือการพักโทษอย่างน้อยสองปี

⁶⁸ Louisiana's criminal law TITLE 14: 42.1 Second degree rape

A. Second degree rape is rape committed when the anal, oral, or vaginal sexual intercourse is deemed to be without the lawful consent of the victim because it is committed under any one or more of the following circumstances:

(1) When the victim is prevented from resisting the act by force or threats of physical violence under circumstances where the victim reasonably believes that such resistance would not prevent the rape.

(2) When the victim is incapable of resisting or of understanding the nature of the act by reason of stupor or abnormal condition of the mind produced by a narcotic or anesthetic agent or other controlled dangerous substance administered by the offender and without the knowledge of the victim.

B. Whoever commits the crime of second degree rape shall be imprisoned at hard labor for not less than five nor more than forty years. At least two years of the sentence imposed shall be without benefit of probation, parole, or suspension of sentence.

ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราระดับที่สาม⁶⁹

ก. การข่มขืนกระทำชำเราในระดับที่สามเป็นการข่มขืนกระทำชำเราที่เกิดขึ้นเมื่อการมีเพศสัมพันธ์ทางทวารหนัก ทางปาก หรือทางช่องคลอด เป็นการกระทำโดยไม่ได้รับความยินยอมโดยชอบด้วยกฎหมายจากผู้เสียหายภายใต้กรณีดังต่อไปนี้

(1) เมื่อผู้เสียหายไม่สามารถขัดขืน หรือไม่เข้าใจธรรมชาติของการกระทำ เนื่องจากมีอาการมึนงง หรือมีสภาพจิตใจผิดปกติอันเกิดจากสารทำให้มึนเมาหรือสาเหตุอื่นใด และผู้กระทำทำความผิดรู้หรือควรทราบถึงความสามารถของผู้เสียหาย

(2) เมื่อผู้เสียหายไม่สามารถเข้าใจธรรมชาติของการกระทำได้เป็นการชั่วคราว หรือถาวร และผู้กระทำทำความผิดรู้หรือควรทราบถึงความสามารถของผู้เสียหาย

(3) เมื่อผู้เสียหายเชื่อว่าบุคคลที่กระทำผิดนั้นเป็นบุคคลที่ผู้เสียหายรู้จักและความเชื่อดังกล่าวเกิดขึ้นโดยเจตนาของผู้กระทำผิดที่จะปกปิดไม่ให้ผู้เสียหายรู้

(4) เมื่อผู้กระทำผิดกระทำโดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้เสียหาย

บทบังคับโทษทางอาญาดำหรับผู้กระทำผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราระดับที่สาม

ข. ผู้ใดกระทำผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราต้องระวางโทษจำคุกโดยไม่ได้รับทัณฑ์บนภาคทัณฑ์ หรือพักการลงโทษไม่เกินยี่สิบห้าปี

⁶⁹ Louisiana's criminal law TITLE 14:43 Third degree rape

A. Third degree rape is a rape committed when the anal, oral, or vaginal sexual intercourse is deemed to be without the lawful consent of a victim because it is committed under any one or more of the following circumstances:

(1) When the victim is incapable of resisting or of understanding the nature of the act by reason of a stupor or abnormal condition of mind produced by an intoxicating agent or any cause and the offender knew or should have known of the victim's incapacity.

(2) When the victim, through unsoundness of mind, is temporarily or permanently incapable of understanding the nature of the act and the offender knew or should have known of the victim's incapacity.

(3) When the victim submits under the belief that the person committing the act is someone known to the victim, other than the offender, and such belief is intentionally induced by any artifice, pretense, or concealment practiced by the offender.

(4) When the offender acts without the consent of the victim.

B. Whoever commits the crime of third degree rape shall be imprisoned at hard labor, without benefit of parole, probation, or suspension of sentence, for not more than twenty-five years.

ความผิดฐานกระทำอนาจาร⁷⁰

ก. การกระทำอนาจารทางเพศ คือ การสัมผัสทวารหนัก หรืออวัยวะเพศของผู้เสียหายโดยเจตนา หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายของผู้กระทำความผิดสัมผัสโดยตรง หรือผ่านเสื้อผ้า หรือการสัมผัสทวารหนัก หรืออวัยวะเพศของผู้กระทำความผิดโดยใช้เครื่องมือใดๆ สัมผัสส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายของผู้เสียหายโดยตรงหรือผ่านเสื้อผ้า ในกรณีต่อไปนี้

- (1) ผู้กระทำความผิดกระทำโดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้เสียหาย
- (2) ผู้เสียหายอายุยังไม่ถึงสิบห้าปีและยังน้อยกว่าผู้กระทำความผิดอย่างน้อยสามปี

⁷⁰ Louisiana's criminal law TITLE 14: 43.1 Sexual battery

A. Sexual battery is the intentional touching of the anus or genitals of the victim by the offender using any instrumentality or any part of the body of the offender, directly or through clothing, or the touching of the anus or genitals of the offender by the victim using any instrumentality or any part of the body of the victim, directly or through clothing, when any of the following occur:

- (1) The offender acts without the consent of the victim.
- (2) The victim has not yet attained fifteen years of age and is at least three years younger than the offender.
- (3) The offender is seventeen years of age or older and any of the following exist:

(a) The act is without consent of the victim, and the victim is prevented from resisting the act because either of the following conditions exist:

(i) The victim has paraplegia, quadriplegia, or is otherwise physically incapable of preventing the act due to a physical disability.

(ii) The victim is incapable, through unsoundness of mind, of understanding the nature of the act, and the offender knew or should have known of the victim's incapacity.

- (b) The act is without consent of the victim, and the victim is sixty-five years of age or older.

B. Lack of knowledge of the victim's age shall not be a defense. However, normal medical treatment or normal sanitary care shall not be construed as an offense under the provisions of this Section.

C. (1) Whoever commits the crime of sexual battery shall be punished by imprisonment, with or without hard labor, without benefit of parole, probation, or suspension of sentence, for not more than ten years.

(2) Whoever commits the crime of sexual battery on a victim under the age of thirteen years when the offender is seventeen years of age or older shall be punished by imprisonment at hard labor for not less than twenty-five years nor more than ninety-nine years. At least twenty-five years of the sentence imposed shall be served without benefit of parole, probation, or suspension of sentence.

(3) Whoever commits the crime of sexual battery by violating the provisions of Paragraph (A)(3) of this Section shall be imprisoned at hard labor for not less than twenty-five years nor more than ninety-nine years. At least twenty-five years of the sentence imposed shall be served without benefit of parole, probation, or suspension of sentence.

(4) Upon completion of the term of imprisonment imposed in accordance with Paragraphs (2) and (3) of this Subsection, the offender shall be monitored by the Department of Public Safety and Corrections through the use of electronic monitoring equipment for the remainder of his natural life.

(5) Unless it is determined by the Department of Public Safety and Corrections, pursuant to rules adopted in accordance with the provisions of this Subsection, that a sexual offender is unable to pay all or any portion of such costs, each sexual offender to be electronically monitored shall pay the cost of such monitoring.

(6) The costs attributable to the electronic monitoring of an offender who has been determined unable to pay shall be borne by the department if, and only to the degree that, sufficient funds are made available for such purpose whether by appropriation of state funds or from any other source.

(7) The Department of Public Safety and Corrections shall develop, adopt, and promulgate rules in the manner provided in the Administrative Procedure Act that provide for the payment of such costs. Such rules shall contain specific guidelines which shall be used to determine the ability of the offender to pay the required costs and shall establish the reasonable costs to be charged. Such rules may provide for a sliding scale of payment so that an offender who is able to pay a portion, but not all, of such costs may be required to pay such portion.

(3) ผู้กระทำความผิดมีอายุตั้งแต่สิบเจ็ดปีขึ้นไปและมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ การกระทำดังกล่าวไม่ได้รับความยินยอมจากผู้เสียหาย และผู้เสียหายจะถูกขัดขวางไม่ให้ต่อสู้คดีขึ้นการกระทำอนาจารดังกล่าว เนื่องจากมีเงื่อนไขต่อไปนี้ คือ ผู้ป่วยมีอาการอัมพาตอัมพฤกษ์ อัมพาตหรือไม่สามารถป้องกันการกระทำดังกล่าวได้เนื่องจากความพิการทางร่างกาย หรือผู้เสียหายไม่มีความสามารถที่จะเข้าใจธรรมชาติของการกระทำอนาจารนั้น และผู้กระทำความผิดรู้หรือควรรู้ถึงความสามารถนั้นของผู้เสียหาย

ข. ผู้กระทำความผิดไม่อาจอ้างถึงความไม่รู้อายุของผู้เสียหายเพื่อที่จะเป็นเหตุให้ไม่ต้องรับโทษ แต่อย่างไรก็ตาม การรักษาพยาบาลตามปกติ หรือการดูแลสุขภาพอนามัยตามปกติไม่ถือว่าเป็นความผิดตามมาตรา

บทบังคับโทษทางอาญาสำหรับผู้กระทำความผิดฐานกระทำอนาจาร

(1) ผู้ใดกระทำความผิดเกี่ยวกับการเล่นชู้ทางเพศต้องระวางโทษจำคุกไม่ว่าจะใช้แรงงานหนักหรือไม่ก็ได้โดยไม่ได้รับทัณฑ์บนภาคทัณฑ์หรือพักการลงโทษไม่เกินสิบปี

(2) ผู้ใดกระทำความผิดฐานทำร้ายร่างกายเหยื่อที่มีอายุต่ำกว่าสิบสามปีเมื่อผู้กระทำความผิดตั้งแต่สิบเจ็ดปีบริบูรณ์ขึ้นไปต้องระวางโทษจำคุก เพราะใช้แรงงานหนักไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าปีหรือไม่เกินเก้าสิบเก้าปี จะต้องรับโทษอย่างน้อยยี่สิบห้าปีโดยไม่ได้รับประโยชน์จากการรอลงอาญาการคุมประพฤติหรือการพักโทษ

(3) ผู้ใดกระทำความผิดเกี่ยวกับการเป็นชู้หรือมีชู้ โดยฝ่าฝืนบทบัญญัติของวรรค (ก) (3) ของมาตรานี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าปีหรือไม่เกินเก้าสิบเก้าปี จะต้องรับโทษอย่างน้อยยี่สิบห้าปีโดยไม่ได้รับประโยชน์จากการรอลงอาญาการคุมประพฤติหรือการพักโทษ

(4) เมื่อครบกำหนดโทษจำคุกตามวรรค (2) และ (3) ของอนุมาตรานี้ผู้กระทำความผิดจะได้รับการตรวจสอบโดยกรมความปลอดภัยสาธารณะและกรมราชทัณฑ์ผ่านการใช้อุปกรณ์ตรวจสอบอิเล็กทรอนิกส์ในช่วงที่เหลือของชีวิตตามธรรมชาติของเขา

(5) เว้นแต่จะกำหนดโดยกรมความปลอดภัยสาธารณะและการแก้ไขตามกฎหมายที่นำมาใช้ตามบทบัญญัติของหมวดข้อยนี้ผู้กระทำความผิดทางเพศไม่สามารถจ่ายค่าใช้จ่ายดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วนได้ผู้กระทำความผิดทางเพศแต่ละคนจะต้องเป็น การตรวจสอบด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบดังกล่าว

(6) ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ของผู้กระทำความผิดที่ถูกตัดสินว่าไม่สามารถจ่ายเงินได้จะต้องตกเป็นภาระของแผนกและในระดับที่มีเงินเพียงพอสำหรับวัตถุประสงค์ดังกล่าวไม่ว่าจะโดยการจัดสรรเงินของรัฐหรือ จากแหล่งอื่น ๆ

(7) กรมความปลอดภัยสาธารณะและกรมราชทัณฑ์จะต้องพัฒนาปรับใช้และประกาศใช้หลักเกณฑ์ตามลักษณะที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองที่ให้การชำระค่าใช้จ่ายดังกล่าว กฎดังกล่าวจะต้องมีแนวทางเฉพาะที่จะใช้เพื่อกำหนดความสามารถของผู้กระทำความผิดในการจ่ายค่าใช้จ่ายที่จำเป็นและจะกำหนดค่าใช้จ่ายที่เหมาะสมที่จะเรียกเก็บ กฎดังกล่าวอาจกำหนดให้มีการเลื่อนการชำระเงินเพื่อให้ผู้กระทำความผิดที่สามารถจ่ายค่าใช้จ่ายดังกล่าวส่วนหนึ่ง แต่ไม่ใช่ทั้งหมดอาจต้องจ่ายส่วนดังกล่าว

มาตรการอื่นนอกจากการบังคับโทษทางอาญาของรัฐหลุยเซียน่า

1. การใช้จ่ายควบคุมฮอร์โมนกับผู้กระทำความผิดกระทำผิดทางเพศ

เริ่มใช้เมื่อปี ค.ศ. 2012 หรือปีพ.ศ. 2555 โดยประกาศใช้ใน Criminal Law (Revised Statutes section 14:43.6, 15:538) ซึ่งจะใช้จ่ายควบคุมฮอร์โมนกับผู้กระทำความผิดกระทำผิดครั้งแรกในลักษณะการกระทำความผิด⁷¹ ดังนี้

⁷¹ Criminal Law Revised Statutes section 14:43.6 Administration of medroxyprogesterone acetate (MPA) to certain sex offenders

A. Notwithstanding any other provision of law to the contrary, upon a first conviction of R.S. 14:42 (aggravated or first degree rape), R.S. 14:42.1 (forcible or second degree rape), R.S. 14:43.2 (second degree sexual battery), R.S.

14:81.2(D)(1) (molestation of a juvenile when the victim is under the age of thirteen), and R.S. 14:89.1 (aggravated crime against nature), the court may sentence the offender to be treated with medroxyprogesterone acetate (MPA), according to a schedule of administration monitored by the Department of Public Safety and Corrections.

B. (1) Notwithstanding any other provision of law to the contrary, upon a second or subsequent conviction of R.S. 14:42 (aggravated or first degree rape), R.S. 14:42.1 (forcible or second degree rape), R.S. 14:43.2 (second degree sexual battery), R.S. 14:81.2(D)(1) (molestation of a juvenile when the victim is under the age of thirteen), and R.S. 14:89.1 (aggravated crime against nature), the court shall sentence the offender to be treated with medroxyprogesterone acetate (MPA) according to a schedule of administration monitored by the Department of Public Safety and Corrections.

(2) If the court sentences a defendant to be treated with medroxyprogesterone acetate (MPA), this treatment may not be imposed in lieu of, or reduce, any other penalty prescribed by law. However, in lieu of treatment with medroxyprogesterone acetate (MPA), the court may order the defendant to undergo physical castration provided the defendant file a written motion with the court stating that he intelligently and knowingly, gives his voluntary consent to physical castration as an alternative to the treatment.

C. (1) An order of the court sentencing a defendant to medroxyprogesterone acetate (MPA) treatment under this Section, shall be contingent upon a determination by a court appointed medical expert, that the defendant is an appropriate candidate for treatment. This determination shall be made not later than sixty days from the imposition of sentence. An order of the court sentencing a defendant to medroxyprogesterone acetate (MPA) treatment shall specify the duration of treatment for a specific term of years, or in the discretion of the court, up to the life of the defendant.

(2) In all cases involving defendants sentenced to a period of incarceration or confinement in an institution, the administration of treatment with medroxyprogesterone acetate (MPA) shall commence not later than one week prior to the defendant's release from prison or such institution.

(3) The Department of Public Safety and Corrections shall provide the services necessary to administer medroxyprogesterone acetate (MPA) treatment. Nothing in this Section shall be construed to require the continued administration of medroxyprogesterone acetate (MPA) treatment when it is not medically appropriate.

(4) If a defendant whom the court has sentenced to be treated with medroxyprogesterone acetate (MPA) fails to appear as required by the Department of Public Safety and Corrections for purposes of administering the medroxyprogesterone acetate (MPA) or who refuses to allow the administration of medroxyprogesterone acetate

(1) การข่มขืนกระทำชำเราในระดับที่หนึ่ง คือผู้กระทำอายุ 65 ปี หรือมากกว่า 65 ปีขึ้นไป โดยกระทำต่อเหยื่อซึ่งไม่มีทางสู้ หรือกระทำการโดยใช้กำลังบังคับ หรือโดยมีอาวุธ หรือเหยื่ออายุน้อยกว่า 13 ปี

(2) การข่มขืนกระทำชำเราในระดับที่สอง คือ การข่มขืนกระทำชำเราโดยใช้กำลัง หรือกระทำต่อเหยื่อที่ไม่มีทางต่อสู้หรือได้รับสารเสพติดทำให้เกิดอาการมึนงง และไม่สามารถต่อสู้หรือป้องกันตนเองได้ หรือการร่วมประเวณีระหว่างพี่น้อง หรือการการทำความผิดทางเพศต่อเด็กอายุต่ำกว่า 13 ปี

ศาลสามารถตัดสินให้ผู้ที่กระทำความผิดเข้ารับการรักษาได้ตามที่ศาลเห็นสมควรหรือตลอดชีวิตของผู้กระทำความผิด ซึ่งศาลจะต้องนำคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์มาประกอบการพิจารณาว่าผู้นั้นสามารถเข้ารับการรักษาโดยวิธีนี้ได้ ซึ่งคำพิพากษาของศาลที่ให้ผู้กระทำความผิดเข้ารับการบำบัดรักษานั้น ไม่มีผลในการลดโทษประเภทอื่น โดยศาลจะต้องมีคำสั่งภายใน 6 วันนับจากวันที่ศาลมีคำพิพากษาลงโทษ หรือศาลอาจตัดสินให้ผู้ที่กระทำความผิดเข้ารับการบำบัดได้ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดนั้นร้องขอ และศาลเห็นว่าผู้นั้นได้ทราบถึงวิธีการ ขั้นตอน และผลกระทบของการบำบัดรักษาเป็นอย่างดีแล้ว

สำหรับการรักษาจะใช้ยา medroxyprogesterone acetate (MPA) หรือยาอื่น ๆ ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกันและจะต้องมีการประเมินสุขภาพโดยผู้เชี่ยวชาญก่อนเข้ารับการรักษา ซึ่งผู้กระทำความผิดจะต้องได้รับการรักษาอย่างน้อย 1 สัปดาห์ก่อนปล่อยตัว ผู้กระทำความผิดต้องรับฟังรายละเอียดและขั้นตอนในการรักษา รวมถึงผลกระทบต่างๆที่อาจเกิดขึ้น และต้องแสดงความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรในการที่จะเข้ารับการรักษา โดยกระทรวงสาธารณสุขและกรมราชทัณฑ์จะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการและผู้กระทำความผิดที่เข้ารับการบำบัดจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการบำบัดรักษาเอง ทั้งนี้ ศาลเป็นผู้มีอำนาจที่จะสั่งยกเลิกการบำบัดรักษาเมื่อศาลเห็นสมควร

นอกจากนี้ ยังมีกรณีที่ผู้กระทำความผิดที่อาจได้รับการปล่อยตัวโดยการคุมประพฤติ ซึ่งจะต้องได้รับการบำบัดรักษาโดยใช้ ยา medroxyprogesterone acetate เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 6 สัปดาห์ก่อนการปล่อยตัวด้วย โดยผู้เข้ารับการรักษาต้องแสดงความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร

(MPA), then the defendant shall be charged with a violation of the provisions of this Section. Upon conviction, the offender shall be imprisoned, with or without hard labor, for not less than three years nor more than five years without benefit of probation, parole, or suspension of sentence.

(5) If a defendant whom the court has sentenced to be treated with medroxyprogesterone acetate (MPA) or ordered to undergo physical castration takes any drug or other substance to reverse the effects of the treatment, he shall be held in contempt of court.

ถ้าผู้เข้ารับการรักษามีไม่เข้ารับการรักษอย่างต่อเนื่อง หรือรักษาไม่ครบตามกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในโปรแกรม จะต้องระวางโทษจำคุกอย่างน้อย 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี โดยมีการใช้แรงงานหรือไม่ใช้แรงงาน โดยที่จะไม่ได้รับการอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราว หรือคุมประพฤติ หรือถ้าผู้เข้ารับการรักษาย้ายถิ่นๆ หรือการอื่นใดที่เป็น การต่อต้านการรักษา ถือว่าผู้นั้นละเมิดอำนาจศาล

2. ห้ามผู้กระทำความผิดเข้าพื้นที่ที่กำหนด

เป็นการกำหนดให้ผู้กระทำความผิดซึ่งอยู่ในระหว่างการคุมประพฤติอยู่ห่างจากในโรงเรียนประถมและมัธยมศึกษา สระว่ายน้ำสาธารณะ, ศูนย์เยาวชน, สถานที่ที่รับดูแลเด็กเล็ก อย่างน้อย 1,000 ฟุต เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสถานศึกษา หรือหัวหน้าสถานศึกษา แล้วแต่กรณี หรือมิให้เกี่ยวข้องกับกรขนส่งนักเรียนหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่มีเด็กนักเรียนอายุต่ำกว่า 18 ปี

3. ห้ามมิให้ผู้กระทำความผิดติดต่อกับผู้เสียหายและครอบครัวของผู้เสียหาย

ห้ามมิให้ผู้กระทำความผิดซึ่งอยู่ในระหว่างการคุมประพฤติติดต่อกับผู้เสียหาย หรือครอบครัวของผู้เสียหาย เว้นแต่ผู้เสียหายจะยินยอมให้ติดต่อ เฉพาะช่องทางจดหมาย หรือการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรเท่านั้น

3.1.2 มลรัฐอลาบามา

มลรัฐอลาบามาได้บัญญัติการบังคับโทษทางอาญาไว้ในประมวลกฎหมายอาญาแห่งรัฐอลาบามา ค.ศ.1975 และได้บัญญัติขั้นตอนการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิดทางเพศด้วยการใช้ยาควบคุมฮอร์โมนในพระราชบัญญัติที่ชื่อว่า “Alabama House Bill 379” โดยประกาศใช้เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2562 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะให้ผู้กระทำความผิดทางเพศเข้ารับการบำบัดฟื้นฟูโดยการให้ยาควบคุมฮอร์โมนเพศตั้งแต่วินิจฉัยครั้งแรกที่กระทำความผิด เพื่อให้ผู้กระทำความผิดทางเพศอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติสามารถดำรงชีวิตได้ตามปกติ

**องค์ประกอบความผิดและบทลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามกฎหมายอาญาของ
รัฐอลาบามา**

การความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราในระดับที่หนึ่ง⁷²

ก. องค์ประกอบของความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราในระดับที่หนึ่ง

(1) ผู้กระทำความผิดมีส่วนร่วมในการมีเพศสัมพันธ์กับผู้เสียหายที่เป็นเพศตรงข้าม โดยการ
บังคับ หรือ

(2) ผู้กระทำความผิดมีส่วนร่วมในการมีเพศสัมพันธ์กับผู้เสียหายที่เป็นเพศตรงข้ามซึ่งไม่
อาจให้ความยินยอมได้ด้วยเหตุที่ร่างกายทุพพลภาพ หรือมีสภาพจิตใจที่บกพร่อง หรือ

(3) ผู้กระทำความผิดที่มีอายุ 16 ปีขึ้นไป มีเพศสัมพันธ์กับผู้เสียหายที่เป็นเพศตรงข้ามซึ่งมี
อายุไม่เกิน 12 ปี

ข. การข่มขืนกระทำชำเราในระดับที่หนึ่งเป็นความผิดอาญาระดับ A คือ จำคุกตลอดชีวิต
หรือไม่เกิน 99 ปีหรือไม่น้อยกว่า 10 ปี

การความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราในระดับที่สอง⁷³

ก. องค์ประกอบของความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราในระดับที่สอง

(1) ผู้กระทำความผิดมีอายุ 16 ปีขึ้นไป มีเพศสัมพันธ์กับผู้เสียหายที่เป็นเพศตรงข้ามที่อายุ
มากกว่า 12 ปี แต่ไม่เกิน 16 ปี โดยผู้กระทำความผิดมีอายุมากกว่าผู้เสียหายอย่างน้อย 2 ปี หรือ

(2) ผู้กระทำความผิดมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้เสียหายที่
ไม่อาจให้ความยินยอมได้เนื่องจากมีสภาพจิตใจที่อ่อนแอ

ข. การข่มขืนกระทำชำเราในระดับที่สองเป็นความผิดทางอาญาระดับ B จำคุกไม่เกิน 20 ปี
หรือไม่น้อยกว่า 2 ปี

⁷² Code of Alabama 1975 : Section 13A-6-61 Rape in the first degree.

(a) A person commits the crime of rape in the first degree if:

(1) He or she engages in sexual intercourse with a member of the opposite sex by forcible compulsion; or

(2) He or she engages in sexual intercourse with a member of the opposite sex who is incapable of consent by reason of being physically helpless or mentally incapacitated; or

(3) He or she, being 16 years or older, engages in sexual intercourse with a member of the opposite sex who is less than 12 years old.

(b) Rape in the first degree is a Class A felony.

⁷³ Code of Alabama 1975 : Section 13A-6-62 Rape in the second degree.

(a) A person commits the crime of rape in the second degree if:

(1) Being 16 years old or older, he or she engages in sexual intercourse with a member of the opposite sex less than 16 and more than 12 years old; provided, however, the actor is at least two years older than the member of the opposite sex.

(2) He or she engages in sexual intercourse with a member of the opposite sex who is incapable of consent by reason of being mentally defective.

(b) Rape in the second degree is a Class B felony.

ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราโดยวิธีการใช้กลอุบายหลอกลวง⁷⁴

ก. องค์ประกอบของความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราโดยวิธีการใช้กลอุบายหลอกลวง

(1) หากผู้กระทำความผิดเป็นเพศชายมีเพศสัมพันธ์กับผู้เสียหายที่เป็นเพศหญิงโดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้เสียหาย นอกเหนือจากความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราระดับที่หนึ่ง และความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราระดับที่สอง หรือด้วยความยินยอมของผู้เสียหาย เพราะถูกกลอุบายหลอกลวง หรือถูกหลอกลวงจากสิ่งของ สิ่งประดิษฐ์ใดๆ หรือ

(2) หากเป็นผู้กระทำความผิดที่เป็นเพศหญิง และมีเพศสัมพันธ์กับผู้เสียหายที่เป็นเพศชายโดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้เสียหาย หรือ

(3) เป็นบุคคลอื่นที่มีส่วนร่วมในการหลอกลวงเพื่อให้ผู้เสียหายมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่นภายใต้สถานการณ์อื่น นอกเหนือจากความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราระดับที่หนึ่ง และความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราระดับที่สอง แม้ผู้เสียหายยินยอม ก็ไม่เป็นการตัดสิทธิการฟ้องร้องตามความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราได้

ข. ความผิดฐานข่มขืน โดยวิธีการหลอกลวง เป็นความผิดทางอาญาประเภท A คือ จำคุกตลอดชีวิตหรือไม่เกิน 99 ปีหรือไม่น้อยกว่า 10 ปี

การเป็นธุระจัดหาให้มีการล่วงละเมิดทางเพศในระดับที่หนึ่ง⁷⁵

ก. องค์ประกอบของความผิดฐานเป็นธุระจัดหาให้มีการล่วงละเมิดทางเพศในระดับที่หนึ่ง

(1) ผู้ใดบังคับให้บุคคลอื่นมีเพศสัมพันธ์โดยการบังคับขู่เข็ญ หรือ

(2) โดยบุคคลอื่นให้ตนทำการเป็นธุระจัดหาเพื่อให้ผู้ใดได้รับบริการทางเพศ ซึ่งผู้เสียหายไม่สามารถให้ความยินยอมได้เนื่องจากไม่มีความสามารถทางร่างกายหรือมีสภาพทางจิตใจที่อ่อนแอ

⁷⁴ Code of Alabama 1975 : Section 13A-6-65 Sexual misconduct.

(a) A person commits the crime of sexual misconduct if:

(1) Being a male, he engages in sexual intercourse with a female without her consent, under circumstances other than those covered by Sections 13A-6-61 and 13A-6-62; or with her consent where consent was obtained by the use of any fraud or artifice; or

(2) Being a female, she engages in sexual intercourse with a male without his consent; or

(3) He or she engages in deviate sexual intercourse with another person under circumstances other than those covered by Sections 13A-6-63 and 13A-6-64. Consent is no defense to a prosecution under this subdivision.

(b) Sexual misconduct is a Class A misdemeanor.

⁷⁵ Code of Alabama 1975 : Section 13A-6-66 Sexual abuse in the first degree.

(a) A person commits the crime of sexual abuse in the first degree if:

(1) He subjects another person to sexual contact by forcible compulsion; or

(2) He subjects another person to sexual contact who is incapable of consent by reason of being physically helpless or mentally incapacitated.

(b) Sexual abuse in the first degree is a Class C felony.

ข. การล่วงละเมิดทางเพศในระดับที่หนึ่งเป็นความผิดทางอาญาระดับ C จำคุกไม่เกิน 10 ปี หรือไม่น้อยกว่า 1 ปี

การกระจัดทำให้มีการล่วงละเมิดทางเพศในระดับที่สอง⁷⁶

ก. องค์ประกอบของความผิดฐานเป็นกระจัดทำให้มีการล่วงละเมิดทางเพศในระดับที่สอง

(1) โดยผู้อื่นให้มีการติดต่อเพื่อการซื้อบริการเพศที่ผู้เสียหายไม่ยินยอมด้วยเหตุผลบางประการที่ไม่ใช่อายุน้อยกว่า 16 ปี หรือ

(2) ผู้ที่มีอายุ 19 ปีขึ้นไป บังคับให้บุคคลอื่นมีเพศสัมพันธ์ซึ่งผู้เสียหายอายุน้อยกว่า 16 ปี

ข. การล่วงละเมิดทางเพศในระดับที่สองเป็นความผิดทางเพศระดับ A จำคุกตลอดชีวิต หรือไม่เกิน 99 ปี หรือไม่น้อยกว่า 10 ปี ยกเว้นภายในระยะเวลาหนึ่งปี ถ้าผู้กระทำความผิดในการล่วงละเมิดทางเพศในระดับที่สอง หรือกระทำความผิดทางเพศอื่น ความผิดนั้นถือเป็นความผิดทางอาญาระดับ C คือ ไม่เกิน 10 ปี หรือไม่น้อยกว่า 1 ปี

การทำอนาจาร⁷⁷

ก. บุคคลใดกระทำความผิดในการแสดงอนาจาร โดยมีเจตนาที่จะกระตุ้นหรือสนองความต้องการทางเพศของตนเองหรือของบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่สมรสของตน โดยการเปิดเผยอวัยวะเพศของตนภายใต้สถานการณ์ที่เขาว่าการกระทำของตนมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดการดูหมิ่นหรือ เป็นภัยในที่สาธารณะใดๆ หรือในสถานที่ส่วนตัวของผู้อื่นหรือสถานที่ใกล้เคียงที่จะเห็นได้จากสถานที่ส่วนตัวดังกล่าว

ข. การทำอนาจารถือเป็นความผิดทางอาญาประเภท A จำคุก ตลอดชีวิตหรือไม่เกิน 99 ปี หรือไม่น้อยกว่า 10 ปี ยกเว้น หากเป็นการกระทำความผิดนี้เป็นครั้งที่สามหรือในครั้งต่อๆ ไปจะเป็นความผิดทางอาญาระดับ C คือ ไม่เกิน 10 ปี หรือไม่น้อยกว่า 1 ปี

⁷⁶ Code of Alabama 1975 : Section 13A-6-67 Sexual abuse in the second degree.

(a) A person commits the crime of sexual abuse in the second degree if:

(1) He subjects another person to sexual contact who is incapable of consent by reason of some factor other than being less than 16 years old; or (2) He, being 19 years old or older, subjects another person to sexual contact who is less than 16 years old, but more than 12 years old.

(b) Sexual abuse in second degree is a Class A misdemeanor, except that if a person commits a second or subsequent offense of sexual abuse in the second degree within one year of another sexual offense, the offense is a Class C felony.

⁷⁷ Code of Alabama 1975 : Section 13A-6-68 Indecent exposure.

(a) A person commits the crime of indecent exposure if, with intent to arouse or gratify sexual desire of himself or of any person other than his spouse, he exposes his genitals under circumstances in which he knows his conduct is likely to cause affront or alarm in any public place or on the private premises of another or so near thereto as to be seen from such private premises.

(b) Indecent exposure is a Class A misdemeanor except a third or subsequent conviction shall be a Class C felony.

การล่อลวงเด็กให้เข้าไปในยานพาหนะ บ้าน หรือสถานที่อื่นๆ เพื่อจุดประสงค์ที่ผิดศีลธรรม⁷⁸

ก. บุคคลใดมีเจตนาล่อลวง ชักจูง เชิญชวน พยายามโน้มน้าวชักชวน หรือนำตัวเด็กอายุต่ำกว่า 16 ปี ให้เข้าไปในยานพาหนะ ห้องพัก บ้าน สำนักงาน หรือสถานที่อื่น โดยมีวัตถุประสงค์ในการเสนอให้เด็กดังกล่าว แสดงการมีเพศสัมพันธ์หรือการกระทำที่เข้าข่ายความผิดในการเล่นชู้ หรือเพื่อจุดประสงค์ในการลอบได้หรือกระทำต่ออวัยวะเพศของเด็กดังกล่าว หรือด้านมของเด็กคนนั้น หรือเพื่อจุดประสงค์ในการทำร้ายเด็กคนนั้นอย่างรุนแรงหรือเพื่อสนองความใคร่ซึ่งกระทำต่ออวัยวะเพศของบุคคลดังกล่าว

ข. การละเมิดส่วนนี้ถือเป็นความผิดทางอาญาระดับ C คือ จำคุกไม่เกิน 10 ปีหรือไม่น้อยกว่า 1 ปี การล่วงละเมิดทางเพศเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปี⁷⁹

ก. บุคคลใดกระทำความผิดเกี่ยวกับการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปี หากเขาหรือเธอมีอายุ 16 ปีขึ้นไป บังคับให้บุคคลอื่นที่อายุน้อยกว่า 12 ปี มีเพศสัมพันธ์ด้วย

ข. การล่วงละเมิดทางเพศเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปี ถือเป็นความผิดทางอาญาระดับ B พ่อแม่อุปถัมภ์มีส่วนร่วมในการกระทำความผิดทางเพศต่อเด็กที่ตนอุปถัมภ์⁸⁰

⁷⁸ Code of Alabama 1975 : Section 13A-6-69 Enticing child to enter vehicle, house, etc., for immoral purposes.

(a) It shall be unlawful for any person with lascivious intent to entice, allure, persuade, or invite, or attempt to entice, allure, persuade, or invite, any child under 16 years of age to enter any vehicle, room, house, office, or other place for the purpose of proposing to such child the performance of an act of sexual intercourse or an act which constitutes the offense of sodomy or for the purpose of proposing the fondling or feeling of the sexual or genital parts of such child or the breast of such child, or for the purpose of committing an aggravated assault on such child, or for the purpose of proposing that such child fondle or feel the sexual or genital parts of such person.

(b) A violation of this section is a Class C felony.

⁷⁹ Code of Alabama 1975 : 13A-6-69.1 Sexual abuse of a child less than 12 years old.

(a) A person commits the crime of sexual abuse of a child less than 12 years old if he or she, being 16 years old or older, subjects another person who is less than 12 years old to sexual contact.(b) Sexual abuse of a child less than 12 years old is a Class B felony.

⁸⁰ Code of Alabama 1975 : Section 13A-6-71 Foster parent engaging in a sex act, etc., with a foster child.

(a) A person commits the crime of engaging in a sex act with a foster child if he or she is a foster parent and engages in sexual intercourse, as defined by Section 13A-6-60(1), or deviant sexual intercourse, as defined by Section 13A-6-60(2), with a foster child under the age of 19 years who is under his or her care or supervision. Engaging in a sex act with a foster child is a Class B felony.

(b) A person commits the crime of engaging in a sexual contact with a foster child if he or she is a foster parent and engages in a sexual contact, pursuant to Section 13A-6-60(3), with a foster child under the age of 19 years who is under his or her care or supervision. Engaging in sexual contact with a foster child is a Class C felony.

(c) A person commits the crime of soliciting a sex act or sexual contact with a foster child if he or she is a foster parent and solicits, persuades, encourages, harasses, or entices a foster child under the age of 19 to engage in a sex act including, but not limited to, sexual intercourse, as defined by Section 13A-6-30(1), deviate sexual intercourse, as defined by Section 13A-6-30(2), or sexual contact, as defined by Section 13A-6-30(3). The crime of soliciting a sex act or sexual contact with a foster child is a Class A misdemeanor.

(d) Consent is not a defense to a charge under subsections (a), (b), or (c).

ก. บุคคลซึ่งกระทำความผิดทางเพศ โดยการมีเพศสัมพันธ์กับเด็กที่ตนอุปถัมภ์ ถ้าบุคคลนั้นเป็นบิดามารดาอุปถัมภ์และมีเพศสัมพันธ์กับเด็ก แม้ไม่มีการหลั่งน้ำเชื้อ หรือเป็นการสนองความใคร่โดยการใส่ปากหรือทวารหนักของเด็กที่ตนอุปถัมภ์ หากเด็กอายุต่ำกว่า 19 ปี ถือเป็นความผิดทางอาญาระดับ B คือ ไม่เกิน 20 ปีหรือไม่น้อยกว่า 2 ปี

ข. บุคคลซึ่งกระทำความผิดทางเพศ โดยการเพศสัมพันธ์กับเด็กที่ตนอุปถัมภ์ ถ้าบุคคลนั้นเป็นพ่อแม่อุปถัมภ์โดยการสัมผัสสอวัยวะใดๆ ที่เป็นการกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางเพศกับเด็กที่ได้รับการอุปถัมภ์ หากเด็กมีอายุต่ำกว่า 19 ปี ถือเป็นความผิดทางอาญาระดับ C คือ จำคุกไม่เกิน 10 ปีหรือไม่น้อยกว่า 1 ปี

ค. บุคคลใดกระทำความผิดทางเพศ โดยการชักชวนให้มีเพศสัมพันธ์หรือมีเพศสัมพันธ์กับเด็กที่ตนเป็นผู้อุปถัมภ์และชักชวน ส่งเสริม ล่วงละเมิด หรือล่อลวงเด็กอายุต่ำกว่า 19 ปี ให้เข้าร่วมการกระทำที่เป็นความผิดทางเพศตามประมวลกฎหมายนี้ ถือเป็นความผิดทางอาญาระดับ A คือ จำคุกตลอดชีวิตหรือไม่เกิน 99 ปีหรือไม่น้อยกว่า 10 ปี

ง. แม่ผู้เสียหายให้ความยินยอม ไม่เป็นเหตุให้พ้นจากความผิดตาม (ก), (ข) หรือ (ค)

จ. สำหรับวัตถุประสงค์ของมาตรานี้ พ่อแม่อุปถัมภ์ คือ บุคคลที่ได้รับการอนุมัติ หรือได้รับอนุญาตตามกฎหมาย หรือได้รับอนุญาตหน่วยงานจัดหาเด็กอื่นๆ ให้ดูแลและอุปถัมภ์เด็กทั้งที่เป็นการชั่วคราวหรือถาวร

มาตราอื่นนอกจากการบังโทษทางอาญาของรัฐอลาบามา

รัฐอลาบามามีการบังคับใช้การบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศด้วยการใช้ยาควบคุมฮอร์โมนเพศแต่เพียงมาตรการเดียว

การใช้ยาควบคุมฮอร์โมนกับผู้กระทำความผิดกระทำผิดทางเพศ

เริ่มใช้เริ่มปี ค.ศ.2019 โดยประกาศใช้ใน Alabama's law, HB 379 และ Code of Alabama 1975⁸¹ โดยจะใช้กับการกระทำผิดครั้งแรกในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศที่อายุมากกว่า 21 ปีขึ้นไป กระทำต่อเด็กอายุไม่เกิน 13 ปี โดยเป็นความผิดที่กำหนดไว้ใน Section 15-20A-5, Code of Alabama 1975 ซึ่งมีทั้งหมด 39 ประเภท เช่น ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไปกระทำความผิดทางเพศกับเด็กอายุไม่เกิน 12 ปี โดยอาศัยความอ่อนแอด้านร่างกายหรือจิตใจของผู้นั้น, ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไป

(e) For the purposes of this section a foster parent is an individual approved or licensed by the Department of Human Resources or other child placing agencies who provides care and supervision to a foster child under the temporary or permanent custody of the department.

⁸¹ THE LEGISLATURE OF ALABAMA, "HB379," สืบค้นเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2564, จาก <http://alisondb.legislature.state.al.us/ALISON/SearchableInstruments/2019RS/PrintFiles/HB379-enr.pdf>

กระทำความผิดทางเพศกับเด็กอายุมากกว่า 12 ปี แต่ไม่เกิน 16 ปี โดยผู้กระทำความผิดต้องมีอายุมากกว่า ผู้ถูกกระทำอย่างน้อย 2 ปี, การข่มขืนกระทำชำเราเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปี, การกระทำอนาจาร, การร่วม ประเวณีระหว่างพี่น้อง, การค้ามนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศ, การบังคับให้บุคคลอื่นหรือเด็กอายุต่ำกว่า 16 ปีเป็นโสเภณี, การเป็นธุระจัดหาโสเภณีหรือหาผลกำไรจากการค้าประเวณีเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี, การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อจุดประสงค์กิจการทางเพศที่ผิดกฎหมาย, การจัดหาหรือจัดจ้างเด็กอายุมากกว่า 10 ปี แต่ไม่เกิน 18 ปีเพื่อวัตถุประสงค์ในการค้าประเวณี เป็นต้น

ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้ที่กระทำความผิดทางเพศซึ่งกระทำต่อเด็กอายุต่ำกว่า 13 ปี ซึ่งเป็นผู้ ได้รับการปล่อยตัวโดยต้องถูกคุมประพฤติ ตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ใน Section 15-22-27.3, Code of Alabama 1975 เข้ารับการบำบัดรักษาโดยใช้ยาเพื่อควบคุมฮอร์โมน Medroxyprogesterone Acetate (MPA) ก่อนที่กรมราชทัณฑ์จะปล่อยตัวไปอย่างน้อย 1 เดือน โดยผู้เข้ารับการบำบัดรักษาจะต้องแสดง ความยินยอมในการเข้ารับการรักษายเป็นลายลักษณ์อักษร

เมื่อเข้าสู่ขั้นตอนการบำบัดแล้ว ผู้กระทำความผิดต้องเข้ารับการรักษอย่างต่อเนื่อง จนกว่า ศาลจะมีคำสั่งให้ยกเลิกการรักษา โดยมีกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ดูแลในการรักษา ซึ่งจะมีแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญคอยแจ้งถึงวิธีการ ขั้นตอน และผลกระทบต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นเมื่อเข้ารับการรักษา ทั้งนี้ ผู้ เข้ารับการบำบัดรักษาจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง เช่น ค่าตรวจพิสูจน์ทาง วิทยาศาสตร์, ค่าใช้จ่ายสำหรับการบำบัดในโปรแกรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การเข้ารับการบำบัดรักษา ไม่มีระยะเวลากำหนด แต่ผู้เข้ารับการบำบัดรักษา สามารถบอกยกเลิกการรักษาได้ทุกเมื่อ โดยผู้นั้น จะต้องถูกควบคุมตัวโดยกรมราชทัณฑ์ตามระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในคำพิพากษาที่เหลือ

3.2 ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี

บทบังคับโทษทางอาญา

1. Criminal Act⁸²

มาตรา 297⁸³ (ใช้บังคับกรณีผู้ถูกกระทำอายุไม่น้อยกว่า 19 ปี) “ผู้กระทำความผิดฐานข่มขืน กระทำชำเรากระทำชำเราผู้หญิงต้องรับโทษจำคุกไม่น้อยกว่า 3 ปี”

⁸² วคินี กมลวารินทร์, “มาตรการบำบัดผู้กระทำความผิดทางเพศด้วยวิธีการใช้ยาเพื่อควบคุมฮอร์โมนเพศ,” (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ ปรีดี พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2558), น. 11.

⁸³ Criminal Code Article 297 : Rape

“A person who, by means of violence or intimidation, has sexual intercourse with another shall be punished by imprisonment for a limited term of at least three years.”

มาตรา 297-2⁸⁴ “บุคคลใดใช้ความรุนแรงหรือการข่มขู่ ใช้อวัยวะเพศของตนเข้าไปในส่วน
ของร่างกายของผู้อื่น (ยกเว้นอวัยวะสืบพันธุ์) เช่น ปากหรือทวารหนักหรือแทรกนิ้วหรือส่วนอื่น ๆ ของ
ร่างกาย (ยกเว้นอวัยวะสืบพันธุ์) หรือเครื่องมือใดๆ ในอวัยวะเพศหรือทวารหนักของผู้อื่นจะต้องรับ
โทษจำคุกไม่น้อยกว่า 2 ปี”

มาตรา 298⁸⁵ “บุคคลที่กระทำความผิดโดยการ ใช้ความรุนแรงหรือข่มขู่ผู้อื่น กระทำการ
อนาจาร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 10 ปีหรือปรับไม่เกิน 15 ล้านบาท”

มาตรา 299⁸⁶ “ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราหรือกระทำอนาจารผู้อื่น โดยอาศัยความได้เปรียบ
จากการที่ผู้อื่นหมดสติหรือเพราะการไร้ความสามารถของผู้อื่น ต้องรับโทษตาม 297 297-2 หรือ 298”

มาตรา 300⁸⁷ “ผู้ที่พยายามกระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ต้องรับโทษด้วย”

มาตรา 301⁸⁸ “ถ้าการข่มขืนกระทำชำเราเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย หรือได้รับบาดเจ็บ
ต้องรับโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกไม่น้อยกว่า 5 ปี”

มาตรา 301-2⁸⁹ “ผู้ใดกระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา แล้วฆ่าผู้อื่น ต้องรับโทษ
ประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต ถ้าความตายนั้นเกิดมาจากการการข่มขืนกระทำชำเรา ผู้กระทำต้อง
ได้รับโทษจำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุก 10 ปีหรือมากกว่านั้น”

มาตรา 305⁹⁰ “ผู้ใดกระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเด็กผู้หญิงอายุต่ำกว่า 13 ปี หรือ
กระทำอนาจารต้องได้รับโทษตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 297 298 301 301-2”

⁸⁴ Criminal Code Article 297-2 : Imitative Rape

“A person who, by means of violence or intimidation, inserts his or her sexual organ into another's bodily part (excluding a genital organ), such as mouth or anus, or inserts his or her finger or other bodily part (excluding a genital organ) or any instrument into another's genital organ or anus shall be punished by imprisonment for a limited term of at least two years.”

⁸⁵ Criminal Code Article 298 : Indecent Act by Compulsion

“A person who, through violence or intimidation, commits an indecent act on another shall be punished by imprisonment for not more than ten years or by a fine not exceeding fifteen million won.”

⁸⁶ Criminal Code Article 299 : Article 299 Quasi-Rape, Quasi-Indecent Act by Compulsion

“A person who has sexual intercourse with another or commits an indecent act on another by taking advantage of the other's condition of unconsciousness or inability to resist shall be punished in accordance with Article 297, 297-2, or 298.”

⁸⁷ Criminal Code Article 300 Article 300 : Attempts

“Attempts to commit any of the crimes of Articles 297, 297-2, 298 and 299 shall be punished.”

⁸⁸ Criminal Code Article 301 Article 301 : Inflicting or Causing Another's Bodily Injury by Rape, etc.

“A person who commits any of the crimes of Articles 297, 297-2, and 298 through 300, thereby inflicting or causing the injury of a victim of such crime, shall be punished by imprisonment for life or for at least five years.”

⁸⁹ Criminal Code Article 301-2 : Killing Another or Causing Death of Another by Rape, etc.

“A person who commits any of the crimes of Articles 297, 297-2, and 298 through 300 and kills a victim of such crime shall be punished by death or imprisonment for life. If the commission of such crime results in the death of the victim, the perpetrator shall be punished by imprisonment for life or for at least ten years.”

⁹⁰ Criminal Code Article 305 : Sexual Intercourse or Indecent Acts with Minor

“A person who has sexual intercourse with another who is under thirteen years of age or commits an indecent act on such person shall be punished under Article 297, 297-2, 298, 301, or 301-2.”

2. The Act on Protection of Children and Juveniles from Sexual Abuse (พระราชบัญญัติปกป้องเด็กและเยาวชนจากการรุกรานทางเพศ)

สำหรับกรณีที่ถูกกระทำอายุ ระหว่าง 13 – 18 ปี จะอยู่ในบังคับของ โดยผู้กระทำต้องได้รับโทษจำคุกตลอดชีวิต

3. The Act on Special Cases Concerning the Punishment

สำหรับกรณีที่ถูกกระทำอายุต่ำกว่า 13 ปี จะอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติว่าด้วยการลงโทษเป็นกรณีพิเศษ โดยผู้กระทำต้องได้รับโทษจำคุกตลอดชีวิต

4. Act on the protection of children and youth against sex offences⁹¹

ใช้สำหรับกรณีที่ถูกกระทำอายุต่ำกว่า 19 ปี

มาตรา 7 (1) บุคคลใดข่มขืนกระทำชำเราเด็กหรือเยาวชนโดยการใช้อำนาจทำร้ายหรือขู่เข็ญต้องระวางโทษจำคุกอย่างน้อยห้าปีและใช้แรงงาน

(2) บุคคลใดที่กระทำการใด ๆ ต่อไปนี้ โดยการทำร้ายหรือข่มขู่เด็กหรือเยาวชนต้องระวางโทษจำคุกและใช้แรงงานอย่างน้อยห้าปี:

- สอดใส่อวัยวะเพศเข้าไปในส่วนของร่างกายของเด็กหรือเยาวชน (ยกเว้นอวัยวะเพศ) เช่น ปากหรือทวารหนัก

- สอดใส่ส่วนหนึ่งของร่างกาย (ยกเว้นอวัยวะเพศ) เช่น นิ้วมือหรือนำไปใช้ในอวัยวะเพศหรือทวารหนักของเด็กหรือเยาวชน

⁹¹ Article 7 : Rape, Indecent Act by Force, etc. of Children or Youth

(1) Any person who rapes a child or youth by assault or threat shall be punished by imprisonment with labor for an indefinite term or for a limited term of at least five years.

(2) Any person who commits any of the following acts by assaulting or threatening a child or youth shall be punished by imprisonment with labor for a limited term of at least five years:

1. Putting genitals into a part of the body of the child or youth (excluding genitals), such as the mouth or anus;

2. Putting a part of the body (excluding genitals), such as fingers, or implements into the genital or anus of the child or youth.

(3) Any person who commits an offense prescribed in Article 298 of the Criminal Act against a child or youth shall be punished by imprisonment with labor for a limited term of at least two years or by a fine of at least ten million won, but not more than 30 million won.

(4) Any person who commits an offense prescribed in Article 299 of the Criminal Act against a child or youth shall be punished in the same manner as prescribed in paragraphs (1) through (3).

(5) Any person who has sex with or commits an indecent act against a child or youth by a deceptive scheme or by force shall be punished in the same manner as prescribed in paragraphs (1) through (3).

(6) Any person who attempts to commit an offense prescribed in paragraphs (1) through (5) shall be punished.

(3) บุคคลใดที่กระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 298 ของCriminal Act ต่อเด็กหรือเยาวชนจะถูกลงโทษด้วยการจำคุกและใช้แรงงานอย่างน้อยสองปีหรือปรับไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท แต่ไม่เกิน 30 ล้านบาท

(4) บุคคลใดที่กระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 299 ของCriminal Act ต่อเด็กหรือเยาวชนจะถูกลงโทษในลักษณะเดียวกับที่กำหนดไว้ในวรรค (1) ถึง (3)

(5) บุคคลใดๆ ที่มีเพศสัมพันธ์หรือกระทำอนาจารต่อเด็กหรือเยาวชน โดยการหลอกลวงหรือใช้กำลังจะถูกลงโทษในลักษณะเดียวกับที่กำหนดไว้ในวรรค (1) ถึง (3) (6) บุคคลใดที่พยายามกระทำความผิดตามวรรค (1) ถึง (5) จะถูกลงโทษ

มาตราอื่นนอกจากการบังโทษทางอาญา

1. การใช้ยา Medroxyprogesterone Acetate (MPA) เพื่อลดความต้องการทางเพศ

เริ่มใช้เมื่อปี ค.ศ. 2013 โดยประกาศใช้ใน Act on Pharmacologic Treatment of Sex Offenders Sexual Impulses⁹² ใช้สำหรับผู้กระทำความผิดที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศหรือผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราที่มีอายุตั้งแต่ 19 ขึ้นไป ซึ่งได้กระทำต่อผู้ที่อายุไม่เกิน 16 ปีและใช้ตั้งแต่การกระทำความผิดครั้งแรก

การร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทำการบำบัดรักษานั้น จะต้องดำเนินการหลังจากที่การพิจารณาคดีเสร็จสิ้นแล้วแต่ต้องไม่เกิน 15 ปีนับแต่ที่ฟ้องร้องดำเนินคดี โดยพนักงานอัยการจะเป็นผู้มีอำนาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทำการบำบัดรักษาได้ ซึ่งจะทำการพิจารณาจากคำวินิจฉัยหรือประเมินสุขภาพของผู้นั้นโดยผู้เชี่ยวชาญ ในบางคดีเมื่อศาลไต่สวนแล้วเห็นว่าเป็นกรณีที่ต้องบำบัดรักษา ศาลอาจขอให้พนักงานอัยการร้องขอให้ทำการบำบัดรักษาได้ สำหรับกรณีที่จำเป็นอื่นๆ ในการวินิจฉัยหรือประเมินผลด้านสุขภาพ ให้เป็นไปตามที่ประธานาธิบดีกำหนด

ในการเข้ารับการบำบัดดังกล่าวผู้กระทำความผิดจะต้องรับทราบรายละเอียดถึงขั้นตอนและผลข้างเคียงของการรักษาและให้ความยินยอมด้วย ทั้งนี้ ผู้กระทำความผิดจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการรักษา แต่ถ้าไม่มีรัฐจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้

ผู้ใดที่ละเมิดหรือหลบหนี ไม่รายงานตัวต่อเจ้าหน้าที่คุมประพฤติหรือไม่แจ้งถิ่นที่อยู่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง ต้องระวางโทษจำคุกและใช้แรงงานไม่เกิน 7 ปี หรือปรับไม่เกิน 20 ล้านบาท

⁹² ดู Act on Pharmacologic Treatment of Sex Offenders Sexual Impulses

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับของการรักษาตามที่กำหนดไว้ (ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่คุมประพฤติ, เข้ารับการทดสอบระดับฮอร์โมนฯ , เข้าโปรแกรมบำบัดพฤติกรรม) ต้องระวางโทษ จำคุกและใช้แรงงานไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 10 ล้านบาท

ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.คุมประพฤติ มาตรา 32 (3) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 10 ล้านบาท

2. การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ที่กระทำความผิดทางเพศ เช่น การข่มขืนกระทำชำเรา, การค้าประเวณี, การกระทำอนาจาร, เป็นธุระในการจัดหาโสเภณี เป็นต้น ตาม Act on the Sex Protection of Youth

3. การเปิดเผยรายชื่อผู้ที่กระทำความผิดทางเพศทางเว็บไซต์ ตาม Act on the Protection of Children and Youth against Sex Offenses

4. ห้ามมิให้ผู้กระทำความผิดทางเพศทำงานด้านการแพทย์ หรืออาจารย์สอนพิเศษเป็นเวลา 10 ปี นับแต่วันที่พ้นโทษ Act on the Protection of Children and Youth against Sex Offenses

5. การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการควบคุมความประพฤติ (electronic tracking device) ตาม Act on Special Cases Concerning the Punishment

3.3 ประเทศสาธารณรัฐเอสโตเนีย

สาธารณรัฐเอสโตเนียเป็นประเทศที่ตั้งอยู่ในทวีปยุโรป ซึ่งได้นำวิธีการใช้ยาควบคุมฮอร์โมนมาใช้ในการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ แต่ได้เลือกใช้ตัวยาที่แตกต่างจากกลุ่มประเทศในทวีปยุโรปและมีระบบการบำบัดที่แตกต่างจากประเทศอื่นๆ

องค์ประกอบความผิดและบทลงโทษผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามกฎหมายอาญาของประเทศ
สาธารณรัฐเอสโตเนีย

Penal Code1 OFFENCES AGAINST THE PERSON Acts of Violence

ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น⁹³

(1) ผู้ใดมีเพศสัมพันธ์หรือกระทำในลักษณะทางเพศอื่นๆ กับบุคคลที่อื่น โดยใช้กำลังหรือ
ใช้ประโยชน์จากสถานการณ์ที่บุคคลนั้นไม่สามารถต่อสู้ขัดขืนได้ มีโทษจำคุกไม่เกินสามปี

หากเป็นผู้ที่เคยกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศมาแล้วมีโทษจำคุกไม่เกินห้าปี

(2) ในการข่มขืนกระทำชำเรา นั้น ได้กระทำการดังต่อไปนี้

- 1) หากกระทำต่อบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี
- 2) หากกระทำโดยกลุ่มบุคคล
- 3) เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อสุขภาพของผู้เสียหาย
- 4) ทำให้ผู้เสียหายเสียชีวิต
- 5) ทำให้ผู้เสียหายฆ่าตัวตายหรือพยายามฆ่าตัวตาย หรือ
- 6) ได้กระทำโดยบุคคลที่เคยกระทำความผิดทางอาญาที่ระบุไว้ในส่วนนี้ มีโทษจำคุกหนักถึง

สิบห้าปี

⁹³ Offences against Sexual Self-determination § 141. Rape

(1) Sexual intercourse or commission of another act of sexual nature with a person against his or her will by using force or taking advantage of a situation in which the person is not capable of initiating resistance or comprehending the situation is punishable by one to five years' imprisonment.

(2) The same act:

- 1) if committed against a person of less than eighteen years of age;
- 2) if committed by a group;
- 3) serious damage is thereby caused to the health of the victim;
- 4) it causes the death of the victim;
- 5) it leads the victim to suicide or a suicide attempt; or

(6) it was committed by a person who has previously committed a criminal offence provided in this Division, is punishable by six to fifteen years' imprisonment.

(3) The same act, if committed by a legal person, is punishable by a pecuniary punishment.

ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นโดยใช้การบังคับข่มขู่⁹⁴

(1) การมีส่วนร่วมในการข่มขืนกระทำชำเราหรือการกระทำในลักษณะทางเพศอื่นๆ ซึ่งกระทำต่อบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี โดยใช้ประโยชน์จากการพึ่งพาของผู้เสียหายที่มีต่อผู้กระทำความผิด หรือโดยใช้อิทธิพลหรือความไว้เนื้อเชื่อใจที่ผู้เสียหายมีต่อผู้กระทำความผิด โดยใช้กำลังหรือทำให้ผู้เสียหายอยู่ในสถานการณ์ที่ผู้เสียหายไม่อาจขัดขืนได้ มีโทษจำคุกสองถึงแปดปี

(2) หากเป็นผู้ที่เคยกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศมาแล้ว มีโทษจำคุกสามถึงแปดปี
การมีเพศสัมพันธ์กับผู้สืบสันดาน⁹⁵

(1) การมีเพศสัมพันธ์หรือกระทำการอื่นที่มีลักษณะทางเพศโดยผู้กระทำมีฐานะเป็นบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือปู่ย่าตายายกระทำต่อลูกหรือหลานมีโทษจำคุกสองถึงแปดปี

(2) หากเป็นผู้ที่เคยกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศมาแล้วมีโทษจำคุกสามถึงแปดปี
การมีเพศสัมพันธ์หรือการกระทำอื่นๆ ที่มีลักษณะทางเพศกับเด็ก⁹⁶

(1) การมีเพศสัมพันธ์หรือกระทำการอื่นที่มีลักษณะทางเพศ โดยบุคคลที่เป็นผู้ใหญ่และผู้เสียหายอายุน้อยกว่า 14 ปี มีโทษจำคุกไม่เกินห้าปี

(2) หากเป็นผู้ที่เคยกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศมาแล้ว มีโทษจำคุกสองถึงแปดปี

⁹⁴ Offences against Sexual Self-determination § 143. Compelling person to engage in sexual intercourse or other act of sexual nature

(1) Sexual intercourse or commission of another act of sexual nature with a person against his or her will by taking advantage of the dependency of the victim on the offender but without using force or outside a situation where the person was not capable of initiating resistance or comprehending the situation as provided for in § 141 of this Code, is punishable by up to three years' imprisonment.

(2) The same act, if committed by a person who has previously committed a criminal offence provided for in this Division, is punishable by up to five years' imprisonment.

(3) The same act, if committed by a legal person, is punishable by a pecuniary punishment.

⁹⁵ Offences against Sexual Self-determination § 144. Sexual intercourse with descendant

(1) Sexual intercourse or commission of another act of sexual nature by a parent, person holding parental rights or grandparent with a child or grandchild is punishable by two to eight years' imprisonment.

(2) The same act, if committed by a person who has previously committed a criminal offence provided for in this Division, is punishable by three to eight years' imprisonment.

⁹⁶ Offences against Sexual Self-determination § 145. Sexual intercourse or other act of sexual nature with child

(1) Engagement in sexual intercourse or commission of another act of sexual nature by an adult person with a person of less than fourteen years of age is punishable by up to five years' imprisonment.

(2) The same act, if committed by a person who has previously committed a criminal offence provided for in this Division, is punishable by two to eight years' imprisonment.

(3) The same act, if committed by a legal person, is punishable by a pecuniary punishment.

การซื้อขายบริการเพศจากผู้เยาว์⁹⁷

(1) ผู้ใดร่วมประเวณีหรือกระทำการอื่นที่มีลักษณะทางเพศกับผู้เสียหายที่อายุน้อยกว่า 18 ปี โดยให้ประโยชน์ตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อื่นใด มีโทษจำคุกไม่เกินสามปี

(2) การกระทำที่ระบุไว้ในข้อ (1) ของมาตรานี้หากกระทำต่อผู้เสียหายที่มีอายุต่ำกว่า 14 ปีมีโทษจำคุกไม่เกินห้าปี

(3) การกระทำที่ระบุไว้ในข้อ (1) และ (2) ของมาตรานี้ หากเป็นผู้ที่เคยกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศมาแล้ว ต้องระวางโทษจำคุกสองถึงแปดปี

มาตรการอื่นนอกจากการบังคับโทษทางอาญา

การบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิดทางเพศโดยการให้ยาควบคุมฮอร์โมนในประเทศเอสโตเนีย เริ่มใช้เมื่อปี ค.ศ.2013 โดยประกาศใช้ใน Penal Code โดยเป็นการบำบัดรักษาทดแทนการจำคุก (Substitution of imprisonment by treatment) ซึ่งสามารถทดแทนการจำคุกได้บางส่วน (partial substitution) โดยกำหนดไว้ว่า

ผู้กระทำความผิดทางเพศซึ่งมีโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 2 ปี เฉพาะกรณีผู้ซึ่งต้องรับการบำบัดรักษาเป็นการเฉพาะ (case of complex treatment) และผู้ที่กระทำความผิดอันเนื่องมาจากภาวะที่ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ทางเพศได้ (sexual orientation disorder) โดยการกระทำความผิดที่อยู่ในขอบเขต ได้แก่

(1) ข่มขืนกระทำชำเราหรือเข้าร่วมการกระทำทางเพศแก่เด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี (§143(1))

(2) ข่มขืนกระทำชำเราหรือเข้าร่วมการกระทำทางเพศแก่บุพการี พ่อแม่บุญธรรม เครือญาติ ในครอบครัว (§144(1))

(3) ซื้อบริการทางเพศเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี (§145(1))

โดยให้เข้ารับการบำบัดรักษาตั้งแต่การกระทำความผิดครั้งแรก โดยกำหนดเป็นเงื่อนไขบังคับก่อนที่ศาลจะพิจารณาปล่อยตัว (prerequisite for release) ซึ่งผู้กระทำความผิดต้องได้รับโทษจำคุกมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 30 วัน และได้รับการตรวจสอบภาวะความผิดปกติทางจิตซึ่งดำเนินการโดย

⁹⁷ Offences against Sexual Self-determination § 145.1. Buying sex from minors

(1) Engaging in sexual intercourse or committing another act of sexual nature with a person of less than eighteen years of age for monetary payment or any other benefit, is punishable by up to three years' imprisonment.

(2) An act specified in subsection (1) of this section, if committed against a person of less than fourteen years of age, is punishable by up to five years' imprisonment.

(3) The act specified in subsections (1) and (2) of this section, if it was committed by a person who has previously committed a criminal offence provided for in this Division, is punishable by two to eight years' imprisonment.

(4) An act specified in subsection (1) or (2) of this section, if committed by a legal person, is punishable by a pecuniary punishment.

ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เพศวิทยาทางนิติวิทยาศาสตร์ (forensic sexology) หรือ นิติจิตวิทยา (forensic psychiatry) และผู้กระทำความผิดได้ให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร⁹⁸ (written consent) ว่าได้รับฟังผลกระทบทั้งหมดที่อาจเกิดขึ้นจากการบำบัดรักษาแล้ว

ยาที่ใช้ในการบำบัดรักษา ฮอร์โมนแบบ Hormonal Treatment⁹⁹ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- (1) serotonin reuptake inhibitors
- (2) synthetic steroidal analogs
- (3) gonadotropin

โดยดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของ The World Federation of Societies of Biological Psychiatry โดยจะใช้ระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 18 เดือน แต่ไม่ถึง 3 ปี หากการบำบัดรักษาสัมฤทธิ์ผล ศาลจะพิจารณาผลการบำบัดรักษาเป็นเงื่อนไขบังคับก่อนการพิจารณาให้ปล่อยตัว (prerequisite for release

การบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

- (1) การบำบัดรักษาแบบผู้ป่วยใน (in-patient treatment) เป็นการบำบัดรักษาภายในสถานบำบัด
- (2) การบำบัดรักษาแบบผู้ป่วยนอก (out-patient treatment) เป็นการบำบัดรักษาโดยใช้ยา

และนำระบบการควบคุมแบบอิเล็กทรอนิกส์ (electronic surveillance) มาบังคับใช้ และให้หมายรวมผู้กระทำความผิดในลักษณะนี้เป็นผู้กระทำความผิดที่มีความผิดปกติทางจิต (psychotropic substances) ซึ่งต้องอยู่ในการกำกับดูแลของพนักงานคุมประพฤติ และศาลมีอำนาจที่จะสั่งให้มีการตรวจสอบความผิดปกติทางจิตของผู้กระทำความผิดดังกล่าว

กรณีผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ผู้ควบคุมกำหนด ให้พนักงานคุมประพฤติ มีหนังสือแจ้งตักเตือน ไปยังผู้กระทำความผิดนั้น หรือให้ศาลมีคำสั่งกำหนดให้มีข้อปฏิบัติเพิ่มเติมในการตรวจสอบภาวะความผิดปกติทางจิต เพื่อควบคุมตัวผู้กระทำความผิดโดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ต่อไป หรือพิจารณาสั่งให้มีการจำคุกผู้กระทำความผิด นอกจากนี้ หากผู้กระทำความผิดขอยุติการเข้ารับการบำบัดรักษาก่อนสิ้นสุดกระบวนการบำบัดรักษา หรือแพทย์มีความเห็นให้ยุติการบำบัดรักษาอันเนื่องมาจากผลกระทบใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นในการบำบัด หรือด้วยเหตุผลอื่นทางการแพทย์ ศาลอาจพิจารณาสั่งให้จำคุกผู้กระทำความผิด

หากผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดขึ้นใหม่อันมีโทษจำคุกในระหว่างการเข้ารับการบำบัดรักษา ให้หน่วยงานซึ่งดำเนินการบำบัดรักษายุติการบำบัดและให้รวมโทษตามคำพิพากษาคั้ง

⁹⁸ Andra Slila, (2016). The Conditions and Practice of Implementing Complex Treatment of Sexual Offenders in Estonia. Treatment and Rehabilitation of Sexual Offenders. Ministry of Justice, Republic of Estonia. pp 8.

⁹⁹ Alo Jüriloo, Paraphilias and forensic psychiatry – to punish or to treat, Treatment and Rehabilitation of Sexual Offenders. Ministry of Justice, Republic of Estonia. pp 6.

ก่อนซึ่งไม่ได้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดมารวมเข้ากับโทษของการกระทำความผิดครั้งใหม่ โดยปรับใช้ตาม โดยอนุโลม

ตารางที่ 3.1 การเปรียบเทียบการใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมและบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ
ของแต่ละประเทศ

หัวข้อ	สหรัฐอเมริกา รัฐหลุยเซียน่า	สหรัฐอเมริกา รัฐอลาบามา	เกาหลีใต้	เอสโตเนีย
ปีที่เริ่มใช้ (ค.ศ.)	2012	2019	2013	2013
กฎหมายที่ใช้	Criminal Law (Revised Statutes section 14:43.6, 15:538)	Alabama's law, HB 379 และ Code of Alabama 1975	Act on Pharmacologic Treatment of Sex Offenders Sexual Impulses	Penal Code §69 การบำบัดรักษาทดแทนการจำคุก (Substitution of imprisonment by treatment) โดยทดแทนการจำคุกได้บางส่วน (partial substitution-§69(2))
ลักษณะความผิด	การข่มขืนกระทำชำเราในระดับที่ 1 คือผู้กระทำอายุ 65 ปี หรือมากกว่า 65 ปีขึ้นไป โดยกระทำต่อเหยื่อซึ่งไม่มีทางสู้ หรือกระทำการโดยใช้กำลังบังคับ หรือโดยมีอาวุธ หรือเหยื่ออายุน้อยกว่า 13 ปี, การข่มขืนกระทำชำเราในระดับที่ 2 คือ การข่มขืนโดยใช้กำลัง หรือกระทำต่อเหยื่อที่ไม่มีทางต่อสู้หรือได้รับสารเสพติดทำให้เกิดอาการมึนงง และไม่สามารถต่อสู้หรือป้องกัน	การกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศที่อายุมากกว่า 21 ปีขึ้นไป กระทำต่อเด็กอายุไม่เกิน 13 ปี (โดยเป็นความผิดที่กำหนดไว้ใน Section 15-20A-5, Code of Alabama 1975 ซึ่งมีทั้งหมด 39 ประเภท เช่น ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไป กระทำความผิดทางเพศกับเด็กอายุไม่เกิน 12 ปี โดยอาศัยความอ่อนแอด้านร่างกายหรือจิตใจของผู้นั้น, ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไป กระทำความผิดทางเพศกับเด็กอายุ	ใช้สำหรับผู้กระทำความผิดที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ หรือกระทำความผิดฐานข่มขืนที่มีอายุ 19 ขึ้นไป ซึ่งได้กระทำต่อผู้ที่มีอายุไม่เกิน 16 ปี	ผู้กระทำความผิดทางเพศซึ่งมีโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 2 ปี (§ 69(1)) เฉพาะกรณีผู้ซึ่งต้องรับการบำบัดรักษาเป็นการเฉพาะ (case of complex treatment - §69(2)) อันเนื่องมาจากภาวะที่ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ทางเพศได้ (sexual orientation disorder - §69(6)) โดยการกระทำความผิดที่อยู่ในขอบเขตได้แก่ ข่มขืนหรือเข้าร่วมการ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

หัวข้อ	สหรัฐอเมริกา รัฐหลุยเซียน่า	สหรัฐอเมริกา รัฐอลาบามา	เกาหลีใต้	เอสโตเนีย
ลักษณะความผิด	ตนเองได้, การร่วมประเวณีระหว่างพี่น้อง, การการทำความผิดทางเพศต่อเด็กอายุต่ำกว่า 13 ปี เป็นต้น	มากกว่า 12 ปี แต่ไม่เกิน 16 ปี โดยผู้กระทำความผิดต้องมีอายุมากกว่าผู้ถูกกระทำอย่างน้อย 2 ปี, การข่มขืนเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปี, การกระทำอนาจาร, การร่วมประเวณีระหว่างพี่น้อง, การค้ามนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศ, การบังคับให้บุคคลอื่นหรือเด็กอายุต่ำกว่า 16 ปี เป็นโสเภณี, การเป็นธุระจัดหาโสเภณีหรือหาผลกำไรจากการค้าประเวณีเด็กอายุไม่เกิน 18 ปี, การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อจุดประสงค์กิจการทางเพศที่ผิดกฎหมาย, การจัดหาหรือจัดจ้างเด็กอายุมากกว่า 10 ปี แต่ไม่เกิน 18 ปี เพื่อวัตถุประสงค์ในการค้าประเวณี เป็นต้น)		กระทำทางเพศแก่เด็กอายุน้อยกว่า 18 ปี (§143(1)) ข่มขืนหรือเข้าร่วมการกระทำทางเพศแก่บุพการี พ่อแม่บุญธรรม เครือญาติในครอบครัว (§144(1)) ซ้อบริการทางเพศเด็กอายุน้อยกว่า 18 ปี (§145(1))
กรณีที่ต้องใช้ กระทำผิดครั้งแรก/กระทำผิดซ้ำ	กระทำความผิดครั้งแรก	กระทำความผิดครั้งแรก	กระทำความผิดครั้งแรก	ให้ใช้การบำบัดรักษาตั้งแต่การกระทำความผิดครั้งแรก โดยกำหนดเป็นเงื่อนไขบังคับก่อนที่ศาลจะพิจารณา

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

หัวข้อ	สหรัฐอเมริกา รัฐหลุยเซียน่า	สหรัฐอเมริกา รัฐอลาบามา	เกาหลีใต้	เอสโตรเนีย
				ปล่อยตัว (prerequisite for release-(§ 69(3))
กระบวนการ	<p>1. ศาลสามารถตัดสินให้ผู้ที่กระทำความผิดเข้ารับการรักษาได้ตามที่ศาลเห็นสมควร (พิจารณาจากคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์ว่าผู้นั้นสามารถเข้ารับการรักษาโดยวิธีนี้ได้) ซึ่งคำพิพากษาของศาลที่เข้ารับการรักษา นั้น ไม่มีผลในการลดโทษประเภทอื่น โดยศาลจะต้องมีคำสั่งภายใน 6 วันนับจากวันที่ศาลมีคำพิพากษาลงโทษ หรือศาลอาจตัดสินให้ผู้กระทำความผิดเข้ารับการรักษาได้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดนั้นร้องขอ และศาลเห็นว่าผู้นั้นได้ทราบถึงวิธีการ ขั้นตอน และผลกระทบของการผ่าตัดเป็นอย่างดีแล้ว</p> <p>2. สำหรับการรักษายาจะใช้</p>	<p>1. ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้ที่กระทำความผิดทางเพศซึ่งกระทำต่อเด็กอายุต่ำกว่า 13 ปี ซึ่งเป็นผู้ได้รับการปล่อยตัวโดยต้องถูกคุมประพฤติตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้ใน Section 15-22-27.3, Code of Alabama 1975</p> <p>2. ต้องเข้ารับการรักษาโดยใช้ยาเพื่อควบคุมฮอร์โมน ก่อนที่กรมราชทัณฑ์จะปล่อยตัวไปอย่างน้อย 1 เดือน</p> <p>3. ต้องเข้ารับการรักษาอย่างต่อเนื่อง จนกว่าศาลจะมีคำสั่งให้ยกเลิกการรักษา โดยมีกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ดูแลในการรักษา</p> <p>4. ผู้เข้ารับการรักษาจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง เช่น ค่าตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์, ค่าใช้จ่ายสำหรับการ</p>	<p>1. พนักงานอัยการจะร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้รักษาพยาบาล หลังจากที่มีการวินิจฉัย หรือประเมินสุขภาพของผู้นั้น โดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว</p> <p>2. การร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้รักษาพยาบาลนั้น จะต้องดำเนินการหลังจากที่การพิจารณาคดีเสร็จสิ้นแล้ว</p> <p>3. กรณีที่เมื่อศาลได้สวนแล้ว เห็นว่าเป็นกรณีที่ต้องรักษาพยาบาล ศาลอาจขอให้พนักงานอัยการร้องขอการรักษาพยาบาลได้</p> <p>4. พนักงานอัยการไม่สามารถร้องขอให้มีการรักษาพยาบาลได้เมื่อเวลาผ่านไป 15 ปี นับแต่ที่ฟ้องร้องดำเนินคดี</p> <p>5. สำหรับกรณีที่จำเป็นอื่นๆ ในการวินิจฉัย หรือประเมินผล</p>	<p>(1) ผู้กระทำความผิดได้ให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร (written consent) ว่าได้รับฟังผลกระทบทั้งหมดที่อาจเกิดขึ้นจากการบำบัดรักษาแล้ว</p> <p>(2) ผู้กระทำความผิดต้องได้รับโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า 30 วัน</p> <p>(3) การตรวจสอบภาวะความผิดปกติทางจิตจะดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ forensic sexology หรือ forensic psychiatry</p> <p>(4) ยาที่ใช้ในการบำบัดรักษาแบบ Hormonal Treatment แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่ (1)serotonin reuptake inhibitors (2) synthetic steroidal analogs</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

หัวข้อ	สหรัฐอเมริกา รัฐหลุยเซียน่า	สหรัฐอเมริกา รัฐอลาบามา	เกาหลีใต้	เอสโตรเนีย
กระบวนการ	<p>medroxyprogesterone acetate หรือสารเคมีอื่นๆ ที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกัน</p> <p>3. ต้องมีการประเมินสุขภาพโดยผู้เชี่ยวชาญก่อนเข้ารับการรักษา</p> <p>4. ต้องได้รับการรักษาอย่างน้อย 1 สัปดาห์ ก่อนปล่อยตัว</p> <p>5. ศาลจะเป็นผู้ที่สั่งยกเลิกการรักษาเมื่อศาลเห็นสมควร</p> <p>6. ผู้เข้ารับการรักษาจะได้รับฟังรายละเอียด และขั้นตอนในการรักษา รวมถึงผลกระทบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น และต้องแสดงความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรในการที่จะเข้ารับการรักษา</p> <p>7. ผู้เข้ารับการรักษาจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการรักษาเอง</p> <p>8. กระทรวงสาธารณสุข และกรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานที่</p>	<p>บำบัดในโปรแกรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น</p> <p>5. แพทย์ผู้เชี่ยวชาญจะแจ้งถึงวิธีการ ขั้นตอน และผลกระทบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นเมื่อเข้ารับการรักษา</p> <p>6. ผู้ถูกคุมประพฤติที่ได้รับการรักษามีสิทธิที่จะบอกละทิ้งการรักษาได้ทุกเมื่อ โดยผู้นั้นจะต้องถูกควบคุมตัวโดยกรมราชทัณฑ์ตามระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในคำพิพากษาที่เหลือ</p>	<p>ด้านสุขภาพ ให้เป็นไปตามที่ประธานาธิบดีกำหนด</p>	<p>(3) gonadotropin โดยดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของ The World Federation of Societies of Biological Psychiatry</p> <p>(5) การบำบัดรักษาจะต้องใช้ระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 18 เดือน แต่ไม่ถึง 3 ปี (§69(5))</p> <p>(6) กรณีการบำบัดรักษาสัมฤทธิ์ผล ศาลจะพิจารณาผลการบำบัดรักษาเป็นเงื่อนไขบังคับก่อนการปล่อยตัว (prerequisite for release-(§ 69(3))-</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

หัวข้อ	สหรัฐอเมริกา รัฐหลุยเซียน่า	สหรัฐอเมริกา รัฐอลาบามา	เกาหลีใต้	เอสโตเนีย
กระบวนการ	รับผิดชอบในการดำเนินการ หมายเหตุ กรณีที่ผู้กระทำ ความผิดที่อาจได้รับการปล่อย ตัวโดยการคุมประพฤติ จะต้อง ได้รับการรักษาโดยใช้ medroxyprogesterone acetate เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 6 สัปดาห์ก่อนการปล่อยตัว			
การให้ความ ยินยอม	1. ผู้เข้ารับการรักษาต้องแสดง ความยินยอมเป็นลายลักษณ์ อักษร 2. ผู้กระทำความผิดทางเพศ สมัครใจในการเข้ารับการรักษา โดยการผ่าตัด	ผู้เข้ารับการรักษาจะต้องแสดง ความยินยอมในการเข้ารับการ รักษาเป็นลายลักษณ์อักษร	1. ศาลเป็นผู้ที่มีอำนาจสั่งว่า ผู้ใดสมควรที่จะได้รับการ รักษา 2. ผู้กระทำความผิดยินยอมที่จะ เข้ารับการรักษา	ผู้กระทำความผิดที่จะเข้ารับ การบำบัดรักษาจะต้องให้ ความยินยอมเป็นลายลักษณ์ อักษร (written consent) ว่าได้รับฟังการอธิบายถึง ผลกระทบทั้งหมดที่อาจ เกิดขึ้นจากการบำบัดรักษา แล้วเท่านั้น (§69(4))
ระยะเวลา	- สามารถรักษาได้ทั้งขณะอยู่ใน เรือนจำ และอยู่ระหว่างการคุม ประพฤติ - ศาลเป็นผู้กำหนดระยะเวลา ตามที่เห็นสมควร หรือตลอด ชีวิตของผู้กระทำความผิด	- เข้ารับการรักษาอย่างน้อย 1 เดือน ก่อนที่จะได้รับการปล่อยตัวโดย ถูกคุมประพฤติ - ไม่มีระยะเวลากำหนด แต่ผู้เข้า รับการรักษา สามารถบอกยกเลิก การรักษาได้ทุกเมื่อ หรือกรณีที่ผู้	ไม่เกิน 15 ปี	การบำบัดรักษาผู้กระทำความ ผิดแบ่งออกเป็น 2 ประเภท (1) การบำบัดรักษาแบบ ผู้ป่วยใน (in-patient treatment) เป็นการ

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

หัวข้อ	สหรัฐอเมริกา รัฐหลุยเซียน่า	สหรัฐอเมริกา รัฐอลาบามา	เกาหลีใต้	เอสโตเนีย
ระยะเวลา		นั้นสมัครใจเข้ารับการรักษา ซึ่ง การรักษานั้นจะยกเลิกได้เมื่อศาล เห็นสมควร		บำบัดรักษาภายในสถาน บำบัด (2) การบำบัดรักษาแบบ ผู้ป่วยนอก (out-patient treatment) เป็นการ บำบัดรักษาโดยใช้ยาและนำ ระบบการควบคุมแบบ อิเล็กทรอนิกส์ (electronic surveillance) มาบังคับใช้ และให้หมายรวมผู้กระทำ ความผิดในลักษณะนี้เป็น ผู้กระทำความผิดที่มีความ ผิดปกติทางจิต (psychotropic substances) ตาม §75 ซึ่งต้อง อยู่ในการกำกับดูแลของ พนักงานคุมประพฤติ และ ศาลมีอำนาจที่จะสั่งให้มีการ ตรวจสอบความผิดปกติทาง จิตของผู้กระทำความผิด ดังกล่าว เพียงเท่าที่จำเป็นตามที่รัฐซึ่ง ผู้กระทำความผิดจะพักอาศัย

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

หัวข้อ	สหรัฐอเมริกา รัฐหลุยเซียน่า	สหรัฐอเมริกา รัฐอลาบามา	เกาหลีใต้	เอสโตเนีย
ระยะเวลา				และจะต้องใช้การควบคุมตัวแบบอิเล็กทรอนิกส์ในพื้นที่นั้นได้กำหนดไว้ (§75(2)) - การบำบัดรักษาจะต้องใช้ระยะเวลาไม่ต่ำกว่า 18 เดือน แต่ไม่ถึง 3 ปี (§69(5))
บทลงโทษ	<p>- ถ้าผู้เข้ารับการรักษามีการรื้อถอนอย่างต่อเนือง หรือรักษาไม่ครบตามกำหนดเวลาที่กำหนดไว้ในโปรแกรม จะต้องระวางโทษจำคุกอย่างน้อย 3 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี โดยมีการใช้แรงงานหรือไม่ใช้แรงงาน โดยที่ไม่ได้รับการอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราว หรือคุมประพฤติ หรือ</p> <p>- ถ้าผู้เข้ารับการรักษาย้ายถิ่นฯ หรือการกรอื่นใดที่เป็น การต่อต้านการรักษา ถือว่าผู้นั้น ละเมิดอำนาจศาล</p>		<p>1. ผู้ใดที่ละเมิด/หลบหนี ไม่รายงานตัวต่อเจ้าหน้าที่คุมประพฤติ หรือ ไม่แจ้งถิ่นที่อยู่ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลง ไม่ตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ ต้องระวางโทษจำคุก+ใช้แรงงานไม่เกิน 7 ปี หรือปรับไม่เกิน 20 ล้านดอลลาร์</p> <p>2. ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของการรักษาตามที่กำหนดไว้ (ปฏิบัติตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่คุมประพฤติ, เข้ารับการทดสอบระดับฮอร์โมนฯ , เข้าโปรแกรมบำบัดพฤติกรรม) ต้องระวางโทษ จำคุก+ใช้</p>	<p>1. กรณีผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่ผู้ควบคุมกำหนด ให้พนักงานคุมประพฤติมีหนังสือแจ้งตักเตือนไปยังผู้กระทำความผิดนั้น หรือให้ศาลมีคำสั่งกำหนดให้มีข้อปฏิบัติเพิ่มเติมในการตรวจสอบภาวะความผิดปกติทางจิต เพื่อควบคุมตัวผู้กระทำความผิดโดยใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ต่อไป หรือพิจารณาสั่งให้มีการจำคุกผู้กระทำความผิด นอกจากนี้ หากผู้กระทำความผิดขอยุติการเข้ารับการ</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

หัวข้อ	สหรัฐอเมริกา รัฐหลุยเซียน่า	สหรัฐอเมริกา รัฐอลาบามา	เกาหลีใต้	เอสโตเนีย
บทลงโทษ			<p>แรงงานไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 10 ล้านดอลลาร์</p> <p>3. ฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.คุมประพฤติ มาตรา 32 (3) ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 10 ล้านดอลลาร์</p>	<p>บำบัดรักษาก่อนสิ้นสุดกระบวนการการบำบัดรักษาหรือแพทย์มีความเห็นให้ยุติการบำบัดรักษาอันเนื่องมาจากผลกระทบใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นในการบำบัด หรือด้วยเหตุผลอื่นทางการแพทย์ ศาลอาจพิจารณาสั่งให้จำคุกผู้กระทำความผิด §69(9)</p> <p>2. กรณีผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดขึ้นใหม่อันมีโทษจำคุกในระหว่างการเข้ารับการบำบัดรักษา ให้หน่วยงานซึ่งดำเนินการบำบัดรักษายุติการบำบัดและให้รวมโทษตามคำพิพากษาก่อนซึ่งไม่ได้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดมารวมเข้ากับโทษของการกระทำ ความผิดครั้งใหม่ โดยปรับใช้ตาม §65(2) โดยอนุโลม</p>

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

หัวข้อ	สหรัฐอเมริกา รัฐหลุยเซียน่า	สหรัฐอเมริกา รัฐอลาบามา	เกาหลีใต้	เอสโตเนีย
มาตรการอื่น	<p>มาตรการอื่นๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดให้ผู้กระทำความผิดซึ่งอยู่ในระหว่างการคุมประพฤติอยู่ห่างจากในโรงเรียนประถมและมัธยมศึกษา อย่างน้อย 1,000 ฟุต (เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสถานศึกษา หรือหัวหน้าสถานศึกษา แล้วแต่กรณี) หรือมิให้เกี่ยวข้องกับขนส่งนักเรียน หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนที่มีเด็กนักเรียนอายุต่ำกว่า 18 ปี - กำหนดให้ผู้กระทำความผิดซึ่งอยู่ในระหว่างการคุมประพฤติอยู่ห่างจากสระว่ายน้ำสาธารณะ, ศูนย์เยาวชน, สถานที่ที่รับดูแลเด็กเล็ก อย่างน้อย 1,000 ฟุต - กำหนดให้ผู้กระทำความผิดซึ่งอยู่ในระหว่างการคุมประพฤติต้องอาศัยอยู่ห่างจากโรงเรียนประถมและมัธยมศึกษา, สระว่ายน้ำสาธารณะ, ศูนย์เยาวชน, 		<p>มาตรการอื่นๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ที่กระทำความผิดทางเพศ เช่น การข่มขืน, การค้าประเวณี, การกระทำอนาจาร, เป็นรัฐะในการจัดหาโสเภณี เป็นต้น (Act on the Sex Protection of Youth) - การเปิดเผยรายชื่อผู้ที่กระทำความผิดทางเพศทางเว็บไซต์ (Act on the Protection of Children and Youth against Sex Offenses) - ห้ามมิให้ผู้กระทำความผิดทางเพศทำงานด้านการแพทย์ หรืออาจารย์สอนพิเศษเป็นเวลา 10 ปี นับแต่วันที่พ้นโทษ (Act on the Protection of Children and Youth against Sex Offenses) - การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการควบคุมความประพฤติ 	

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

หัวข้อ	สหรัฐอเมริกา รัฐหลุยเซียน่า	สหรัฐอเมริกา รัฐอลาบามา	เกาหลีใต้	เอสโตเนีย
มาตรการอื่น	สถานที่ที่รับดูแลเด็กเล็ก อย่างน้อย 1,000 ฟุต - ห้ามมิให้ผู้กระทำความผิดซึ่งอยู่ในระหว่างการคุมประพฤติติดต่อกับผู้เสียหาย หรือครอบครัวของผู้เสียหาย เว้นแต่ผู้เสียหายจะยินยอมให้ติดต่อ (ทางจดหมาย หรือการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร)		(electronic tracking device) (Act on Special Cases Concerning the Punishment)	
หมายเหตุอื่นๆ			ผู้กระทำความผิดเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการรักษา แต่ถ้าไม่มีรัฐจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้	

บทที่ 4

วิเคราะห์เปรียบเทียบการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมและบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอันเนื่องมาจากสอร์โมนผิดปกติในประเทศไทยและในต่างประเทศ

ในปัจจุบันได้มีการนำความรู้และวิทยาการทางการแพทย์แขนงต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมศาสตร์ของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอันเนื่องมาจากสอร์โมนผิดปกติ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดมีความเข้าใจถึงกลไกที่ผิดปกติของร่างกาย มีความตระหนักรู้ถึงความเสียหายจากการกระทำความผิด จนกระทั่งเกิดความสามารถในการยับยั้งจินตนาการทางเพศและสามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลได้ แต่วิธีการพัฒนาพฤติกรรมศาสตร์ดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชนและได้รับความยินยอมจากผู้กระทำความผิดด้วย

4.1 วิเคราะห์ปัญหาการพัฒนาพฤติกรรมศาสตร์ผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากสอร์โมนผิดปกติ

ในการบังคับโทษจำคุกแก่ผู้กระทำความผิดในคดีต่างๆ เป็นภารกิจที่สำคัญของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งอำนาจหน้าที่ในการบังคับโทษจำคุกได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 โดยนอกจากการบังคับโทษจำคุกแล้ว กรมราชทัณฑ์ยังมีหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ การแก้ไขฟื้นฟูและพัฒนาพฤติกรรมศาสตร์ของผู้กระทำความผิดเพื่อให้กลับตนเป็นพลเมืองดี โดยการให้การศึกษา การฝึกวิชาชีพ การพัฒนาจิตใจ กรมราชทัณฑ์จึงจัดให้มีโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังแต่ละคนอย่างเหมาะสมตามลักษณะสาเหตุ พฤติกรรมและประเภทของการกระทำผิด ซึ่งโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังประเภทต่างๆ กรมราชทัณฑ์ได้จัดทำขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ที่เคยกระทำความผิดสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นอันตรายต่อสังคม มีทัศนคติที่ดีจนกระทั่งสามารถกลับมาดำรงชีวิตภายนอกเรือนจำได้อย่างปกติ ส่วนประชาชนซึ่งอาศัยอยู่ร่วมกับผู้ที่เคยกระทำความผิด ก็เกิดความความไว้วางใจที่จะอยู่ร่วมในสังคมเดียวกันกับผู้ที่เคยกระทำความผิดมาก่อน

กรมราชทัณฑ์จึงได้ทำวิธีการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิด โดยการกำหนดไว้เป็นระเบียบกรมราชทัณฑ์เป็นการเฉพาะ คือ ระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการพัฒนาพฤติกรรมศาสตร์ผู้ต้องขัง โดยอาศัยความตามมาตรา 42 และระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยโดย

อาศัยความตามมาตรา 64 และมาตรา 65 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560¹⁰⁰ ซึ่งระเบียบทั้ง 2 ฉบับนี้ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องอย่างกว้าง ๆ เพื่อให้กองพัฒนาพฤตินิสัยดำเนินการจัดทำหลักสูตรหรือโปรแกรมการบำบัดรักษาและการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ซึ่งตั้งแต่ปีงบประมาณ 2560 ได้เปลี่ยนแปลงจำนวนชั่วโมงการอบรมหลักสูตรหรือโปรแกรมการบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดในทุกลักษณะคดี จากเดิม 120 ชั่วโมง เป็น 60 ชั่วโมง และผู้กระทำความผิดที่เข้าสู่การเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ต้องเข้าอบรม 30 - 100 ชั่วโมง แต่ทั้งสองหลักสูตรยังคงมีลักษณะการอบรมแบบกลุ่มเช่นเดิม

เป้าหมายสำคัญในการพัฒนาพฤตินิสัย คือ การที่ผู้กระทำความผิดกลับตนเป็นคนดีสามารถกลับไปใช้ชีวิตปกติ และเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม กรมราชทัณฑ์จึงได้กำหนดข้อปฏิบัติไว้ในระเบียบกรมราชทัณฑ์ว่าด้วยการพัฒนาพฤตินิสัย ซึ่งระเบียบดังกล่าวถูกใช้เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาพฤตินิสัยของผู้กระทำความผิด โดยสามารถแยกออกได้เป็น 2 ส่วน คือ การจำแนกผู้กระทำความผิด และ โปรแกรมการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

ก. การจำแนกผู้กระทำความผิด

การจำแนกผู้ต้องขัง เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญในการแก้ไขพฤตินิสัยของผู้ต้องขังเป็นอย่างมาก เพราะจะทำให้ทราบถึงปัจจัยในการกระทำความผิดหรือความต้องการของผู้กระทำความผิดแต่ละคนและเป็นประโยชน์ในการควบคุมตัวในระหว่างที่เข้ารับการบำบัด ซึ่งปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ได้นำเอาพฤติกรรมและลักษณะในการกระทำความผิดมาพิจารณาเพื่อจำแนกผู้กระทำความผิด ดังนี้

(1) กลุ่มผู้ต้องขังมีแนวโน้มไม่กระทำผิดซ้ำ หรือกลุ่มผู้กระทำความผิดที่ไม่จำเป็นต้องแก้ไข ได้แก่ ผู้ที่กระทำความผิดโดยพลั้งพลาด เป็นการกระทำความผิดครั้งแรก เมื่อพ้นโทษแล้วสามารถกลับไปอยู่ร่วมกับครอบครัวได้

(2) กลุ่มผู้ต้องขังที่พอแก้ไขได้ ได้แก่ ผู้ทำกระทำความผิดที่อาจกระทำผิดซ้ำ จึงต้องได้รับการปรับเปลี่ยนทัศนคติ โดยการใช้โปรแกรมแก้ไขสำหรับผู้กระทำความผิดในลักษณะต่าง ๆ

(3) กลุ่มผู้ต้องขังที่ยากต่อการแก้ไข ได้แก่ กลุ่มผู้ต้องขังที่กระทำผิดซ้ำ อาจเป็นเพราะได้ผลตอบแทนสูง หรือมีความผิดปกติทางจิต จึงจำเป็นต้องใช้โปรแกรมบำบัดที่เข้มงวดเป็นพิเศษ

¹⁰⁰ อ้างแล้ว เจริญธรรมที่ 32.

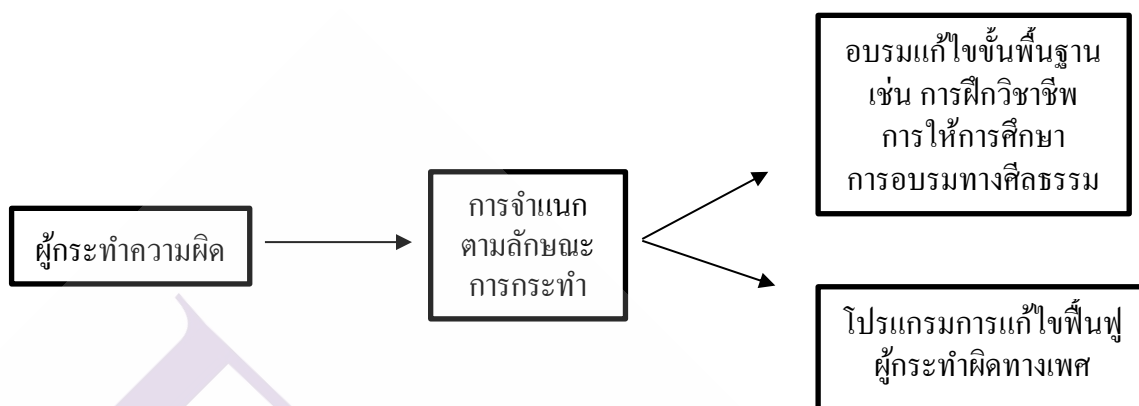
(4) ผู้ต้องขังกลุ่มพิเศษ ได้แก่ ผู้กระทำความผิดที่จะได้รับสวัสดิการเป็นพิเศษ มากกว่าการแก้ไขฟื้นฟู

เมื่อทำการจำแนกผู้ต้องขังออกเป็นกลุ่มตามลักษณะข้างต้นแล้ว ทางเรือนจำจะจัดให้ผู้กระทำความผิดเข้าสู่การแก้ไขฟื้นฟู โดยกำหนดโปรแกรมขั้นพื้นฐานสำหรับผู้กระทำความผิดทุกคน เรียกว่า “การแก้ไขผู้ต้องขังขั้นพื้นฐาน” ซึ่งเป็นการฝึกวิชาชีพ การให้การศึกษา การอบรมทางศีลธรรม ซึ่งเป็นการอบรมขั้นพื้นฐาน และ โปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูเป็นการเฉพาะแยกตามลักษณะพฤติกรรมหรือลักษณะความผิด เช่น โปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดทางเพศ โปรแกรมการปรับพฤติกรรมผู้กระทำความผิดที่ใช้ความรุนแรง โปรแกรมการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย เป็นต้น ดังนั้นผู้กระทำความผิดจะได้รับการอบรม 2 หลักสูตร คือ การอบรมแก้ไขขั้นพื้นฐานและโปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูเป็นการเฉพาะ โดยพิจารณาจากลักษณะการกระทำความผิดและพฤติกรรมอื่นๆ

ในการจำแนกกลุ่มผู้กระทำความผิดทางเพศ หากใช้เกณฑ์พิจารณาจากลักษณะการกระทำความผิด การสัมภาษณ์เชิงลึก และการประเมินสภาพจิต อาจเป็นวิธีการที่ไม่เพียงพอ เนื่องจากผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเพราะฮอร์โมนผิดปกติ มีกระบวนการทางความคิดที่ความซับซ้อนและต้องการการบำบัดรักษาที่แตกต่างจากผู้กระทำความผิดอื่นเนื่องมาจากสาเหตุอื่น ๆ ดังนั้น การจำแนกผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนโดยขาดการประเมินผลทางด้านฮอร์โมนและสุขภาพจิต จึงไม่อาจแยกผู้กระทำความผิดที่มีฮอร์โมนผิดปกติออกจากผู้กระทำความผิดทั่วไปได้¹⁰¹ หากนำผู้กระทำความผิดที่มีสาเหตุในการกระทำความผิดแตกต่างกันเข้ารวมการบำบัดรักษาในโปรแกรมเดียวกัน ทำให้ผลการแก้ไขพฤติกรรมไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากกิจกรรมหรือวิธีการที่ใช้บำบัดรักษาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศในแต่ละบุคคลย่อมมีความต้องการที่จะได้รับการบำบัดรักษาที่แตกต่างกัน สำหรับผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติ มีความจำเป็นที่จะต้องได้รับการวินิจฉัยสถานะทางจิตควบคู่กับการบำบัดรักษาโดยใช้ยาควบคุมฮอร์โมน ดังนั้น ในการจำแนกผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา จะต้องนำวิธีการวินิจฉัยและประเมินทางสถานะทางจิต รวมถึงการสอบตรวจระดับฮอร์โมนเข้ามาประกอบการจำแนกผู้กระทำความผิด เพื่อเป็นการตรวจสอบให้แน่ชัดว่าผู้กระทำความผิดคนใดมีระดับฮอร์โมนที่ผิดปกติจนเป็นสาเหตุในการกระทำความผิด เป็นการแยกกลุ่มผู้กระทำความผิดที่มีฮอร์โมนผิดปกติออกจากกลุ่มผู้กระทำความผิดทั่วไป การเข้ารับการประเมินดังกล่าวจะทำให้เรือนจำได้ทราบด้วยว่า ผู้กระทำความผิดที่มีฮอร์โมนผิดปกติมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดอีก

¹⁰¹ อ้างแล้ว เชนอรรถที่ 41.

มาน้อยเพียงใด และจะนำผลการประเมินดังกล่าวมาประกอบการพิจารณาเรื่องระยะเวลาในการบำบัดรักษาเป็นรายบุคคลด้วย

ภาพที่ 4.1 กระบวนการพัฒนาพฤติกรรมของผู้ต้องขังตามระเบียบกรมราชทัณฑ์

ข. การบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิด

สำหรับ โปรแกรมการแก้ไขผู้กระทำความผิดทางเพศนั้น กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดให้มีองค์ประกอบ ดังนี้

- 1) การสร้างแรงจูงใจและสร้างบรรทัดฐานของกลุ่ม
- 2) การทำความเข้าใจในการกระทำผิดของตน
- 3) การเรียนรู้ผลกระทบและความรู้สึของผู้เสียหาย
- 4) เพศศึกษา
- 5) การมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพศตรงข้าม
- 6) การจัดการกับอารมณ์เพศและการปรับพฤติกรรมต่อสิ่งเร้า
- 7) การฝึกทักษะทางสังคม
- 8) การควบคุมอารมณ์
- 9) การจัดการกับความเครียด
- 10) ทักษะการแก้ปัญหา
- 11) การป้องกันการกระทำผิดซ้ำ

โดยโปรแกรมการแก้ไขดังกล่าวใช้วิธีการดำเนินการแบบกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ซึ่งจะดำเนินการอบรมเป็นรุ่นๆ จำนวน 60 ชั่วโมง แบ่งเป็นการอบรมวิชาพื้นฐานจำนวน 30 ชั่วโมง และวิชา

บังคับตามลักษณะแห่งคดีจำนวน 30 ชั่วโมง รุนละประมาณ 30 - 50 คน หรืออาจมากกว่านั้น ตาม ศักยภาพของเรือนจำหรือทัณฑสถานนั้นๆ และใช้สำหรับผู้กระทำความผิดที่ถูกพิพากษาให้จำคุก ระยะสั้น หรือจำคุกไม่เกิน 3 ปี จะเห็นได้ว่า โปรแกรมการแก้ไขผู้กระทำความผิดดังกล่าว เป็นเพียงการ ปรับทัศนคติเพื่อให้สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลภายนอกได้เท่านั้น แต่สำหรับผู้ที่มีฮอร์โมนผิดปกติ แล้วนั้น ย่อมไม่อาจแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นอันตรายต่อสังคมได้เลย เป็นวิธีการแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่ เหมาะสมกับบุคคล จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มการบำบัดรักษาโดยใช้ยาควบคุมฮอร์โมนควบคู่กับ กิจกรรมการบำบัดทางจิตวิทยา โดยในการใช้ยาควบคุมฮอร์โมนนั้น แพทย์ผู้รักษาอาจพิจารณาให้ยาที่มี ฤทธิ์ในการยับยั้งหรือบรรเทาอาการข้างเคียง เพื่อให้ร่างกายของผู้กระทำความผิดได้รับผลร้ายจากการ ใช้ยาควบคุมฮอร์โมนน้อยที่สุด แต่เนื่องจากการใช้ยาควบคุมฮอร์โมนดังกล่าวจะออกฤทธิ์ในช่วงเวลา หนึ่งเท่านั้น และแพทย์ไม่อาจให้ผู้กระทำความผิดใช้ยาควบคุมฮอร์โมนได้ตลอดไป ดังนั้น จึงต้องนำ วิธีการบำบัดตามหลักจิตวิทยามาปรับใช้กับผู้กระทำความผิดที่มีฮอร์โมนผิดปกติด้วย เช่น กิจกรรมการ บำบัดกลุ่มร่วมกับบุคคลในครอบครัวหรือผู้ใกล้ชิด การเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ผู้กระทำความผิด นับถือ การพูดคุยกับจิตแพทย์เกี่ยวกับการดูแลตนเอง เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยสร้างแรงบันดาลใจ ทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความรู้สึกว่าตนมีคุณค่า และเป็นการสร้างสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจให้ผู้กระทำ ความผิดสามารถเข้ารับการบำบัดรักษาได้จนครบกระบวนการ ซึ่งระยะเวลาและกิจกรรมในการ บำบัดรักษาของแต่ละบุคคลจะพิจารณาจากผลการประเมินแนวโน้มที่กระทำความผิด จึงทำให้การ บำบัดรักษาตามมาตรการดังกล่าวมีลักษณะเฉพาะ เพื่อแก้ไขพฤติกรรมเป็นรายบุคคล

จะเห็นว่า การใช้หลักเกณฑ์การจำแนกผู้ต้องขังและ โปรแกรมการแก้ไขผู้กระทำความผิด ดังกล่าว ไม่มีขั้นตอนการประเมินสุขจิตตามหลักจิตวิทยา¹⁰²และประเมินระดับฮอร์โมน จึงทำให้ ผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติไม่ได้รับการบำบัดรักษาที่ตรงตามความ ผิดปกติของร่างกาย โปรแกรมการบำบัดรักษาที่ใช้ในปัจจุบันจึงยังไม่มีประสิทธิภาพและไม่เหมาะสม กับกลุ่มบุคคลดังกล่าว เมื่อผ่านการอบรมตามโปรแกรมดังกล่าวแล้ว ผู้กระทำความผิดกลุ่มนี้ ยังคงมี พฤติกรรมที่เป็นอันตรายต่อสังคมจนไม่อาจใช้ชีวิตได้อย่างปกติได้ ซึ่งขัดกับวัตถุประสงค์การแก้ไข ฟื้นฟูผู้กระทำความผิดของกรมราชทัณฑ์ที่ต้องการพัฒนาพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดเพื่อคืนคนดีสู่ สังคม

¹⁰² อ่างแล้ว เจริญธรรมที่ 37.

4.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายของประเทศไทยกับต่างประเทศ

การบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายสำหรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศในประเทศไทยนั้น ยังไม่ปรากฏข้อมูลว่ามีการนำมาตรการใดมาใช้บังคับ คงใช้วิธีบังคับโทษทางอาญาเท่านั้น ซึ่งศาลมักจะพิพากษาให้รับโทษจำคุก เพื่อเป็นการแยกและจำกัดเสรีภาพผู้กระทำความผิดออกจากสังคม แต่การจำคุกดังกล่าวเป็นเพียงการแยกผู้กระทำความผิดออกจากสังคมเป็นแต่เพียงชั่วคราวเท่านั้น เมื่อครบกำหนดพ้นโทษแล้วผู้กระทำความผิดเหล่านั้นก็ต้องกลับเข้าสู่สังคมเพื่อใช้ชีวิตต่อไป ในระหว่างที่รับโทษจำคุกแม้จะได้รับการอบรมเพื่อแก้ไขพฤติกรรมเสียแล้วก็ตาม แต่โปรแกรมการบำบัดรักษายังมีข้อบกพร่องอยู่ เนื่องจากขาดขั้นตอนบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากข้อโมฆะผิดกติกาให้เมื่อพ้นโทษแล้ว ผู้กระทำความผิดกลุ่มดังกล่าวยังคงไม่สามารถยับยั้งพฤติกรรมที่เป็นอันตรายต่อสังคมได้ และผู้ที่อยู่รอบข้างยังคงมีความหวาดกลัว ไม่ให้การยอมรับผู้กระทำความผิดจนไม่สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติ

จากการศึกษามาตรการบังคับทางกฎหมายและวิธีการดำเนินการอื่น ๆ ของต่างประเทศทำให้ทราบว่า การนอกจากการบังคับโทษทางอาญาแล้ว ยังมีการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายอื่น เช่น การบันทึกประวัติอาชญากรรมของผู้กระทำความผิดทางเพศเป็นการเฉพาะ การห้ามเข้าเขตที่กำหนด การจำกัดเสรีภาพบางส่วนด้วยการควบคุมแบบอิเล็กทรอนิกส์ (electronic surveillance) และ โปรแกรมการบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ เป็นต้น โดยการใช้มาตรการบังคับทางกฎหมายดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้กระทำความผิดสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับประชาชนทั่วไปได้อย่างปกติสุข และกระทบกระเทือนต่อสิทธิของผู้กระทำความผิดทางเพศให้น้อยที่สุด ซึ่งมักจะบังคับใช้มาตรการดังกล่าวควบคู่กับการบังคับโทษทางอาญา กล่าวคือ ผู้กระทำความผิดยังคงต้องรับโทษตามคำพิพากษาของศาล ซึ่งโดยมากเป็นการบังคับโทษจำคุก แต่ผู้กระทำความผิดแต่ละคนมีสาเหตุในการกระทำความผิดที่แตกต่างกัน จึงต้องนำมาตรการบังคับทางกฎหมายอื่น ๆ มาบังคับใช้เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและเป็นการเพิ่มวิธีที่เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละคน

4.2.1 ลักษณะความผิดที่กำหนดให้ใช้มาตรการบำบัดรักษาด้วยยาควบคุมฮอร์โมน

การใช้ยาควบคุมฮอร์โมนสำหรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ เป็นมาตรการบังคับทางกฎหมายที่หลายประเทศนำมาใช้ แต่เนื่องจากการบัญญัติความผิดเกี่ยวกับเพศที่แตกต่างกันการใช้มาตรการดังกล่าว จึงมีความแตกต่างกันไปด้วย โดยจะเห็นว่า

มลรัฐหลุยเซียน่า ประเทศสหรัฐอเมริกา¹⁰³ จะใช้ยาควบคุมฮอร์โมนกับผู้กระทำความผิด 4 ลักษณะความผิด คือ การข่มขืนกระทำชำเราที่ผู้กระทำอายุ 65 ปี หรือมากกว่า 65 ปีขึ้นไป โดยกระทำต่อเหยื่อซึ่งไม่มีทางสู้ หรือกระทำการโดยใช้กำลังบังคับ หรือโดยมีอาวุธ หรือเหยื่ออายุน้อยกว่า 13 ปี, การข่มขืนกระทำชำเราโดยใช้กำลัง หรือกระทำต่อเหยื่อที่ไม่มีทางต่อสู้หรือได้รับสารเสพติดทำให้เกิดอาการมึนงง และไม่สามารถต่อสู้หรือป้องกันตนเองได้, การร่วมประเวณีระหว่างพี่น้อง, การทำความผิดทางเพศต่อเด็กอายุต่ำกว่า 13 ปี เป็นต้น จะเห็นได้ว่า มลรัฐหลุยเซียน่ามีการจำกัดลักษณะความผิดที่จะใช้ยาควบคุมฮอร์โมน โดยเน้นที่การข่มขืนกระทำชำเราโดยใช้กำลังประทุษร้าย และคุ้มครองเด็กอายุต่ำกว่า 13 ปี ซึ่งน่าจะเป็นการแก้ไขพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดที่ป่วยเป็นโรคใจใคร่เด็กเป็นการเฉพาะ เนื่องจากผู้ป่วยโรคนี้อาจเกิดอารมณ์ทางเพศกับเด็กอายุ 13 ปี นอกจากนี้ ยังใช้กับกรณีการร่วมประเวณีระหว่างพี่น้องอีกด้วย ซึ่งตามกฎหมายไทยยังไม่มีฐานความผิดนี้โดยตรง เป็นเพียงความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเท่านั้น ส่วนพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. 2562 มุ่งเน้นไปที่ความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้บุพการีกับผู้สืบสันดาน ลักษณะการตรากฎหมายของมลรัฐหลุยเซียน่าจึงมีความละเอียดอ่อนกว่ากฎหมายของประเทศไทย

มลรัฐอลาบามา ประเทศสหรัฐอเมริกา¹⁰⁴ มุ่งเน้นที่อายุของผู้กระทำความผิด จะต้องมากกว่า 21 ปีขึ้นไป และผู้เสียหายต้องเป็นเด็กอายุไม่เกิน 13 ปี โดยเป็นความผิดที่กำหนดไว้ใน Section 15-20A-5, Code of Alabama 1975 ซึ่งมีทั้งหมด 39 ประเภท เช่น ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไปกระทำความผิดทางเพศกับเด็กอายุไม่เกิน 12 ปี โดยอาศัยความอ่อนแอด้านร่างกายหรือจิตใจของผู้นั้น, ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 16 ปี ขึ้นไปกระทำความผิดทางเพศกับเด็กอายุมากกว่า 12 ปี แต่ไม่เกิน 16 ปี โดยผู้กระทำความผิดมีอายุมากกว่าผู้ถูกกระทำอย่างน้อย 2 ปี, การข่มขืนกระทำชำเราเด็กอายุต่ำกว่า 12 ปี, การกระทำอนาจาร, การร่วมประเวณีระหว่างพี่น้อง, การค้ามนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศ, การบังคับให้บุคคล

¹⁰³ อ่างแล้ว เจริญธรรมที่ 44-48.

¹⁰⁴ อ่างแล้ว เจริญธรรมที่ 49-58.

อื่นหรือเด็กอายุต่ำกว่า 16 ปี เป็นโศเภณี, การเป็นธุระจัดหาโศเภณีหรือหาผลกำไรจากการค้าประเวณี เด็กอายุไม่เกิน 18 ปี, การเดินทางท่องเที่ยวเพื่อจุดประสงค์กิจการทางเพศที่ผิดกฎหมาย, การจัดหาหรือ จัดจ้างเด็กอายุมากกว่า 10 ปี แต่ไม่เกิน 18 ปีเพื่อวัตถุประสงค์ในการค้าประเวณี เป็นต้น นอกจากนี้การ มุ่งเน้นไปที่อายุของผู้เสียหายเพื่อต้องการแก้ไขพฤติกรรมของผู้กระทำความผิดที่มีอาการป่วยเป็นโรคใจใคร่เด็ก แล้ว ยังสามารถใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ รวมถึงการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อ จุดประสงค์ทางเพศ ซึ่งความผิดทั้งสองลักษณะแม้จะไม่มีลักษณะเป็นการข่มขืนกระทำชำเราโดยตรง แต่การค้ามนุษย์ที่เป็นการขายบริการทางเพศหรือการเที่ยวท่องเที่ยวเพื่อจุดประสงค์ทางเพศเป็นธุรกิจที่ เกิดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของผู้ที่ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ทางเพศได้ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ เกิดวงจรอาชญากรรมทางเพศ ซึ่งตามกฎหมายไทยมิได้มุ่งเน้นที่จะลงโทษผู้ที่มาใช้บริการทางเพศ ในทางปฏิบัติแล้วมักจะถูกลงโทษปรับเท่านั้น จึงไม่เกิดความเข็ดหลาบ แต่กลับมุ่งเน้นลงโทษผู้ที่เป็น ธุระจัดหาหรือผู้ที่ทำให้เกิดการร่วมประเวณีทั้งโทษจำคุกและโทษปรับ รวมถึงการถูกตรวจสอบ เส้นทางทางการเงินว่ามีการฟอกเงินหรือไม่ ซึ่งเป็นการปราบปรามวงจรการค้าประเวณีที่ไม่ครบถ้วน

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ได้กำหนดใน Act on Pharmacologic Treatment of Sex Offenders Sexual Impulses ให้ใช้สำหรับผู้กระทำความผิดที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ หรือกระทำ ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราที่มีอายุ 19 ขึ้นไป ซึ่งได้กระทำต่อผู้ที่ไม่เกิน 16 ปี เท่านั้น แม้ว่า ฐานความผิดเกี่ยวกับเพศจะกำหนดไว้หลายลักษณะ แต่การที่กำหนดให้ผู้กระทำความผิดฐานข่มขืน กระทำชำเราที่มีอายุตั้งแต่ 19 ปีขึ้นไปเท่านั้น ที่จะสามารถเข้ารับการบำบัดรักษาได้เป็นเพราะการใช้ ยาควบคุมฮอร์โมนมีผลข้างเคียงกับร่างกายค่อนข้างมาก หากเป็นผู้มีอายุน้อยกว่า 19 ปี ร่างกาย และ ระบบต่างๆ ภายในร่างกาย ยังเจริญเติบโตไม่เต็มที่ ดังนั้นอาจสร้างผลกระทบต่อร่างกายจนกลายเป็น การกระทบสิทธิในเนื้อตัวร่างกายของผู้กระทำความผิดมากขึ้น¹⁰⁵

ประเทศสาธารณรัฐเอสโตเนีย กรณีที่ผู้กระทำความผิดที่ต้องรับการบำบัดรักษาเป็นการเฉพาะ (case of complex treatment - §69(2)) อันเนื่องมาจากภาวะที่ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ทางเพศได้ (sexual orientation disorder - §69(6)) ได้แก่ ข่มขืนกระทำชำเราหรือเข้าร่วมการกระทำทางเพศแก่เด็ก อายุต่ำกว่า 18 ปี ข่มขืนกระทำชำเราหรือเข้าร่วมการกระทำทางเพศแก่บุพการี พ่อแม่บุญธรรม เครือญาติในครอบครัว หรือซื้อบริการทางเพศเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี ซึ่งมีโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 2 ปี ลักษณะคดีที่ถูกกำหนดให้ต้องรับการบำบัดรักษาด้วยยาควบคุมฮอร์โมนนั้น ล้วนเป็นการกระทำ

¹⁰⁵ อ่างแล้ว เจริญธรรมที่ 69.

ความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเป็นหลัก ถูกจำกัดเพียงความผิด 3 ฐาน ทั้งนี้ เนื่องจากการใช้ยาควบคุมฮอร์โมนมีผลข้างเคียงหลายประการ จนอาจเป็นการละเมิดสิทธิของผู้กระทำความผิด หากนำผู้กระทำผิดทางเพศในฐานความผิดอื่นมาเข้ารับการรักษา อาจเป็นมาตรการที่ไม่เหมาะสมกับความผิด จึงกำหนดให้ผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเท่านั้นที่ต้องเข้ารับการรักษาด้วยยาควบคุมฮอร์โมน สำหรับประเทศไทยยังไม่มีมาตรการอื่นนอกจากการบังคับโทษทางอาญาเท่านั้น¹⁰⁶

4.2.2 ขั้นตอนการใช้มาตรการการบำบัดรักษาด้วยยาควบคุมฮอร์โมน

ในการเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษานั้น นอกจากจะเป็นดุลยพินิจของศาลแล้ว ตัวผู้กระทำความผิดเองก็สามารถยื่นคำขอต่อศาลได้ ดังเช่น กระบวนการของมลรัฐหลุยเซียน่า มลรัฐอลาบามา และประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ซึ่งศาลจะได้รับผลการประเมินสุขภาพด้านจิตใจและร่างกาย โดยแพทย์จะให้ความเห็นว่าผู้กระทำความผิดเป็นผู้มีระดับฮอร์โมนผิดปกติจนทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น มีความต้องการทางเพศที่มากจนกลายเป็นพฤติกรรมในกลุ่มโรคกามวิปริต เป็นต้น แสดงให้เห็นว่ามีขั้นตอนในการเตรียมการเพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้รับการบำบัดรักษา โดยทำการค้นหาและเก็บข้อมูล พร้อมทั้งทำการประเมินผลทางจิตวิทยาก่อนที่จะยื่นต่อศาล หากพบว่าผู้กระทำความผิดสามารถแก้ไขพฤติกรรมได้ด้วยวิธีการบำบัดรักษาโดยใช้ยาควบคุมฮอร์โมน เมื่อสิ้นสุดกระบวนการทางศาลผู้กระทำความผิดจะสามารถเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่การบำบัดได้ทันที ในขณะที่ประเทศสาธารณรัฐเอสโตเนีย ไม่ได้มีการเตรียมข้อมูลของผู้กระทำความผิดไว้ก่อนที่ศาลจะพิพากษา ดังนั้น ศาลจะรับรู้เรื่องการบำบัดรักษาต่อเมื่อผู้กระทำความผิดที่อยู่ในระหว่างรับโทษจำคุกได้แสดงความประสงค์ขอเข้ารับการรักษา และจะต้องได้รับโทษจำคุกไปแล้วไม่น้อยกว่า 30 วัน จึงจะเริ่มขั้นตอนแรก คือ การประเมินสุขภาพจิต แต่เนื่องจากการบำบัดรักษาดังกล่าวอาจมีผลข้างเคียงต่อร่างกายของผู้กระทำความผิด จนกลายเป็นการละเมิดสิทธิได้ ดังนั้น ในทุกประเทศจึงต้องมีขั้นตอนการแสดงความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรในการเข้ารับการรักษา

การบำบัดรักษาด้วยยาควบคุมฮอร์โมนนั้น อาจกระทำได้ทั้งภายในและภายนอกเรือนจำ ดังเช่น มลรัฐหลุยเซียน่า มลรัฐอลาบามา และประเทศสาธารณรัฐเกาหลี เป็นการบำบัดภายในเรือนจำ ซึ่งผู้กระทำความผิดยังอยู่ในความดูแลของเรือนจำ จึงทำให้การบำบัดรักษาเป็นไปอย่างเคร่งครัด ส่วนประเทศสาธารณรัฐเอสโตเนียมีการบำบัดรักษาแบบภายในสถานบำบัด (in-patient treatment) และแบบผู้ป่วยนอก (out-patient treatment) โดยนำระบบการควบคุมแบบอิเล็กทรอนิกส์ (electronic

¹⁰⁶ อ่างแก้ว เจริญธรรมที่ 70-76.

surveillance) มาบังคับใช้ ซึ่งการวิธีการดังกล่าวจะทำให้ผู้กระทำความผิดรู้สึกผ่อนคลายมากกว่าการอยู่ภายในเรือนจำซึ่งเป็นผลดีต่อสุขภาพจิตที่ผู้กระทำความผิด เพราะเป็นการให้อิสระแก่ผู้กระทำความผิดค่อนข้างมาก แต่ผู้กระทำความผิดมีโอกาสที่จะกระทำความผิดและฝ่าฝืนข้อกำหนดการบำบัดได้ง่าย หากพนักงานคุมประพฤติพบว่ามี การฝ่าฝืนข้อกำหนดการบำบัดรักษา ผู้กระทำความผิดอาจถูกศาลสั่งให้เข้ารับโทษจำคุกดั้งเดิม หรือในระหว่างการบำบัดรักษาหากผู้กระทำความผิดที่อยู่ภายนอกเรือนจำ ได้กระทำความผิดซึ่งมีโทษจำคุก จะต้องยุติการบำบัดและกลับเข้ารับโทษต่อ ซึ่งหากจะพิจารณาเปรียบเทียบการบำบัดทั้ง 3 รูปแบบแล้ว การบำบัดรักษาภายในสถานบำบัดก่อนเป็นประโยชน์กับผู้กระทำความผิดมากที่สุด เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่ดีกว่าเรือนจำและอยู่ภายใต้การดูแลของแพทย์ เหมาะสำหรับการฟื้นฟูร่างกายและจิตใจ แต่ก็มีใช้การให้อิสระแก่ผู้กระทำความผิดมากเกินไป ดังเช่นการบำบัดรักษาแบบผู้ป่วยนอกที่ต้องอาศัยความมีวินัยของผู้กระทำความผิดแต่เพียงอย่างเดียวการบำบัดรักษาจึงจะเป็นผลที่น่าพอใจ

4.3 เหตุผล ความจำเป็น และแนวทางที่เหมาะสมในการใช้มาตรการทางกฎหมายเพื่อบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติ

จากมาตรการบังคับทางกฎหมายเพื่อบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดทางเพศอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติที่บังคับใช้ในประเทศต่าง ๆ เห็นว่า หากนำมาปรับใช้ในการบำบัดฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศในประเทศไทย น่าจะเกิดประโยชน์กับตัวผู้กระทำความผิดและผู้ใกล้ชิด ตลอดจนสังคมโดยรวม ส่วนการบังคับโทษแก่ผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศในประเทศไทย ปัจจุบันนี้มีเพียงการบังคับโทษทางอาญาเท่านั้น ซึ่งโทษจำคุกเป็นโทษที่ถูกบังคับใช้มากที่สุด โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้กระทำความผิดรู้สึกเจ็บปวด และได้รับการขัดเกลาเพื่อกำจัดพฤติกรรมที่เป็นอันตรายต่อสังคม ในขณะที่บางคนก็เป็นการแยกผู้กระทำความผิดออกจากสังคม เพื่อให้คนในสังคมรู้สึกปลอดภัย แต่ในทางปฏิบัติแล้ว ขณะที่ผู้กระทำความผิดรับโทษจำคุกอยู่นั้น กลับไม่ได้รับการบำบัดแก้ไขพฤติกรรมที่สมควรเหมาะสม เมื่อพ้นโทษแล้วจึงยังคงปรากฏพฤติกรรมที่เป็นอันตรายต่อสังคมดั้งเดิม ส่งผลให้สังคมและครอบครัวไม่ให้การยอมรับและไม่สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติ

การเพิ่มมาตรการทางกฎหมายสำหรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติจึงเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากผู้ที่มิฮอร์โมนเพศผิดปกติจะมีความรู้สึกต้องการทางเพศมากกว่าบุคคลทั่วไป นอกจากนี้ยังเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดโรคทางจิตเวชที่เรียกว่า “กามวิปริต” อีกด้วย ดังนั้นจึงเรียกได้ว่า ผู้ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติ เป็นเสมือนผู้ป่วยที่ต้องได้รับ

การบำบัดรักษาที่เหมาะสมกับอาการผิดปกติเป็นรายกรณีไป ทั้งนี้ ในการใช้โปรแกรมบำบัดรักษาผู้กระทำความผิด ในส่วนของการใช้ยาควบคุมฮอร์โมนนั้น ย่อมมีผลข้างเคียงต่อร่างกายของผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็นการละเมิดต่อสิทธิมนุษยชนและเป็นการลดทอนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ดังนั้น จึงต้องกำหนดฐานความผิดที่มีความร้ายแรงเพียงพอที่จะนำวิธีการใช้ยาควบคุมฮอร์โมนมาบังคับใช้ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของผู้กระทำความผิดมิให้ถูกละเมิดเกินสมควร¹⁰⁷ ดังนั้น ผู้เขียนเห็นว่า ผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 278 และมาตรา 279 ซึ่งเป็นกลุ่มความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราเป็นการกระทำความผิดที่สร้างความเสียหายให้แก่ผู้ถูกระทำอย่างร้ายแรง จึงเป็นฐานความผิดที่มีความเหมาะสมที่จะนำวิธีการบำบัดรักษาด้วยการใช้ยาควบคุมฮอร์โมนมาใช้ควบคู่กับการจำคุก

สำหรับประเทศไทยนั้น ยังไม่มีขั้นตอนการบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติเป็นการเฉพาะ จึงเป็นกรณีจำเป็นที่จะต้องตรากฎหมายเกี่ยวกับการบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและสถานการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้ ในการตรากฎหมายดังกล่าว มีความคุ้มค่าและไม่เป็นการสร้างภาระให้แก่ประชาชน ตามมาตรา 77 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2564 ประกอบมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 ซึ่งจากการศึกษาค้นคว้าแนวทางที่ต่างประเทศบังคับใช้ ทำให้ทราบว่าขั้นตอนที่มีความสำคัญขั้นตอนหนึ่งคือ การจำแนกผู้กระทำความผิดที่มีฮอร์โมนผิดปกติออกจากผู้กระทำความผิดทั่วไป ซึ่งต้องใช้วิธีการประเมินสุขภาพจิต การตรวจวัดระดับฮอร์โมน ประกอบกับข้อมูลการกระทำความผิด เพื่อให้แพทย์ทำความเข้าใจว่าผู้กระทำความผิดนั้นมีระดับฮอร์โมนที่ผิดปกติหรือเป็นผู้ที่มีความผิดปกติ เช่น กลุ่มกามวิปริตหรือไม่ และเมื่อเข้ารับการบำบัดรักษาด้วยยาควบคุมฮอร์โมนแล้วจะสามารถหายจากอาการผิดปกตินั้นได้หรือไม่ โดยความเห็นของแพทย์นั้นจะต้องนำมาประกอบในสำนวนคดีเพื่อให้ศาลพิจารณาและมีคำสั่งให้ผู้กระทำความผิดเข้ารับการบำบัดรักษาควบคู่กับการจำคุก ดังนั้น หากศาลใช้อำนาจตามมาตรา 39 แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับวิธีการเพื่อความปลอดภัยมาปรับใช้กับการพิจารณาคดีข่มขืนกระทำชำเรา โดยศาลอาจมีคำพากษาให้จำคุกควบคู่กับการเข้ารับการบำบัดรักษาตามวิธีการเพื่อความปลอดภัยได้

¹⁰⁷ อ่างแล้ว เจริญธรรมที่ 24.

เมื่อศาลได้มีคำพิพากษาให้จำคุกแล้ว ผู้กระทำความผิดจะถูกส่งตัวให้อยู่ภายใต้อำนาจของกรมราชทัณฑ์ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เรือนจำที่จะส่งตัวผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา เข้ารับการตรวจสภาพจิตและระดับฮอร์โมนเสียก่อน เพื่อให้แพทย์ได้ตรวจวินิจฉัยและให้ความเห็นว่าผู้นั้นเป็นบุคคลที่มีความผิดปกติและสามารถแก้ไขพฤติกรรมเสียโดยใช้วิธีการบำบัดรักษาดังกล่าวได้ หากเป็นผู้กระทำความผิดอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติและมีความประสงค์ที่จะเข้ารับการบำบัด ทางเรือนจำจะต้องจัดให้ผู้กระทำความผิด ได้รับการบำบัดรักษาแยกจากการอบรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเสียทั่วไป ซึ่งรัฐจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการบำบัดรักษา และผู้กระทำความผิดต้องรับทราบผลกระทบจากการบำบัดรักษา โดยให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อผู้กระทำความผิดถูกบังคับโทษจำคุกไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของโทษจำคุกทั้งหมดที่จะต้องได้รับ เพราะถึงแม้ว่าจะเป็นผู้กระทำความผิดเนื่องจากฮอร์โมนผิดปกติ แต่ก็ยังคงเป็นผู้กระทำความผิดตามกฎหมายซึ่งต้องรับโทษอาญาตามคำพิพากษา หากผู้กระทำความผิดเข้ารับการบำบัดจนเสร็จสิ้นกระบวนการบำบัดรักษา ก็จะได้รับผลการลดโทษ เพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้กระทำความผิดเข้ายินยอมเข้าร่วมการบำบัดรักษา

เมื่อเริ่มการบำบัดรักษาหากผู้กระทำความผิดถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มนักโทษชั้นเยี่ยมลงมาจนถึงนักโทษชั้นดี จะได้รับการบำบัดรักษาภายนอกเรือนจำ ซึ่งจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของเจ้าพนักงานคุมประพฤติ ซึ่งต้องใช้กำไลอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring: EM) ตลอดเวลาที่อยู่ภายนอกเรือนจำ และต้องรายงานตัวพร้อมทั้งเอกสารเกี่ยวกับการบำบัดรักษา เช่น รายงานการเข้าพบแพทย์ การรับยาต่างๆ แสดงแก่เจ้าพนักงานคุมประพฤติตามระยะที่กำหนด การที่ให้นักโทษชั้นเยี่ยมลงมาจนถึงนักโทษชั้นดี เข้ารับการบำบัดรักษาภายนอกเรือนจำได้ เนื่องจากด้วยนักโทษกลุ่มดังกล่าวมักจะเป็นผู้กระทำความผิดโดยพลั้งพลาด ไม่ใช่อาชญากรโดยสันดาน เป็นผู้มีความประพฤติดี จึงเหมาะสมที่จะได้รับการบำบัดรักษาภายนอกเรือนจำ แต่ทั้งนี้ หากเจ้าพนักงานคุมประพฤติพบว่าผู้กระทำความผิดทำการฝ่าฝืนเงื่อนไขใดๆ สามารถรายงานต่อกรมราชทัณฑ์เพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดกลับเข้ารับการจำคุก โดยนับโทษต่อจากวันที่เข้าสู่การบำบัดรักษาภายนอกเรือนจำ ส่วนผู้กระทำความผิดที่เป็นนักโทษชั้นกลางลงมาจนถึงนักโทษชั้นเลวมาก เนื่องจากเป็นผู้มีความประพฤติที่ค่อนข้างต่อต้านสังคม จึงยังคงต้องอยู่ในเรือนจำเพื่อให้เรือนจำเป็นผู้ดูแลการบำบัดรักษา โดยแพทย์ผู้ดูแลจะเป็นฝ่ายเข้าไปให้ยาภายในเรือนจำนั้น ๆ หรือให้เรือนจำควบคุมตัวผู้กระทำความผิดออกมาภายนอกเพื่อพบแพทย์และรับยา ซึ่งผู้กระทำความผิดที่เข้ารับการบำบัดรักษาทั้ง 2 กลุ่มนั้น จะได้รับยาควบคุมฮอร์โมน ยาป้องกันและบรรเทาอาการที่เป็นผลข้างเคียง รวมถึงการประเมินผลจากจิตแพทย์ โดยแบ่งมีระยะเวลาการบำบัด

เป็น 3 กลุ่ม¹⁰⁸ คือ กลุ่มที่มีความเสี่ยงสูง จะใช้เวลาบำบัดอย่างน้อย 300 ชั่วโมง กลุ่มที่มีความเสี่ยงระดับปานกลางจะใช้เวลา 100 ถึง 200 ชั่วโมง ส่วนผู้กระทำผิดที่มีระดับความเสี่ยงต่ำ ไม่ต้องการการรักษา เฉพาะทางสามารถเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาพฤติกรรมดีร่วมกับผู้กระทำความผิดทั่วไปได้

ในส่วนของ การบำบัดรักษาสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

1) การรักษาทางเภสัชวิทยา เช่น การใช้ยาควบคุมฮอร์โมน¹⁰⁹ และยาอื่น ๆ เพื่อทุเลาอาการข้างเคียง ซึ่งจะต้องอยู่ในความดูแลของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ

2) การรักษาทางจิตเวช เช่น การให้คำปรึกษา และกิจกรรมกลุ่มบำบัดต่าง ๆ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดเข้าใจถึงอาการป่วยและสามารถหลีกเลี่ยงสิ่งเร้าที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมที่เป็นอันตรายได้

โดยในระหว่างการบำบัดรักษา หากผู้กระทำความผิดไม่มีความประสงค์ที่จะบำบัดรักษาต่อไป สามารถแจ้งต่อแพทย์ผู้ทำการรักษาได้ หรือหากพบว่าผู้กระทำความผิดกระทำผิดเงื่อนไข ให้การบำบัดรักษาสิ้นสุดลง หากผู้กระทำความผิดเข้ารับการบำบัดภายนอกเรือนจำ จะถูกนำตัวกลับเข้าเรือนจำเพื่อรับโทษต่อและจะไม่สามารถนำการเข้ารับการบำบัดรักษามาพิจารณาเพื่อขอลดโทษได้

¹⁰⁸ อ่างแก้ว. เจริญธรรมที่ 59.

¹⁰⁹ อ่างแก้ว. เจริญธรรมที่ 53.

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากการศึกษาค้นคว้าข้างต้น ทำให้ทราบว่าอาชญากรรมทางเพศยังคงเป็นปัญหาที่สร้างความหวาดกลัวให้กับประชาชน โดยคิดความผิดเกี่ยวกับเพศยังเกิดขึ้นในสังคมไทยอย่างต่อเนื่อง ทั้งที่มีการแจ้งความร้องทุกข์และที่ไม่มีการแจ้งความร้องทุกข์ สถิติการแจ้งความในคดีดังกล่าวแม้จะยังมีจำนวนไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับอาชญากรรมประเภทอื่น แต่ในแต่ละปีมักจะเกิดคดีที่มีความรุนแรง หรือมีลักษณะที่ส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของประชาชน จึงเกิดข้อเรียกร้องให้ดำเนินการลงโทษผู้กระทำความผิดขั้นสูงสุด เช่น การประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต ถึงแม้ว่าจะเป็นการแยกผู้กระทำความผิดออกจากสังคมได้อย่างถาวร แต่หากพิจารณาถึงสาเหตุในการกระทำความผิดแล้ว อาจพบว่าผู้กระทำความผิดบางส่วนมีระดับฮอร์โมนเพศที่สูงผิดปกติจนทำให้เกิดอาการจิตทางที่เรียกว่า “กามวิปริต” และไม่สามารถควบคุมความต้องการทางเพศของตนเองได้เสมือนว่าเป็นผู้ป่วยที่ควรได้รับการบำบัดรักษา ดังนั้น หากลงโทษผู้กระทำความผิดด้วยโทษขั้นสูงสุด ก็จะเป็นการลงโทษที่ไม่ได้สัดส่วนกับความผิด ไม่เหมาะสมกับการกระทำความผิด ในทางตรงกันข้าม หากพิจารณาได้ว่าเป็นผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติแล้วได้รับการลงโทษสถานเบา เช่น การจำคุกระยะสั้น เมื่อพ้นโทษแล้วก็ยังอาจมีพฤติกรรมทางเพศที่เป็นอันตรายต่อสังคมอยู่ เพราะยังไม่ได้รับการแก้ไขพฤติกรรมที่ต้นเหตุ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำมาตรการทางกฎหมายอื่น ๆ มาบังคับใช้ควบคู่กับการจำคุก เพื่อแยกตัวผู้กระทำความผิดที่มีฮอร์โมนผิดปกติออกจากผู้กระทำความผิดทั่วไป เพื่อเข้ารับการบำบัดรักษาจนกระทั่งสามารถยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ และสามารถกลับมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติ โดยได้รับการยอมรับจากสังคมรอบข้าง

ในบางประเทศมีการใช้มาตรการทางกฎหมายสำหรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติหลายหลายวิธี แต่มาตรการที่สามารถแก้ไขพฤติกรรมนี้ได้และเป็นการแก้ไขที่ต้นเหตุ คือ การบำบัดรักษาด้วยวิธีการทางจิตเวชและการใช้ยาควบคุมฮอร์โมน ซึ่งแต่ละประเทศใช้ยาควบคุมฮอร์โมนที่ต่างกัน เช่น Medroxyprogesterone acetate (MPA), Serotonin reuptake inhibitors, Synthetic steroidal analogs เป็นต้น กลุ่มตัวยาดังกล่าว จะออกฤทธิ์ยับยั้งการสร้างฮอร์โมนกลุ่มแอนโดรเจน ซึ่งเป็นฮอร์โมนเพศชายทำให้เกิดความต้องการทางเพศ แต่กลุ่มตัวยานี้จะทำให้เกิดผลข้างเคียงอื่น ๆ ทั้งกับร่างกายและสภาพจิตใจ แต่การใช้ยาเพียงอย่างเดียวยังไม่เพียงพอ เนื่องจากยาควบคุมฮอร์โมนมีระยะเวลาในการออกฤทธิ์ที่จำกัด และแพทย์ไม่สามารถให้ยาตลอดได้ ดังนั้น ในการบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติจึงต้องกระทำในลักษณะโปรแกรมการบำบัดรักษา ที่ต้องนำวิธีการรักษาทางจิตวิทยามาร่วมบำบัดควบคู่กัน โดยกำหนดระยะเวลาในการบำบัดจะแตกต่างกันไปตามความเสี่ยงที่จะกระทำความผิด นอกจากนี้ ด้วยเหตุที่ว่า โปรแกรมการบำบัดรักษาดังกล่าว มีลักษณะเป็นการละเมิดสิทธิของผู้กระทำความผิด ดังนั้น ก่อนเริ่มกระบวนการบำบัดรักษาจะต้องได้รับการพิจารณาจากศาลว่าเป็นผู้ที่มีความจำเป็นต้องได้รับได้บำบัดรักษา และผู้กระทำความผิดจะต้องให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อเป็นการแสดงความสมัครใจ

ในส่วนของการดำเนินการในประเทศที่มีมาตรการบำบัดรักษา เช่น มลรัฐหลุยเซียน่า มลรัฐอิลลินอยส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศสาธารณรัฐเกาหลี มีขั้นตอนการเตรียมข้อมูลของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศตั้งแต่ในขั้นก่อนการพิจารณาของศาล ข้อมูลดังกล่าวจะประกอบด้วยประวัติลักษณะการกระทำความผิด รายงานการประเมินผลของแพทย์ที่เกี่ยวกับความเหมาะสมในการเข้ารับการบำบัดรักษา เมื่อศาลมีคำพากษาจำคุกแล้ว ศาลจะใช้ดุลยพินิจให้ผู้กระทำความผิดเข้ารับการบำบัดรักษาก็ได้ แต่จะต้องกำหนดได้ให้รับโทษจำคุกเป็นระยะหนึ่งเสียก่อน จึงจะสามารถเข้ารับการบำบัดรักษาได้ เมื่อเข้าสู่การบำบัดรักษาแล้ว หากผู้กระทำความผิดทำการฝ่าฝืนเงื่อนไข เช่น ในประเทศสาธารณรัฐเอสโตเนีย มีการบำบัดภายในสถานบำบัดและภายนอกสถานบำบัด โดยผู้กระทำความผิดที่อยู่ภายนอกเรือนจำจะต้องถูกควบคุมโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (electronic surveillance) ภายใต้งู้นไข่ว่า ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดขึ้นใหม่ อันมีโทษจำคุกในระหว่างการเข้ารับการ

บำบัดรักษา ให้ยุติการบำบัดและรวมโทษตามคำพิพากษาครั้งก่อนซึ่งยังไม่ได้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดมารวมเข้ากับโทษของการกระทำความผิดครั้งใหม่ เป็นต้น นอกจากนี้ ศาลหรือผู้กระทำความผิดสามารถขอให้ยุติการบำบัดรักษาเองก็ได้

ในส่วนของประเทศไทย ผู้เขียนเห็นว่า การแก้ไขพหุคดีนิสัยของผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติด้วยการใช้ยาควบคุมฮอร์โมนและวิธีการทางจิตวิทยานั้น มีลักษณะเป็นการป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดอันเป็นวิธีการเพื่อความปลอดภัย ซึ่งศาลสามารถพิพากษาให้จำเลยรับโทษจำคุกควบคู่กับการเข้ารับการบำบัดรักษาตามมาตรการดังกล่าวได้ ซึ่งผู้กระทำความผิดจะต้องรับโทษจำคุกไปแล้วไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของโทษทั้งหมด ทั้งนี้ สามารถพิจารณาให้ผู้กระทำความผิดออกไปรับการบำบัดภายนอกเรือนจำได้ เช่น หากผู้กระทำความผิดเป็นนักโทษที่จะได้รับการพักโทษตามระเบียบของกรมราชทัณฑ์ก็สามารถออกไปรับบำบัดรักษาภายนอกเรือนจำ โดยอยู่ภายใต้การควบคุมของพนักงานคุมประพฤติและใส่กำไลข้อเท้าอิเล็กทรอนิกส์ ถ้าหากพบว่ากระทำผิดเงื่อนไข ให้พนักงานคุมประพฤตรายงานไปยังกรมราชทัณฑ์ เพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดกลับเข้ารับโทษที่เหลือภายในเรือนจำ ส่วนผู้กระทำความผิดที่เข้ารับการบำบัดรักษาจนเสร็จสิ้นกระบวนการแล้ว ย่อมมีสิทธิได้รับการพิจารณาลดโทษจำคุก เนื่องจากได้รับการแก้ไขพหุคดีนิสัยแล้ว การจำคุกจึงไม่จำเป็นต่อผู้กระทำความผิดอีกต่อไป และยังเป็นสิ่งจูงใจให้ผู้กระทำความผิดคนอื่นๆ เข้ารับการบำบัดรักษาอีกด้วย

การบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศเนื่องจากฮอร์โมนผิดปกติด้วยการใช้โปรแกรมการบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดทางเพศนั้น แม้จะสร้างผลกระทบต่อร่างกาย แต่หากพิจารณาบนพื้นฐานที่ว่าผู้กระทำความผิดเป็นผู้ป่วย การได้รับการบำบัดรักษาจะทำให้ผู้กระทำความผิดเข้าใจถึงความเจ็บปวดของผู้เสียหาย เข้าใจถึงความผิดปกติกในร่างกายของตน รู้จักวิธีการป้องกันตัวเองให้พ้นจากสิ่งเร้าที่จะทำให้อาการกำเริบ และสามารถควบคุมอารมณ์ทางเพศได้จนไม่ปรากฏพหุคดีนิสัยที่ไม่พึงประสงค์อีก ซึ่งจะทำให้เป็นที่ยอมรับของสังคมและครอบครัว ถือได้ว่าเป็นการตัดวงจรการกระทำความผิดของผู้มีฮอร์โมนผิดปกติ

5.2 ข้อเสนอแนะ

ตามที่ได้นำเสนอรายละเอียดมาแล้วนั้น ขอเสนอให้มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการบำบัดรักษาเพื่อแก้ไขพฤติกรรมนิสัยผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติ โดยแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 39 โดยเห็นควรให้มีการเพิ่มบทบัญญัติดังนี้
มาตรา 39 วิธีการเพื่อความปลอดภัย มีดังนี้

(1) กักกัน

(2) ห้ามเข้าเขตกำหนด

(3) เรียกประกันทัณฑ์บน

(4) คุ่มตัวไว้ในสถานพยาบาล

(5) ห้ามการประกอบอาชีพบางอย่าง

(6) มาตรการการบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติ

2) แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ในหมวดที่ 4 ส่วนที่ 2 ว่าด้วย การจำแนกและการพัฒนาพฤติกรรมนิสัยของผู้ต้องขัง โดยเห็นควรให้มีการเพิ่มบทบัญญัติให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 39 (6) ดังนี้

มาตรา 42/1 ให้มีคณะอนุกรรมการกำกับการควบคุมและบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดทางเพศอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติ (คคพ.) ประกอบด้วย

(1) ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นประธาน

(2) รองปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธาน

(3) กรรมการจำนวนแปดคน ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ผู้แทนกรมคุมประพฤติ ผู้แทนแพทยสภา

(4) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหกคน ซึ่งปลัดกระทรวงแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ด้านนิติศาสตร์ ด้านทัณฑวิทยา ด้านอาชญาวิทยา ด้านแพทยศาสตร์ ด้านจิตวิทยา ด้านสิทธิมนุษยชน

(5) ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา 42/2 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแนวทาง เสนอแนะ หรือปรับปรุงในการวางมาตรฐานแผนการบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดทางเพศอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการราชทัณฑ์ และจัดทำรายงานผลการบำบัดฟื้นฟูเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมทุกๆ หกเดือน

3) ควรออกเป็นระเบียบกระทรวงยุติธรรมเพื่อกำหนดขั้นตอนการบำบัดรักษาผู้กระทำความผิด โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 42/2 ข้างต้น ซึ่งจะต้องกำหนดให้มีรายละเอียด ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้ที่จะเข้ารับการบำบัดรักษา

1.1 ผู้เข้ารับการบำบัดรักษาต้องเป็นผู้ต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดในฐานะความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามมาตรา 276 มาตรา 277 มาตรา 278 มาตรา 279 และถูกพิพากษาให้รับโทษจำคุกและใช้วิธีการเพื่อความปลอดภัยตามมาตรา 39 (6)

1.2 ผู้กระทำความผิดทางเพศที่จะเข้ารับการบำบัดรักษาต้องมีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป

1.3 ก่อนเข้ารับการบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดจะต้องเข้ารับการประเมินทางจิตวิทยา เพื่อให้แพทย์ยืนยันว่าผู้นั้นสามารถเข้ารับการแก้ไขพฤติกรรมนิสัยด้วยวิธีการใช้ยาควบคุมฮอร์โมนและวิธีการทางจิตวิทยาได้ และแพทย์ได้แจ้งข้อมูลการรักษาและสิทธิที่จะได้ทราบถึงความคืบหน้าตลอดการบำบัดรักษา

2. ขั้นตอนการพิจารณาคณะ

ผู้กระทำความผิดทางเพศจะต้องเข้ารับโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของโทษจำคุกทั้งหมดที่จะต้องได้รับ และจะต้องได้รับการประเมินสุขภาพทางร่างกายและสุขภาพจิตอีกครั้ง ซึ่งคณะผู้ประเมินจะต้องประกอบด้วยแพทย์จำนวน 1 คนและจิตแพทย์จำนวน 2 คน เพื่อประเมินสุขภาพและสภาวะทางจิตใจที่เหมาะสม กล่าวคือ ผู้กระทำความผิดทางเพศผู้นั้นมีสุขภาพทางร่างกายที่แข็งแรงแต่มีความผิดปกติทางฮอร์โมนจนทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ หากผู้กระทำความผิดทางเพศคนใดไม่ผ่านการประเมินก็จะต้องรับโทษจนครบตามจำนวน ส่วนผู้กระทำความผิดทางเพศที่ผ่านการประเมินแล้วจะต้องให้ความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อเข้าเพื่อการบำบัดรักษา

3. ขั้นตอนการบำบัดรักษา

ในการบำบัดรักษาจะแบ่งผู้กระทำความผิดทางเพศเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้กระทำความผิดทางเพศที่เป็นนักโทษชั้นเยี่ยมลงมาถึงนักโทษชั้นดี จะได้รับพิจารณาให้ได้รับการบำบัดรักษาภายนอกเรือนจำ ซึ่งผู้กระทำความผิดจะอยู่ภายใต้การควบคุม

ของพนักงานคุมประพุดติและจะต้องใส่กำไลอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring: EM) ตลอดเวลาที่อยู่ภายนอกเรือนจำ นอกจากนี้ จะต้องรายงานตัวต่อแพทย์ผู้ดูแลเพื่อรับยาควบคุมฮอร์โมนหรือการบำบัดโดยวิธีอื่นๆ โดยเคร่งครัด และรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพุดติตามกำหนดนัดด้วย

กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ผู้กระทำความผิดทางเพศที่เป็นนักโทษชั้นกลางลงมาจนถึงนักโทษชั้นเลวมาก จะเป็นการบำบัดรักษาภายในเรือนจำโดยแพทย์ผู้ดูแลและเป็นฝ่ายเข้าไปให้ยาภายในเรือนจำ หรือเรือนจำจะต้องส่งตัวผู้กระทำความผิดออกมารับยาหรือการบำบัดภายนอก แล้วแต่สภาพเรือนจำ

โดยทั้ง 2 กลุ่มจะได้รับยาควบคุมฮอร์โมนเพศและยาอื่นๆ ตามขนาดและตามความจำเป็นของแต่ละบุคคล เพื่อควบคุมฮอร์โมนให้อยู่ในระดับปกติ โดยใช้ระยะเวลาในการบำบัด ดังนี้

- 1) กลุ่มที่มีความเสี่ยงที่จะกระทำความผิดสูง ใช้เวลาบำบัด 300 ชั่วโมงขึ้นไป
- 2) กลุ่มที่มีความเสี่ยงที่จะกระทำความผิดระดับปานกลางจะใช้เวลา 100 ถึง 200 ชั่วโมง
- 3) ผู้กระทำความผิดที่มีระดับความเสี่ยงต่ำ ให้เข้ารับการพัฒนาพฤตินิสัยทั่วไป

และสำหรับผู้กระทำความผิดทางเพศในกลุ่มที่ 1 นั้นหากพบว่าผิดนัดรายงานตัวต่อแพทย์หรือเจ้าหน้าที่คุมประพุดติ หรือประพุดติผิดเงื่อนไขอื่น ๆ ของกรมราชทัณฑ์ จะต้องถูกควบคุมตัวกลับสู่เรือนจำทันที แต่ยังคงสามารถรับการบำบัดรักษาต่อภายในเรือนจำได้

คณะแพทย์ผู้ดูแลจะได้รับผลการประเมินคุณลักษณะและประวัติการรักษาพยาบาลอื่น ๆ จากเรือนจำต้นสังกัด โดยแพทย์จะต้องทำการวิเคราะห์ว่าผู้กระทำความผิดทางเพศผู้นั้น มีความจำเป็นจะต้องใช้ยาควบคุมฮอร์โมนประเภทใด และกำหนดกิจกรรมเพื่อเป็นการบำบัดทางจิต ตามระยะเวลาการบำบัดในข้างต้น เมื่อสิ้นสุดการบำบัดแล้ว ให้แพทย์ผู้ดูแลส่งตัวผู้กระทำความผิดทางเพศเข้ารับการประเมินจากคณะผู้ประเมินคุณลักษณะอีกครั้งเพื่อเป็นการทดสอบว่า ผู้กระทำความผิดสามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติแล้ว และให้เรือนจำต้นสังกัดพิจารณาเรื่องการลดโทษต่อไป

ภาพที่ 5.1 สรุปข้อเสนอแนะเพื่อนำมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมในการบำบัดรักษาเพื่อแก้ไขพฤติกรรมผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราอันเนื่องมาจากฮอร์โมนผิดปกติมาบังคับใช้

DRU

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กมลชัย รัตนสกาวงศ์. “ความยินยอมในกฎหมายอาญา.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.

กุลพล พลวัน. การบริหารกระบวนการยุติธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: นิติธรรม, 2544.

กุลพล พลวัน. พัฒนาการแห่งสิทธิมนุษยชน. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2538.

กรมองค์การระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ. “สนธิสัญญาหลักด้านสิทธิมนุษยชน.”

<http://humanrights.mfa.go.th/th/humanrights/obligation/international-human-rights-mechanism>.

คณิต ณ นคร. กฎหมายอาญาภาคทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2563.

คณิต ณ นคร. ประมวลกฎหมายอาญา : หลักกฎหมายและพื้นฐานความเข้าใจ. พิมพ์ครั้งที่ 12.

กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2559.

แคทลียา วิเศษรัตน์. “การนำวิธีการเพื่อความปลอดภัยมาใช้ในคดีอาญา: ศึกษาการแสวงหาข้อเท็จจริงประกอบการดำเนินคดี.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2551.

ดวงกมล กุ๋นลาย. “ความรับผิดชอบทางอาญาของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม.” วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

“ตารางแสดงสถิตินักโทษเด็ดขาดแยกตามลักษณะความผิด.”

http://www.correct.go.th/rt103pdf/report_result_rt103.php?date=01-05-2021.

ธานี วรภัทร. หลักกฎหมายว่าด้วยการบังคับโทษจำคุก. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2558.

ธานี วรภัทร. หลักกฎหมายมาตรการบังคับทางอาญา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2557.

นัทธี จิตสว่าง. หลักพันทวิทยา : หลักการวิเคราะห์ระบบงานราชทัณฑ์. พิมพ์ครั้งที่ 1.

กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพิบูลสงเคราะห์, 2541.

เนตรนภิส ลายทิพย์. “มาตรการทางกฎหมายในการบำบัดรักษาผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ.”

วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2560.

- บรรเจิด สิงคะเนติ. หลักพื้นฐานของสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2547.
- ปกป้อง ศรีสนิท. กฎหมายอาญาชั้นสูง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2563.
- ปกป้อง ศรีสนิท. สิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2563.
- วารุณี เกียรติศิริยกุล. ฮอร์โมนเพศ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สุภวนิชการพิมพ์, 2540.
- วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์. และทิษณู เฟ็งไพบูลย์. “ความยินยอมที่ได้รับการบอกกล่าวในเวชปฏิบัติ.” บทบัญญัติ. น.76 (2529).
- สุวัทนา อารีพรรค. กามวิปริต. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- สเปญ อุ๋นอองค์. “Articles from Ramamental ความผิดปกติทางเพศ (Sexual Disorders).” <https://med.mahidol.ac.th/ramamental/sites/default/files/public/pdf>.
- อัจฉริยา ชูตินันท์. อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2563.
- อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์. สิทธิมนุษยชน. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: วิญญูชน, 2561.

ภาษาต่างประเทศ

- Andra Slila. “The Conditions and Practice of Implementing Complex Treatment of Sexual Offenders in Estonia.” Treatment and Rehabilitation of Sexual Offenders. Ministry of Justice, Republic of Estonia, 2016.
- Alo Jüriloo. Paraphilias and forensic psychiatry – to punish or to treat, Treatment and Rehabilitation of Sexual Offenders, Ministry of Justice, Republic of Estonia.
- Elizabeth Pitula. Chemical Castration of Sex Offenders An Ethical Analysis of the Use of Medroxyprogesterone Acetate and Cyproterone Acetate to treat Repeat Sex Offenders. Barnard College, 2010
- Friedrich Lösel and Martin Schmucke. Treatment of sex offenders Oxford Handbook. Oxford University, 2017.
- R. Karl Hanson, Pamela M. Yates. Psychological Treatment of Sex Offenders. INTERNATIONAL JOURNAL OF BEHAVIORAL CONSULTATION AND THERAPY, 2013.

SAMANTHA VAILLANCOURT. "CHEMICAL CASTRATION:HOW A MEDICAL THERAPY BECAME PUNISHMENT AND THE BIOETHICAL IMPERATIVE TO RETURN TO A REHABILITATIVE MODEL FOR SEX OFFENDER." by United , 2012.

state of America copyright 2012 by Waks Forest University.

Guidelines and Best Practices: Adult Male Sexual Offender Treatment 2010."

https://www.researchgate.net/publication/236159377_Guidelines_and_Best_Practices_Adult_Male_Sexual_Offender_Treatment.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

นางสาวฉัตรภรณ์ นิยมธรรม

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2552 นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2556 สำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสหภาพนายความ

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

พ.ศ. 2559 - 2563 เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานกฎหมาย

เพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรม สำนักงานกิจการยุติธรรม

พ.ศ. 2563 - ปัจจุบัน นิติกร สำนักงานป้องกันและ

ปราบปรามการฟอกเงิน

